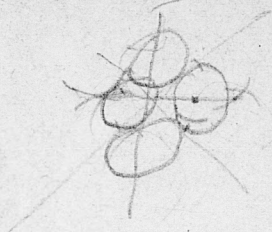

Vak 89

41

R. v. Haace

— 3 —

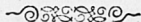
Vak 89
41

DE
Godvruchtig Communiceerende
CHRISTEN.

DOOR
HUBERT LEBON,
R. K. Pr.

Zevende Druk.

Komt allen tot mij, die
belast en beladen zijt, en
ik zal u verkwikken.

LUTKIE & CRANENBURG.

's-BOSCH-ROTTERDAM.

BIBL. CONV.
1886.

WIJCHENS

No. 99

v
C
l
z
h
i
d
b
u
b
v
n
a
e
h
li
g

AAN DEN GOD

DER HEILIGE COMMUNIE.

O Welbeminde mijns harten, wat ware eene eeuwigheid van arbeid en opoffering in ruil voor ééne heilige Communie. En evenwel, o grenze-looze goedheid, hebt gij mij, die zoo arm ben, zoo dikwijls tot uwe heilige Tafel toegelaten!... Wat zal ik U weder geven?.. Neem dan in dank aan, niet dezen nederigen arbeid van eenige dagen, die zonder uwen heiligen zegen niet vruchtbaar kan worden, maar mijn vurig verlangen, om al de harten der menschen voor U te winnen, en hen allen, o mijn God, te kunnen vereenigen aan het zaligste gastmaal, hetwelk gij ons in uwe bovenmatige liefde op aarde bereid hebt. Ik heb geen ander verlangen dan dit; ik

draag het U op, o mijn welbeminde Jesus, o God van liefde, God der H. Communie, tot dankbaarheid voor al de hemelsche gunsten, welke gij door uw aanbiddelijk Sacrament zoo overvloedig in mijn hart hebt uitgestort.

Zegen gij, o mijn God, dat klein werkje: ik ben het deels verschuldigd aan de heilige ingevingen van godvruchtige schrijvers, die u waren en nog zijn toegewijd. Indien mijn arm hart somtijds gesproken heeft, gevoel ik dat het goede, wat het heeft kunnen zeggen van U voortkomt: alleen het overige behoort aan hetzelve.

Zegen dan, o mijn God en het werkje, en den onwetenden geloovige, die het geschreven heeft, en alle godvruchtige vrienden van de H. Tafel, die het zullen lezen.

 Erste *Gedeelte.*

De Genoegeus der II. Tafel.

Een
tiger
digin
hij
geno
Maa
heid
verc
buit
een
door
zoek
noch
waa
een
zake
van

I.

Dat mijne rechterhand verdorre
indien ik u o Jerusalem, ooit
vergete.

Ps. CXXXVI. 6.

Een God-mensch, bereidt een prachtigen maaltijd, doet tallooze uitnodigingen en als alles gereed is, zendt hij bovendien zijn dienaar tot de genoodigden, opdat zij zouden komen. Maar, o onbegrijpelijke ondankbaarheid van het menschelijk hart! allen verontschuldigen zich en wijzen die buitengewone eer van de hand: de een wordt door genoegen, een ander door zaken teruggehouden; deze zoekt eene vrouw, gene wendt eene noch dwazere reden voor: een nietswaardig buitengoed, de koop van een paar ossen, de onbeduidendste zaken, ziedaar waaraan het geluk van aan den feestdich van een God

aan te zitten, wordt ten offer gebracht! Bij het zien van zulk eene algemeene en beleedigende verachting, moest Gij, o Heer! voor altijd de deuren van uwe feestzaal sluiten. Dan neen, uwe goedheid kent geen palen; luide roept gij er den arme heen om hem te verrijken, den zwakke om hem te versterken, den blinde om hem de oogen te openen, den kreupele om hem den gang weder te geven; gij wilt dat allen worden toegelaten, dat men er zelfs om strijd binnen kome, opdat de zaal gevuld worde; en als men slechts met het bruiloftskleed getooid is, ontvangt gij alle gebrekkigen en behoeftigen en roept alle menschen toe: Komt tot mij, gij allen, die belast en beladen zijt en ik zal u verkwikken en u met de goederen mijns huizes overladen. O goddelijke liefde, gij zijt in dit Sakrament veel sterker, dan al onze ondank-

baarh
den
pelijk
geheir

(LE C

baarheden! O ondankbaarheid van
den mensch gij zijt nog onbegrij-
pelijker, nog dieper dan dit hemelsch
geheim!

(LE COURTIER. *Uitlegging der Mis.*)

Dat mijne rechterhand verdorre
indien ik u ooit vergete, o
Sacrament, dat al mijne ge-
noegens uitmaakt.

Het H. Altaar sacrament: ziedaar
een der geheimen van Gods liefde,
hetwelk de mensch gedurende de
geheele eeuwigheid zal overwegen
zonder er ooit de diepte van te
kunnen peilen en hetwelk de En-
gel, in zijne eindelooze verrukkin-
gen, niet anders dan kan aanbidden
en zegenen....

Isaïas, die dat wonder van lief-
de in zijne geheimzinnige openbarin-
gen in het verschiets zag, kon er
geen anderen naam voor vinden dan
een inzicht van God. En inderdaad
schijnt God om zoo te spreken er
zich niet op toegelegd te hebben,

om
hij z
vers
het
geko
gen
God
del
zijn
met
volc
hem
ken
ooit
van
me
is
wo
het
gri
ma
ha
Pr
gri

om het middel te zoeken, waardoor hij zich zou kunnen mededeelen en verspreiden; en is dat geheim van het H. Altaar sacrament niet voortgekomen uit de diepste overwegingen der oneindige wijsheid?... Kon God, hoe almachtig Hij is, een middel uitvinden, dat geschikter is om zijn vurig verlangen van zich nauw met den mensch te vereenigen, te voldoen? En indien dat middel door hem niet ware uitgevonden, in welken geest eens schepsels zou dan ooit de gedachte opgekomen zijn van een God, die zich aan den mensch tot voedsel wil geven?. Ook is dit niet alleen het grootste der wonderen welke God gewrocht heeft, het is meer nog: 't is het kort begrip van alle wonderen zijner almacht. „De God, die goed en barmhartig is — roept de koninklijke Profeet uit — heeft een kort begrip zijner wonderen gemaakt; hij

heeft dengenen, die hem vreezen, eene spijsze gegeven."

Toen de Zoon Gods dit wonder verkondigde, vraagden de Joden, bij de gedachte alleen van hetzelfde, verwonderd: „Hoe kan Hij ons zijn vleesch te eten geven?" *Hoe?* Ach! hem te vragen *hoe*, is niet aan zijne liefde en zijne almacht gelooven, roept Bossuet uit... De kinderen Israëls hadden ook gevraagd. „Wat is dit?" toen zij het manna in de woestijn zagen nedervallen.

En ziedaar reeds meer dan achttien honderd jaren, dat dit gastmaal der engelen voortduurt en wij eten altijd, en onze kinderen zullen na ons aanzitten aan diezelfde Tafel, die niet weggenomen zal worden vóór de voltrekking der eeuwen. Dan, op dien laatsten der dagen, zal de eeuwige scheiding plaats hebben van de groote menschelijke familie, ter rechterzijde zullen zich

de
een
ver
lijk
den
don
hel

ach
ve
me
an
Zo
te
de
al
ve
an
g
ze
d
o
le
s

de uitverkorenen bevinden, die voor
 eeuwig zich met God zullen gaan
 vereenigen in het verblijf zijner heer-
 lijkheid; ter linkerzijde de verdoem-
 den, die eeuwig van honger en
 dorst zullen gaan smachten in de
 hel.

Verschrikkelijke scheiding?.... En
 ach! schijnt zij niet reeds in dit le-
 ven aan te vangen?... Waar vindt
 men de gezegenden des Vaders, waar
 anders dan aan de tafel van den
 Zoon? Waar treft men de vervloek-
 ten des Vaders, de onverschilligen,
 de ongeloovigen, de godslasteraars,
 al die menschen, die hunne ziel te
 vergeefs ontvangen hebben, waar
 anders dan ver van dat vreedzame
 gastmaal der zuivere zielen, ver,
 zeer verre, op oevers, welke niet
 door de engelen bewaakt worden,
 omdat zij onophoudelijk door aller-
 lei menschelijke hartstochten be-
 stoekt en van een gereten worden.

Luistert naar de woorden van
onzen God :

„Mijn vermaak is te zijn met de
„kinderen der menschen.. Komt al-
„len tot mij, die beladen en in lij-
„den zijt en ik zal u verkwikken..
„Ik verlang vurig dit Paaschlam
„met u te eten... Wie mijn vleesch
„eet, dien zal ik opwekken in den
„jongsten dag en hij zal eeuwig le-
„ven; hij zal leven van mijn leven,
„gelijk ik leef van het leven mijns
„Vaders.. Voorwaar, voorwaar ik
„zeg het u, indien gij het vleesch
„van den Zoon des menschen niet
„eet, zult gij het leven in u niet
„hebben.”

Welke uitnoodigingen!.. Welke
beloften!.. Welke bedreigingen!..

Maar, mijn God, wanneer ik uw
aanbiddelijk Sacrament overweeg,
is het minder uwe liefde die mij
verwondert, dan de onverschillig-
heid der menschen, die zich niet

aan v
laat
uwe
mert
uwe
ten
zake
A
dorn
spre
indi
gen
ste
te
mu
den

aan uwe liefdevolle uitnoodigingen
laat gelegen liggen, noch zich om
uwe vreeselijke bedreigingen bekom-
mert en die het geluk, van aan
uwe goddelijke Tafel aan te zitten,
ten offer brengt aan de nietigste
zaken.

Ach! dat mijne rechterhand ver-
dorre, dat mijne tong weigere te
spreken, indien ik u ooit vergete,
indien gij, o Sacrament, dat al mijn
genoegen uitmaakt, niet mijne eer-
ste liefde zijt!... Dat ik ophoude
te leven, o God van de H. Com-
munie, indien ik ooit mocht ophou-
den u te beminnen!...

II.

Ik heb vurig verlangd dit
Paaschlam met u te eten.

LUC. XXII. 25.

Als de wereldlingen u vragen, waarom gij zoo dikwijls tot de Tafel des Heeren nadert, zeg hun, dat het is om God te leeren beminnen, om u van uwe onvolmaaktheden te zuiveren, om u van uwe ellenden te bevrijden, om u in uwe tegenspoeden te troosten, om u in uwe zwakheden te ondersteunen. Zeg hun, dat twee soorten van menschen dikwijls tot de Tafel des Heeren moeten naderen: de volmaakten, omdat dewijl zij goed voorbereid zijn, zij verkeerd zouden doen met niet te naderen tot de bron van alle volmaaktheid; en de onvolmaaktén, om met recht naar de volmaaktheid te kunnen streven; de sterken om niet zwak te worden en de zwakken om sterkte te verkrijgen; de zieken om de genezing te erlangen, en de gezon-

den
hun
le
dik
dat
en
har
del
hij
ho
hu
er
lij
m
aa
n
G
f
d
d
v

den opdat zij niet ziek worden. Zeg hun, dat degenen, die niet door vele bezigheden verhinderd worden, dikwijls moeten communiceeren, omdat zij het gemakkelijk kunnen doen; en degenen, die vele zaken aan de hand hebben, omdat dit het middel is om wel te slagen, en omdat hij, die veel werkt, herhaaldelijk behoefte heeft aan voedzame spijs. Zeg hun, dat gij dikwijls tot het H. Sacrament nadert, om hetzelfde behoorlijk te leeren ontvangen, dewijl men moeilijk iets goed verricht, waaraan men zich door herhaalde oefening niet gewoon heeft gemaakt. Ga dan dikwijls tot de heilige Tafel, godvruchtige Christenen, zoo dikwijls gij slechts kunt. Het is door de schoonheid, de goedheid en zuiverheid zelve in dit goddelijk Sacrament te aanbidden en te nuttigen dat gij geheel schoon, geheel goed en geheel zuiver zult worden.

(H. FRANCISCUS VAN SALES.)

*Paschen!.. Paschen!.... Het moest
voor den Christen elken dag
Paschen zijn.*

Paschen!... O welk een schoone dag is het Paaschfeest der Christenen!... „Ik zal opstaan, zingt de Bruid in 't Hooglied (III. 2 en 11,) en de stad doorloopen om het voorwerp mijner liefde te zoeken. Ik heb hem niet gevonden; ik heb de wachters der stad ondervraagd; maar nauwelijks was ik eenige schreden voortgegaan, of ik heb mijnen welbeminde gevonden. Gaat uit, dochters van Sion, en ziet uwen koning op den dag van zijne bruiloft en van de vreugde zijns harten; de winter is voorbij, de storm is gestild.” De Heer heeft uwe tranen afgedroogd.

Er z
noch
ten m
ding
telen
alto
der e
zien,
zal i
binne
zal m
en
waar
beele
P
op
voor
Mijn
heef
zigt
u z
zoet
waa

Er zullen voor u, o mijn Jesus, noch tranen, noch dood, noch smarten meer zijn... Gij zijt de opstanding en het leven; gij hebt de sleutelen van den dood. Gij zijt voor altoos verreezen; gij leeft in de eeuwen der eeuwen. Ik zal uitgaan, ik zal zien, en gelukkiger dan Magdalena, zal ik u aanraken: ik zal u in het binnenste mijns harten ontvangen, ik zal met u herleven, en de verrijzenis en onsterfelijkheid aanschouwen, waarvan uw sacrament het zinnebeeld en het zalige onderpand is.

Paschen!... O gelukkige dag, waarop het eerbiedwaardig Paaschlam, voor ons geslacht, in ons hart komt! Mijne ziel en geheel mijn binnenste heeft van vreugde opgesprongen. Wat zijt gij goed. Heer, jegens degenen, die u zoeken. Welke eene aangename zoetheid stort gij uit in de harten, waarin het u behaagt u door het eer-

biedwaardig Sacrament uwer altaren te begraven!... O edelmoedige gast, die u gewaardigt, in mijne woning binnen te treden, mij te vergezellen en u met mij te onderhouden, even.... als met de leerlingen van Emmaus; hoe goed erkent men u aan het breken des broods! Hoe spoedig gevoelt men zich in uwe tegenwoordigheid ontvlamd door het vuur uwer liefde! Verblif altijd bij mij, goddelijke reiziger, want zonder u is elk onderhoud smakeloos, de vrienden der wereld zijn ontrouw, hunne vermaken walgelijk en vervelend, hunne rust vol kommer. Blijf altijd bij mij, opdat mijn hart altijd uwen gloed gewaar worde, opdat ik mij nimmer meer van u afscheide, en u overal bij mij drage om van uwe goedheid te spreken, uwe wonderen te loven, en op alle plaatsen uwe liefde te zegenen!...

Paschen!... Zou het voor den

Chris
zijn?
gij
onop
aan
nem
den
van
held
zijn
teg

han
zul
no
zo
wi
m
le
ve
h
v
h

Christen niet altoos Paschen moeten zijn?... Gij verlangt zulks, mijn God, gij noodigt ons uit, gij roept ons onophoudelijk toe, om toch dikwijls aan uw hemelsch gastmaal deel te nemen, waar wij het geluk gevonden hebben, waar al de gevoelens van geloof, hoop, liefde, dankbaarheid en getrouwheid ontboezemd zijn door onze zielen, die door uwe tegenwoordigheid verrukt waren...

Waarom weigeren wij dan zoo hardnekkig gevolg te geven aan zulke dringende en liefdevolle uitnoodigingen? Waarom blijven wij zoo lang van de levensbronnen verwijderd? De eerste Christenen communiceerden alle dagen, om ten allen tijde tegen de wreedheid hunner vervolgers gewapend te zijn; maar hebben onze tijden ook niet hunne vervolgingen? De onverschilligheid, het ongeloof, de wereld, hare wel-

lusten, haar ijdele roem en verma-
ken: zijn dat geen wreedere dwin-
gelanden dan de Nero's, de Diocle-
tianen en de Tiberiussen?

„Te vergeefs—zegt een godvruch-
tige zendeling onzer dagen—te ver-
geefs zoekt men uitvluchten, men
moet daar altijd weer op terug ko-
men. Jesus Christus heeft ons zijn
lichaam gegeven ter versterking
onzer zielen, even als hij ons het
brood schenkt tot voeding en ver-
sterking onzer lichamen. Waar
brood genoeg is, daar ziet men ook
gezondheid en kracht heerschen;
waar het ontbreekt, kan niets het
vervangen, en de hongersnood spreidt
daar allerwege zijne verwoesting ten
toon; men ziet hem overal verge-
zeld gaan van verkwijning, ziekten
en den dood. Zoo is het ook met het
brood der Engelen; onder degenen,
die het *dikwijls* nuttigen, ziet men de
deugd en heiligheid bloeien; maar

deg
ter
en
slaa
om
of
leer
Chr

den
sle
zoo
de
he
be
zij
te
lij
ke
en
d
C
v
h

degenen, die het *zeldzaam* eten, zijn ter prooi aan 't bederf en den dood en men behoeft slechts een blik te slaan op den staat des Christendoms, om te bespeuren, dat de zeldzame of veelvuldige Communie bijna alleen het getal der goede of slechte Christenen bepaalt.

„Ziet gij niet, dat alle slechte lieden dezer aarde, dat de wereldlingen slechts zelden communiceeren; dat zij, zoo min hun slechts mogelijk is tot de H. Tafel naderen; en dat zij, van het oogenblik, waarop zij de deugd begonnen te verlaten ook verflauwd zijn in het gebruik der Sakramenten, welke zij slechts uit noodzakelijkheid en om nog eenigen uiterlijken schijn te behouden, ontvangen, en dat zij dikwijls zoo ver komen, dat zij zich zelfs van de Paasch-Communie verwijderd houden? Zij vluchten het geneesmiddel, waarvan hun de kracht bekend is, en waar-

lusten, haar ijdele roem en verma-
ken: zijn dat geen wreedere dwing-
gelanden dan de Nero's, de Diocle-
tianen en de Tiberiussen?

„Te vergeefs — zegt een godvruch-
tige zendeling onzer dagen — te ver-
geefs zoekt men uitvluchten, men
moet daar altijd weer op terug ko-
men. Jesus Christus heeft ons zijn
lichaam gegeven ter versterking
onzer zielen, even als hij ons het
brood schenkt tot voeding en ver-
sterking onzer lichamen. Waar
brood genoeg is, daar ziet men ook
gezondheid en kracht heerschen;
waar het ontbreekt, kan niets het
vervangen, en de hongersnood spreidt
daar allerwege zijne verwoesting ten
toon; men ziet hem overal verge-
zeld gaan van verkwijning, ziekten
en den dood. Zoo is het ook met het
brood der Engelen; onder degenen,
die het *dikwijls* nuttigen, ziet men de
deugd en heiligheid bloeien; maar

deg
ter
en
slaa
om
of
lee
Ch

den
sle
zoo
de
he
be
zij
te
lij
ke
er
da
C
v
h

degenen, die het *zeldzaam* eten, zijn ter prooi aan 't bederf en den dood en men behoeft slechts een blik te slaan op den staat des Christendoms, om te bespeuren, dat de zeldzame of veelvuldige Communie bijna alleen het getal der goede of slechte Christenen bepaalt.

„Ziet gij niet, dat alle slechte lieden dezer aarde, dat de wereldlingen slechts zelden communiceeren; dat zij, zoo min hun slechts mogelijk is tot de H. Tafel naderen; en dat zij, van het oogenblik, waarop zij de deugd begonnen te verlaten ook verflauwd zijn in het gebruik der Sakramenten, welke zij slechts uit noodzakelijkheid en om nog eenigen uiterlijken schijn te behouden, ontvangen, en dat zij dikwijls zoo ver komen, dat zij zich zelfs van de Paasch-Communie verwijderd houden? Zij vluchten het geneesmiddel, waarvan hun de kracht bekend is, en waar-

van zij den overwegenden invloed niet kunnen ontkennen, omdat zij al te wel gevoelen, waartoe de deelneming aan de heilige Geheimen hen brengen zou; maar zij willen niet genezen worden. Ziedaar wat ik opmerk, en hetwelk gij even goed als ik opmerken kunt.

„Is het bovendien geene waarheid, dat, hoe zeldzamer de goede Communiën zijn, de kwade des te menigvuldiger moeten wezen? Die waarheid moge aanvankelijk vreemd schijnen, ze is niettemin zeker en gij moogt ons daaromtrent gelooven.

't Is vooral met Paschen, dat de slechte Communiën geschieden, en wel door degenen, die niet dan met het hoogtijd van Paschen tot de heilige Tafel naderen, terwijl dit op de andere tijden des jaars, en door degenen, die dikwijls dit heilig Sakrament ontvangen, zelden het geval is. Van deze laatsten mag

ik z
dit
Chr
ger
dien
de
er
bed
gel
hu
om
da
ge
ve
be

ve
he
ze
e
n
z
v
r

ik zeggen, dat wij hun zonder vrees dit lichaam en bloed van Jezus Christus uitreiken, wij zijn daar gerust op; maar met Paschen; op dien tijd, waarin men diegenen tot de heilige Tafel ziet naderen, die er zelden verschijnen, dan bieden de bedienaren en uitdeelsers der heilige geheimen met bevende handen en huiverig het H. Sacrament aan, omdat zij maar al te wel weten, dat er zich onder de menigte dergenen, die er zelden deel aan nemen, vele onwaardigen en heiligschenners bevinden."

"Indien de Kerk de geloovigen verplicht, om slechts eens 's jaars de heilige Communie te ontvangen, zegt Pater Vaubert, is zulks louter eene toegeeflijkheid, waaruit men niet het minste ten gunste der zeldzame Communiën besluiten kan; want door het gebod, dat men niet meer dan eenmaal tot de heilige

Tafel naderen moet, verbiedt zij niet alleen niet, dat men meermalen dit Sacrament ontvangen mag, maar zij verklaart door den mond der Vaders, ter Kerkvergadering van Trente vereenigd, dat zij wenschte dat alle geloovigen zoo dikwijls tot het Altaar-Sacrament naderden, als zij de mis bijwonen."

Ziehier de woorden dier Kerkvergadering:

"De Christenen moeten dit Sacrament met zulk een vast geloof, met zooveel vurigheid en godsvrucht gelooven en vereeren, dat zij dikwijls dit brood, dat alle kracht te boven gaat, kunnen ontvangen; ten einde het waarlijk het leven hunner ziel en de altijddurende gezondheid van hunnen geest zij; en opdat de sterkte, die zij er uit zullen trekken, hen uit de beslommeringen van dit pelgrimsleven doe overgaan in de rust van het he-

"me
"Ke
"ge
"bij
"de
"en
"en
"ge
"m
"vr
"te
"l
pni
we
Fé
vu
del
ge
de
ge
de
te
er
ge

„melsch vaderland..... De heilige
 „Kerkvergadering wenschte, dat de
 „geloovigen, onder elke Mis die zij
 „bijwonen, tot de heilige Tafel na-
 „derden, niet alleen in den geest
 „en door genegenheid, maar daar-
 „enboven door het wezenlijk ontvan-
 „gen van het allerheiligste Sacra-
 „ment, opdat zij de overvloedige
 „vruchten van dit heilig offer moch-
 „ten erlangen.”

De geest der Kerk op dit hoofd-
 pnnt is ten allen tijde dezelfde ge-
 weest. De H. Chrysostomus, zegt
 Fénelon in zijn brief over de menig-
 vuldige Communie, neemt geen mid-
 delweg aan tusschen den staat der-
 genen, die in doodzonde, en dien
 der geloovigen, die in staat van
 genade zijn en elken feestdag tot
 de heilige Tafel naderen.— En 'tis
 te vergeefs, voegt Pater Quadrupani
 er bij, dat sommige menschen, die
 gezuiverd en gerechtvaardigd meenen

te zijn, zich desniettemin van dit heilig Sacrament onthouden door de gedachte, dat zij niet volmaakt genoeg zijn; dit midden is zeer gevaarlijk voor den mensch, die daar in wil blijven, en het is beleedigend voor het heilig Sacrament. Wel verre van het Sacrament te vereeren, met zich te onthouden hetzelfde te ontvangen, beleedigt men Jezus Christus, met aan zijn gastmaal, waartoe hij ons uitnoodigt, geen deel te nemen. In één woerd, men moet of tot de H. Tafel naderen met degenen, die in staat van genade zijn, of boete doen, om zich zoo spoedig mogelijk met hen te vereenigen."

Hoort wat de H. Chrysostomus zegt: „Vele geloovigen zijn zwak en kwijnen; velen onder hen sterven. En hoe, zult gij vragen, overkomen ons die onheilen, daar wij dit Sacrament eens 's jaars ontvangen ?

Maar
weeg
dat
in z
de l
eene
bes
eert
heil
tot
De
dik
nad
nad
zul
des
dan
van
om
taa
tij
tij
ho
zel

Maar dit is juist wat dat alles te weegbrengt! want gij verbeeldt u, dat de verdienste gelegen is, niet in zuiverheid van geweten maar in de langere tusschenruimte van de eene Communie tot de andere. Gij beschouwt het als den grootsten eerbied en de hoogste eer voor het heilig Sacrament, om niet dikwijls, tot de hemelsche Tafel te naderen. De vermetelheid bestaat niet in te dikwijls tot de Tafel des Heeren te naderen, maar in het onwaardig naderen tot dezelve, al geschiede zulks slechts eenmaal in den loop des levens.... Waarom meten wij dan tijd af? Het is de zuiverheid van geweten, die den tijd aanduidt, om tot dezelve te naderen. Dit altaar geheim bevat in den Paaschtijd niets meer dan op alle andere tijden, waarin men hetzelfde onophoudelijk viert. Het is altijd hetzelfde; 't is altijd dezelfde genade

des Heiligen Geestes, Paschen duurt het geheele jaar door..... De Heer heeft zijn offer niet willen beperken door het inachtnemen van eenigen tijd,”

De andere heilige Vaders voeren dezelfde taal.

„Indien dit het dagelijksch brood is, zegt de H. Ambrosius, waarom eet gij het dan slechts na verloop van een jaar? ..... Ontvang het alle dagen, opdat het u dagelijks voordeelig zij. Leef zóó, dat gij waardig zijt het alle dagen te ontvangen. Hij, die niet waardig is het alle dagen te ontvangen, is niet waardig het op het einde des jaars te ontvangen..... Maar weet gij niet, dat, zoo dikwerf als het heilig Offer wordt opgedragen, de dood, de verrijzenis, de hemelvaart des Heeren en de vergiffenis der zonden worden voorgesteld. En nochtans ontvangt gij alle dagen dit

brood
die e
naar
waar
wond
hoog
nees

„I
vige
die
kwij
wing
zij v
zij i
eene
lever
vruc
voor
door
kwij
onm
bron
van
wen

brood des levens niet! Zoekt hij, die eene wonde bekomen heeft, niet naar het geneesmiddel? De zonde, waaraan wij verslaafd zijn, is onze wonde, en in het hemelsch en het hoogwaardig Sakrament is ons geneesmiddel."

„Hoevele twijfelmoedige geloo- vigen ziet men niet, zegt Fénelon, die bij gebrek aan dit voedsel verkwijnen! Zij vergaan in beschou- wingen en vruchteloze pogingen; zij vreezen en sidderen; altijd zijn zij in twijfel en zoeken te vergeefs eene zekerheid, welke zij in dit leven niet kunnen vinden. De gods- vrucht is in hen niet. Zij willen voor Jezus Christus leven, zonder door hem te leven. Zij zijn dor, kwijnend, uitgeput en vallen in onmacht. Zij bevinden zich bij de bron van levend water, en sterven van dorst. Zij willen alles uitwendig doen, en durven zich van

binnen niet voeden. Zij willen den last der wet dragen, zonder er den geest en de vertroosting van te putten uit het gebed en de veelvuldige Communie."

O mijn God, waarom stelt de mensch zoo vele noodelooze hinderpalen, om zich het grootste geluk, dat hij in dit leven smaken kan, te verschaffen! Waarom is er een gebod noodig, om hem de onmetelijke weldaad der heilige Communie te doen aannemen! Waarom moet hij bedreigd worden, om hem tot de genieting van zulk eene zaligheid te dwingen! O mijn God, waarom verlangt gij zoo zeer, u aan den mensch mede te deelen, terwijl de mensch, dat ellendig schepsel, die u zoo zeer noodig heeft, onophoudelijk voorwendsels zoekt om u te ontvluchten! O onwetendheid van den mensch, die niet nadenkt! O ondankbaarheid van het

sche
bed
hart

"-
waa
ziel,
hare
heid
gevo
God
alle
roer
ond
Alta
wac
den
vul
ben
ber
ver
ijve
om
wel
ver

schepsel, dat niet bemint! O diepe bedorvenheid van het menschelijke hart, wat zijt gij onverklaarbaar.

„Ach! geef mij, roept de eerwaarde Vermot uit, geef mij eene ziel, die de voortreffelijkheid van haren oorsprong en de verhevenheid harer bestemming gevoelt; die gevoelt, dat zij uit God is en voor God alleen gemaakt is, dat God alleen haar steun, hare sterkte, haar roem, hare zaligheid is, en dat hij, onder de gedaanten van het heilig Altaargeheim, haar roept, haar verwacht met een van liefde brandend hart en de handen vervuld met weldaden. Ach! hoe beminnelijk zullen hem dan de tabernakelen toeschijnen, waar hij verblijft! met welk eene liefde en ijver, zal hij zich daar vertoonen, om zich met haar te vereenigen! welke gevoelens van bewondering, vertrouwen. van vreugd en liefde

zullen haar in de mededeeling der heilige geheimen doordringen! Met welke verrukking zal hij zich dompelen in dien oceaan van zaligheid, waarin al de schatten der natuur, der genade en der heiligheid besloten zijn! Hoe zal zij met den H. Augustinus uitroepen: O mijn God! vereenig mij voor altijd met u, heersch altoos in mijn hart, om er het ledige van aan te vullen; om het te bedwelmen door de hemelsche wellusten, welke gij aan diegenen doet smaken, die u beminnen; om mij mijne angsten, mijn verdriet, mijne ijdele vermaken, alles te doen vergeten, en mij u alleen met uwe volmaaktheden, uwe hoogste beminnelikheden te laten aanschouwen, en, in uw bezit, mij te verheugen, in alle goederen te zamen, u die het oneindige goed zijt, en wiens bezit het hoogste geluk is."

*D
hem
hebbe
geen
nimm
of d
mij
ger
hij o
Terz
zal z
weze
aan
leven
well
geve
die*

III.

Komt allen tot mij die belast en beladen zijt. ik zal u verkwikken.
MATH. XI, 9, 28.

Die van het water drinkt, dat ik hem zal geven, zal geen dorst meer hebben. En die tot mij komt, zal geen honger meer krijgen. Hij zal nimmer naar iets anders hongeren of dorsten dan naar mij; maar naar mij zal hij een onverzadelyken honger en dorst hebben, en nooit zal hij ophouden naar mij te verlangen. Terzelfder tijd, dat hij onverzadigd zal zijn, zal hij echter verzadigd wezen; want zijn mond bevindt zich aan de bron: „De stroomen van levend water zullen uit zijn binneste wellen. Het water dat ik hem zal geven, zal in hem eene bron worden, die ten eeuwigen leven zal vloeien.”

Hij zal derhalve altoos naar mijne waarheid dorsten; maar te gelijker tijd zal hij ook altijd kunnen drinken en ik zal hem ten leven leiden, waar hem niets meer te wenschen zal overblijven, omdat ik hem door de schoonheid van mijn wezen, verheugen en al zijne verlangens bevredigen zal. Kom dan, Heer Jesus, kom; de Geest zegt *altijd*: Kom, de Bruidegom zegt *altijd*: Komt. Gij allen, die het behoort, zegt ook: Kom en dat hij die dorst heeft, kome: dat hij, die wil, het water des levens voor niet kome ontvangen." (Openb. xxii. 17.) Kom dan, niemand wordt uitgezonderd; kom, het kost niets, men behoeft het slechts te willen. De tijd zal komen, waarop men niet meer zeggen zal: Kom. Als die zoo langgewenschte Bruidegom zal gekomen zijn, zal het niet meer noodig zijn te zeggen: Kom; maar in eeuwigheid zal

men l
alles
God
daan
hij b
over

men herhalen: *Amen*, het is geschied,
alles is volbracht: *Alleluja*, laat ons
God loven: hij heeft alles goed ge-
daan; hij heeft alles gedaan, wat
hij beloofd had; er blijft niets meer
over dan hem te loven.

(BOSSUET.)

Komt allen tot mij ... Hier ben ik, Heer dewijl gij mij ge-
roepen hebt.

Komt allen tot mij... „Welke
schoone woorden, roept de H. Ba-
silius van Seleucia uit! Komt allen
tot mij, ik stel geen maat aan mij-
ne beloften: mijn hart is eene on-
uitputtelijke bron van goedheid, die
alle misdaden kan uitwischen.

„Komt allen tot mij en ik zal u
verkwikken. Gij zijt vol van mis-
daden, ik heb er het geneesmiddel
voor; gij zijt overdekt met wonden,
ik zal ze heelen.

„Komt allen tot mij; mijn hart
is ruim genoeg voor allen. De zee
mijner barmhartigheid is diep ge-
noeg, om alle zondaren. die er zich
als in werpen, van hunne vlekken
af te wasschen.

in
het
nen
liet
voe
het
jeu
are
han
ver
den
daa
han
uw
lak
wo
L
die
nie
kon
L
die
hit

„Komt allen tot mij, komt allen in mijn hart. Kinderen, komt tot het hart van Jesus; de teederst minnende moeder gevoelt niets wat de liefde nabij komt, welke dit hart voor u heeft. Grijsaards, komt tot het hart van Jesus: hij zal uwe jeugd hernieuwen als die van den arend. Rechtvaardigen, komt tot het hart van Jesus; in die schuilplaats verborgen, zult gij dagelijks in deugden vorderen. Zondaars, ach! zondaars, komt, komt allen tot het hart van Jesus; al ware het kleed uwer misdaden zoo rood als scharlaken, hij zal hetzelfde witter doen worden dan sneeuw...

Komt ook gij allen, armen, gij die in lijden zijt en in dit leven niets dan ellende tot uw deel hebt, komt en ik zal u goederen geven.

Komt tot mij, komt allen tot mij, die den last van den dag en de hitte draagt: ik zal uwe vermoeie-

nissen op mij nemen en u mijne rust schenken.

„Komt tot mij, gij allen, wie de Voorzienigheid in deze wereld als wezen schijnt achtergelaten te hebben: ik zal u toonen, dat gij eenen Vader in den hemel en eenen Zaligmaker op aarde hebt.

„Kom tot mij. even als ik tot u kom. Ik zal u niet zeggen: Bespaar mij de helft van den weg; want de afstand van uwe woning naar de H. Tafel is ongetwijfeld niet zoo ver, als van den hemel, waaruit ik op aarde, welke gij bewoont, ben afgedaald.

„Komt, ik ben gekomen, om er mijne wellust van te maken met u te wonen en ik heb den glans, welken gij niet zoudt kunnen verdragen, afgelegd, opdat gij mij des te dichter zoudt kunnen naderen. Komt, ik ben uw Zaligmaker, uw vader, uw herder en vriend; ik ben uwe

verzo
uwe
allen
en
tafel
laden
den.
zich
zalig
die,
heef
min
geve
tene
ner
beho
hart
maa
gena
eerd
mijn
u s
ontv
Kom

verzoening, uwe barmhartigheid,
 uwe vergiffenis, uwe hoop. Komt
 allen, ik ben *de weg, de waarheid*
en het leven. Ik noodig u aan mijn
 tafel, om u met goederen te over-
 laden, om u met mij zelven te voe-
 den., 't is de eeuwige liefde, die
 zich aan u wil geven, hij, die de
 zaligheid der Engelen uitmaakt, hij
 die, in zijne almacht, niets meer
 heeft weten te doen, om van u be-
 mind te worden, dan zich aan u te
 geven... Bewondert derhalve, Chris-
 tenen, bewondert de overmaat mij-
 ner liefdebewijzen, bewondert de
 behoefte, welke ik heb, om uwe
 harten te bezitten; bewondert, prijst,
 maar bovenal *komt*; het is mij aan-
 genamer bemind, dan eenvoudig ge-
 eerd te worden, ik zie u liever aan
 mijn gastmaal zitten, dan van
 u slecht nederige voorwendsels te
 ontvangen, dat gij niet komen kunt.
 Komt en eet,...

De getrouwe Ziel.

Hier ben ik, Heer, dewijl gij mij geroepen hebt. Hier ben ik, want dat geroep uwer teederheid, o vurige minnaar uwer schepselen, heeft al de krachten mijner ziel in beweging gebracht. En ziedaar, nochtans achttien honderd jaren, dat gij zegt: *komt*. Ziedaar, achttien honderd jaren, dat gij gezegt hebt: *ik heb een vurig verlangen gehad*. En gij hebt ons van alle eeuwigheid bemind... En sinds zes duizend jaren, sinds zestig eeuwen, houdt gij niet op te herhalen, dat het uw vermaak is te wonen met de kinderen der menschen...

Ja, ik kom, mijn God; ik kom uwe onuitsprekelijke verlangens voldoen; ik kom, want ik zou niet weten tot wien mij te begeven, indien ik niet tot u ging, die de weg, de waarheid en het leven zijt.

Ik
hart
mij
kwij
ting
verz
oppe
dat
mij
Ik
hare
dat
door
Ik
moo
van
één
zegge
geda
zijne
het
in m
D
God

Ik kom, o welbeminde van mijn hart, mijne liefde en mijn al; zie mij hier smachtend van dorst. verkwijnend van verlangen en verwachting; zie mij hier naar u, o Heer, verzuchten. Ik kom, omdat gij het opperste goed zijt en mij roept: omdat gij alleen mij genezen kunt en mij roept.

Ik kom, opdat gij mijne ziel uit haren slaap zoudt opwekken; opdat gij haar van uwe liefde zoudt doordringen.

Ik kom, opdat gij mijn hart moogt vormen naar het voorbeeld van het uwe; omdat ik met u slechts één moge zijn en aan allen kunnen zeggen: Ziet, wat de Heer voor mij gedaan heeft, erkent de wonderen zijner genade. *Ik leef, neen ik ben het niet die leeft, maar Jesus leeft in mij.*

Dat het aldus geschiede, mijn God; ach! men zou zoo zuiver moe-

De getrouwe Ziel.

Hier ben ik, Heer, dewijl gij mij geroepen hebt. Hier ben ik, want dat geroep uwer teederheid, o vurige minnaar uwer schepselen, heeft al de krachten mijner ziel in beweging gebracht. En ziedaar, nochtans achttien honderd jaren, dat gij zegt: *komt*. Ziedaar, achttien honderd jaren, dat gij gezegt hebt: *ik heb een vurig verlangen gehad*.. En gij hebt ons van alle eeuwigheid bemind... En sinds zes duizend jaren, sinds zestig eeuwen, houdt gij niet op te herhalen, dat het uw vermaak is te wonen met de kinderen der menschen...

Ja, ik kom, mijn God; ik kom uwe onuitsprekelijke verlangens voldoen; ik kom, want ik zou niet weten tot wien mij te begeven, indien ik niet tot u ging, die de weg, de waarheid en het leven zijt.

Ik
hart,
mij
kwijn
ting;
verzu
opper
dat g
-mij n

Ik
haren
dat g
doore

Ik
moog
van
één m
zegge
gedaa
zijner
het m
in m

Da
God;

Ik kom, o welbeminde van mijn hart, mijne liefde en mijn al; zie mij hier smachtend van dorst. verkwijnend van verlangen en verwachting; zie mij hier naar u, o Heer, verzuchten. Ik kom, omdat gij het opperste goed zijt en mij roept: omdat gij alleen mij genezen kunt en mij roept.

Ik kom, opdat gij mijne ziel uit haren slaap zoudt opwekken; opdat gij haar van uwe liefde zoudt doordringen.

Ik kom, opdat gij mijn hart moogt vormen naar het voorbeeld van het uwe; omdat ik met u slechts één moge zijn en aan allen kunnen zeggen: Ziet, wat de Heer voor mij gedaan heeft, erkent de wonderen zijner genade. *Ik leef, neen ik ben het niet die leeft, maar Jesus leeft in mij.*

Dat het aldus geschiede, mijn God; ach! men zou zoo zuiver moe-

ten zijn om tot u te naderen! Maar ziedaar mijn hart, met al deszelfs schamele verlangens om het beter te doen: ik open het voor u, o mijn God: gij kunt het met een enkelen blik verteederen, en van uwe liefde doen branden. Kom, Heer Jesus, kom!

— In het leven van eene engelachtige minnares van Jesus, wordt verhaald, dat zij wegens ziekte, gedurende eenige dagen, zich niet naar de kerk kon begeven, om er deel te nemen aan de heilige geheimen, maar weldra kon zij niet langer wederstaan aan het brandende verlangen om het hemelsche brood dat hare dagelijksche spijs was, te ontvangen; de liefde schenkt haar krachten, zij gaat. Op haren weg ontmoet zij Jesus. — Verwonderd vraagt ze: Waar gaat gij heen, Heer? En 't antwoord luidt: Ik ga u opzoeken, mijne dochter. dewijl gij niet kondet komen...

V
bare
schi
tevr
ons
de
hutt
ven
.te k
niet
onei
zijne
A
kere
beso
len
de s
om
heid
onbe
God
G
deelt

Welke liefde, welke onverklaarbare liefde! Maar is dit niet de geschiedenis van den God, die, niet tevreden met ons te roepen, zelf ons te gemoet komt en zich tot in de ziekenhuizen, in de schamele hutten en in de ellendigste verblijven begeeft, om tot den mensch te komen, wanneer de zieke mensch niet tot hem kan gaan?... Welk oneindig verlangen, om zich aan zijne schepselen te geven!...

Ach! eens zullen de wilde volkeren de onverschillige Christenen beschuldigen; hemel en aarde zullen tegen hen om wraak roepen; de steenen zullen eenmaal opstaan, om hen voor God hunne verhardheid te verwijten, die duizendmaal onbegrijpelijker is, dan de liefde van God zelven.

Gij, inwoners van Jerusalem, oordeelt gij tusschen mijnen wijngaard

*en mij. Wat kon ik meer voor den-
zelve doen?... (ISAÏS v. 9. 4.)*

*Daarom zeg ik u: het zal in den
dag des oordeels verdragelijker zijn
voor Tyrus en Sidon, dan voor u.
(MATTH. XI. 22.)*

Hal
vaders
gezag
ne we
derbaa
over d
lijke a
dat on
en ijve
de slot
in staa
zonden
welke
wet ve
99

IV.

Voorwaar , voorwaar, ik zeg u: Tenzij
gij het vleesch van den Zoon des
Menschen eet, en zijn bloed
drinkt, zult gij het leven
in u niet hebben.

JOAN VI 54.

Halen wij, als wij willen, de kerk-
vaders en leeraars aan; stapelen wij
gezag op gezag; zamelen wij uit hun-
ne werken alles bijeen, wat zij won-
derbaars gedacht en gezegd hebben
over de verhevenheid van dit godde-
lijke altaargeheim; wij zullen, na over
dat onderwerp al onze welsprekenheid
en ijver uitgeput te hebben, altijd tot
de slotsom moeten komen, dat al wie
in staat van genade en vrij van dood-
zonden is, de noodige zuiverheid bezit,
welke volgens den striksten zin der
wet vereischt wordt, om de H. Com-

munie te ontvangen: zoo leert ons de kerkvergadering van Trente, en dit is eene geloofswaarheid. Daar volgt uit dat, als ik dikwijls in dien staat van genade ben, ik dan ook de noodzakelijk vereischte zuiverheid heb om dikwijls tot de heilige Tafel te naderen; en dat, indien ik mij al de dagen mijns levens in diezelfde gesteltenis bevond, ik elken dag mijns levens den vereischten graad van zuiverheid zou hebben, om het lichaam van Jesus Christus, door het ontvangen van het H. Sacrament niet te ontheiligen, en niet alleen om het niet te ontheiligen, maar om aan het altaar des Heeren nieuwe krachten in te zamelen, en er eene nieuwe vermeerdering van genade te ontvangen; zoodat, in dien zin, het woord van den H. Augustinus te mijnen opzichte zou bewaarheid worden: *Neem dagelijks, wat u dagelijks voordeelig is, gebruik dit voedsel zoo dikwijls als het u nuttig is, en is het u alle*

dag
geli
sele
nim

dagen voordeelig, neem het dan dagelijks.... Ziedaar gevestigde beginselen, waartegen alle beweringen nimmer iets zullen vermogen.

BOURDALOUE.

IJdele voorwendsels.

't Is onverklaarbaar, hoe het mogelijk is dat, in de tegenwoordigheid van een Sacrament, waarin al de wonderen der oneindige liefde van God voor de menschen vereenigd zijn, de mensch evenwel zorgeloos en wars kan zijn, en voorwendsels zoekt en uitvindt, om zich van die levensbron te verwijderen... O onderpand der eeuwige liefde; onuitputtelijke schat van eindelooze rijkdommen; afgrond van gelukzaligheden, gij, die den wellust uitmaaktet der vurigste vrienden van God; o H. Communie, waarnaar zoo vele heilige martelaren, zoo vele heilige kluizenaars, zoo vele engelachtige maagden, zoo vele hemelsche zielen zoo vurig verlangden! moesten alle menschen, dewijl God hen uitnoodigt

en
vo
al
al
no
de
vin
Ta

ge
he
he
tot
gij
wo
wij
gas
ger
Uw
een
den
vre
Wa
en

en als 't ware dwingt, niet veeleer voorwendsels zoeken om dikwijlder, alle dagen, ja, ware het mogelijk, alle uren tot u te naderen?... En nochtans is het maar al te waar dat de mensch voorwendsels zoekt en vindt, om zich van die goddelijke Tafel te verwijderen.

Gij gevoelt geene liefde in u, zegt ge, noch eenige genegenheid voor het brood van 't heilig Altaargeheim; maar juist daarom moest gij tot de heilige Tafel naderen. Indien gij koud zijt, zult gij dan warm worden door u van het vuur te verwijderen? Ga dan tot het hemelsch gastmaal, daar zult gij dien heiligen ijver putten, welke u ontbreekt. Uwe afgekeerdheid zal weldra in een waren honger veranderd worden, welke, door denzelven te bevredigen, steeds grooter worden zal. Wanneer gij er u, daarentegen, meer en meer aan onttrekt, zal ook Jesus

Christus zich steeds meer van u verwijderen, en het eerste uitwerksel van uwe verwijdering zal zijn. dat in u alle verlangen naar de H. Communie zal verdwijnen. Droevige en verschrikkelijke staat!.... „Omdat zij ongevoelig gebleven zijn voor de dringende uitnoodigingen van God, zegt een vermaarde schrijver, zal God hen slaan met ongevoeligheid; zij zullen al de genaden, waarvan het H. Sacrament het vruchtbaar beginsel is, verliezen, en er geen berouw over hebben. Zij zullen dood zijn voor de goddelijke genade, en het niet inzien. Zij zullen het leven in zich niet hebben, en er niet naar verlangen. Zij zullen al hun recht op de eeuwige zaligheid verbeuren, en er zich niet over bekommeren. Hunne ziel, beroofd van het voedsel dat haar onderhouden moest, zal in een volkomen staat van afmatting vervallen waaruit zij niet

zal
ove
ge
zij
doo
ste
-
nie
hoe
van
hei
de
aan
me
zin
van
bie
len
ont
H.
nov
dag
Doo
hem

zal trachten op te staan, of waar-
over zij zich, tot overmaat van on-
geluk, zal verheugen, en waaruit
zij niet zal worden opgewekt, dan
door de stuiptrekkingen van het
stervensuur?..”

Anderen wenden voor, dat zij
niet volmaakt genoeg zijn; maar
hoe zult gij het worden, als gij u
van den oorsprong der volmaakt-
heid verwijdert? Eenjongeling deel-
de eens, kort na zijne bekeering,
aan een godvruchtigen geestelijke
mede, dat hij eene soort van weer-
zin gevoelde om gebruik te maken
van de toestemming, welke zijn
biechtvader hem gaf, om meerma-
len 's weeks de H. Communie te
ontvangen, bij de gedachte, dat de
H. Aloysius van Gonzaga, in het
noviciaat der Jesuiten, alleen Zon-
dags tot de heilige Tafel naderde.
Doch de goede geestelijke antwoordde
hem glimlachende;

„Ga, beste vriend! ga; ontvangt altijd de H. Communie, gij hebt meer behoefte aan dan hij.” En inderdaad, voegt Pater Quadrupani, die dit verhaalt, er bij, het is eene zeer valsche en hoovaardige zienswijze, de veelvuldige Communie slechts te beschouwen als eene belooning, en, in zekeren zin, als een teeken van volmaaktheid: de Communie is vooral een middel om de volmaaktheid te verkrijgen, en de eenige deugd, welke de aanwending van dit middel vordert is het verlangen om er voordeel uit te trekken en beter te worden. Jesus Christus heeft niet gezegd: *Komt tot mij, die volmaakt zijt*; maar hij heeft gezegd: *Komt tot mij die belast en beladen zijt*.

Anderen geven voor, dat zij te zwak zijn; maar is dat niet eene reden, om tot het brood der sterken te gaan?

A
ver
het
tot
en
de
H.
al
hur
ten
sch
last
trek
gro
ma
ma
hie
stre
ver
die
late
dag
ma
dat

Anderen zijn met bezigheden overladen; maar luister nogmaals: het is altijd Degene, die roept: „Komt tot mij, die belast en beladen zijt, en ik zal u verkwikken.” Duizende Heiligen, die van liefde tot de H. Communie verslonden werden, er al hun genoegen en meestal zelfs hun dagelijksch voedsel van maakten, hadden, even als gij, en misschien nog meer dan gij, met de lasten der familie, van eenige betrekking of zaken te kampen. De groot-kanselier van Engeland, Thomas Morus, die voor het geloof den marteldood ondergaan heeft, kan u hier tot een schoon voorbeeld verstreken. Eenige bisschoppen, reeds verdacht dat zij de katholieke godsdienst voornemens waren te verlaten, vonden het berispelijk, dat hij dagelijks ter Communie ging, en maakten het hem tot een verwijt, dat een leek, zoo als hij, niettegen-

staande zijn ambt, zijn veelvuldigen arbeid en beslommeringen, zoo dikwijls de H. Communie ontving. „Gij noemt daar juist de redenen op, antwoordde hij, waarom ik alle dagen ter Communie ga. Mijne verstrooidheid is groot; doch in de heilige Communie keer ik weder in mij zelven.

Alle dagen doen zich de gelegenheden voor om God te beleedigen en daarom versterk ik mij alle dagen door de Communie. Ik heb licht en wijsheid noodig, om moeilijke zaken op te lossen; daarom ga ik alle dagen Jesus Christus in de Communie raadplegen.” Daardoor ook waren de eerste christenen heilige werklieden, heilige handelaars. getrouwe echtgenooten, onderdani-ge dienstboden, gehoorzame ouders, onbaatzuchtige rechters, rijke, liefdadige en boetvaardige menschen in het midden der rijkdommen en ge-

noe
luk

A

dat

twij

war

dez

ik

ne

niet

onv

mu

om

te c

zeg

doc

heb

een

Jez

geb

bui

A

uit

„H

noegens des levens, armen, die gelukkig waren in hunne ellende zelve.

Anderen geven als reden aan, dat zij onwaardig zijn. Ach! ongetwijfeld, zelfs de grootste Heiligen waren zulks. Legt de Kerk niet deze woorden in aller mond: „Heer, ik ben niet waardig, dat gij in mijne woning binnentreedt?” Het kost niets, te gelooven en te zeggen, dat men onwaardig is, om dikwijls de H. Communie te ontvangen, maar het kost veel, om zich aan de veelvuldige Communie te onderwerpen. De heilige Cyrillus zegt: „Dat alle menschen, die gedoopt zijn en de genaden ontvangen hebben, weten, dat, indien zij, door eene geveinsde nederigheid, weigeren Jezus Christus dikwijls in de heilige geheimen te ontvangen, zij zich buiten het eeuwig leven sluiten.”

Ach! laten wij het dan duizendmaal uit den grond onzer harten zeggen: „Heer, ik ben niet waardig, dat gij

in mij komt... Heer, ontferm u mijner, wees mij, armen zondaar genadig." Doch naderen wij desniettemin, tot dengene, die de ziekten onzer ziel kent, en die enkel komt om dezelve te genezen. Dit gevoel onzer onwaardigheid is juist eene der heiligste gesteltenissen, om met vrucht tot de heilige Tafel te naderen; waarom zou het eene reden kunnen zijn, om er zich aan te onttrekken? Is het eene wel gegronde nederigheid, die het uitmuntendste aller middelen om in de heiligheid toe te nemen. van de hand wijst? „Men moet veeleer, „zegt Taulerus,” door liefde tot den Zaligmaker naderen, dan zich met eerbied van hem verwijderen.” Wanneer gij u, daarentegen, uit nederigheid aan de Communie onttrekt, dan hebt gij slechts de verdienste der ootmoedigheid; maar wanneer gij met nederigheid tot dezelve nadert, dan hebt gij de

verdi
verdi
nog
„Z
de go
Jezus
krach
hebb
heeft
aan
die n
ware
te co
inges
voele
en v
den,
tijd
hebb
den
woon
Sacr
onder
de le

verdienste der ootmoedigheid en de
verdienste der H. Communie, welke
nog veel grooter is.

„Zou het mogelijk zijn,” vraagt
de godvruchtige Pater Geramb, „dat
Jezus Christus ons op eene zoo
krachtige wijze het verlangen zou
hebben doen blijken, hetwelk hij
heeft, om zich in de H. Communie
aan ons te geven; dat de Apostelen,
die met den Heiligen Geest vervuld
waren, de gewoonte om dagelijks
te communiceeren, zouden hebben
ingesteld, en er zelfs, volgens het ge-
voelen van den H. Thomas van Aquine
en verscheidene andere godgeleer-
den, voor de geloovigen van hunnen
tijd een voorschrift van gemaakt
hebben; dat men gedurende de gou-
den eeuw der Kerk de heilige ge-
woonte, van dagelijks dit goddelijk
Sacrament te naderen zou hebben
onderhouden; dat de heilige vaders,
de leeraars der Kerk, geen enkeleu

uitgezonderd, met zooveel ijver en vuur tot het dikwerf communiceeren zouden hebben aangespoord; dat de algemeene Kerkvergaderingen, en voornamelijk die van Trente, een zoo groot verlangen hadden doen blijken dat het gebruik dier eerste eeuwen weder in het Christendom mocht worden ingevoerd; dat de instellers van orden het dikwijls communiceeren tot eenen regel en eene verplichting zouden gesteld hebben; dat de Heiligen van alle landen en tijden het voorbeeld zouden hebben gegeven van die heilige oefening, indien het eerbiediger en ootmoediger, en bijgevolg roemrijker voor God en heilzamer voor ons ware, wanneer wij ons slechts zelden aan de heilige Tafel vertoonden? Welke is dan die deugd, die tot hiertoe onbekend was in de geheele uitgestrektheid der Katholieke wereld.

Dez
derh
Jesu
met
lout
„In
voe
der
ond
halv
aan
eene
waa
Wel
de
spijs
door
is g
„
geli
den
ontv
te l
inte

Deze soort van ootmoedigheid valt derhalve noch in den smaak van Jesus Christus, noch stemt overeen met zijne instelling, maar is eene loutere uitvinding der menschen. „Indien hij niet beoogd had ons tot voedsel te dienen, zou Hij dan onder de gedaanten van brood en wijn onder ons verblijven? Gij moet derhalve Jesus Christus in dit geheim aanbidden, hem vereeren, maar op eene wijze, overeenkomstig den staat waartoe hij zich heeft vernederd. Welnu, gij zoudt niet duidelijker de achting, welke gij voor eene spijs hebt kunnen betoonen, dan door er, zoo dikwijls het u mogelijk is gebruik van te maken.

„De honderdman van het Evangelie beleed onwaardig te zijn, om den Zaligmaker in zijne woning te ontvangen, maar om hem zijne hulde te bewijzen, vluchtte hij niet weg; integendeel, hij ging hem te gemoet,

en indien de Zaligmaker in zijn huis had willen binnenkomen, zou hij zeker de deur niet voor hem toegesloten hebben zooals diegene doet, die zich zonder reden aan de H. Communie onttrekken."

Anderen, die een nog slechter gevoelen hebben, wenden voor, dat zij vreezen hunne veroordeeling te ontvangen. Ongetwijfeld, indien gij u even als Adam verbergt, omdat gij gevoelt, dat gij met God in vijandschap leeft en zijne tegenwoordigheid vreest, dan hebt gij gelijk, dat ge u van het gastmaal der zuivere zielen verwijderd, gij moet u dan haasten, om u met hem te verzoenen. Maar wanneer gij in de vriendschap van God gebleven zijt, of dezelve door de boetvaardigheid herwonnen hebt, moet gij slechts bevreesd zijn hem te mishagen; en wel verre dat die vrees u van zijne Tafel verwijderd, moet zij u integendeel aanzetten,

om

"

dier

God

vree

heid

beve

dag

van

voor

eerb

reid

G

wij

van

gena

eerb

zeid

u, b

heef

gij

voor

uitsp

zijne

99

om er dikwijlder toe te naderen.

„Maar — zegt gij — 't is een God, dien men daar ontvangt. Het is de God van heiligheid, de God die vreeselijk is in zijne rechtvaardigheid, en voor wiens blik de Engelen beven. Zou Jezus zich dan alle dagen hebben willen geven, en ons van zijn aanbiddelijk lichaam een voortdurenden en bijgevolg minder eerbiedwaardigen maaltijd willen bereiden?”

Gij schijnt dus niet te weten dat wij niet meer leven onder de wet van vrees, maar onder de wet der genade. Nadat Jezus Christus dit eerbiedwaardig geheim had ingesteld, zeide hij niet tot ons: „Vernedert u, beeft en verwijdert u: maar hij heeft gezegd; *Neemt en eet*; doch gij moet met reden beducht zijn voor de bedreigingen welke Jezus uitspreekt tegen degenen, die van zijne Tafel verwijderd blijven.

Uwe vrees is derhalve niet anders, dan eene verkeerd geplaatste kieschheid, ja, misschien wel, wat erger is, het gevolg uwer onwetendheid, of van eene rampzalige eigenzinnigheid. „'t Is eene dwaasheid, zegt Gerson, zich uit vrees van de H. Communie te verwijderen, terwijl het geweten ons geene enkele doodzonde verwijt; en de H. Cyrilles verzekert, dat de voorgewende eerbied, de gewaande vrees, die lichtzinnig van de veelvuldige Communie terughoudt, eene doemwaardige godsvrucht is.”

„De Christenen, die van dit hulpmiddel beroofd zijn, zegt de eerwaarde Vermot, in zijne geleerde verhandelingen, waaruit wij hier alles, wat in dit hoofdstuk volgt, ontleenen, kwijnen en ondergaan eindelijk een noodlottigen dood; daardoor heeft de duivel, in alle eeuwen, een gedeelte derzelve onder zijn juk gebracht en aan zijne helsche

hee
om
on
der
ver
Jez
ver
Com
dat
de
Jez
era
voo
wij
ver
vers
heid
ach
waa
delij
In
wijl
ging
ke t

heerschappij onderworpen. Daarom heeft hij, alle eeuwen door, onder de geloovigen een ongegronden schrik en overdrevene vrees verspreid en doen verspreiden, om Jezus Christus te ontvangen. Die verwijdering van de veelvuldige Communie is daarenboven oorzaak, dat er 'ketterij ontstaan is tegen de wezenlijke tegenwoordigheid van Jezus Christus in het Altaar-Sacrament. Die voorgewende vrees voor de Communie heeft de verwijdering ten gevolge gehad; van verwijdering is men gekomen tot onverschilligheid, van de onverschilligheid tot verachting, van de verachting tot de verloochening eener waarheid van ons geloof, die het duidelijkste geopenbaard en bewezen is.

In de eerste eeuwen toen men dikwijls, en zelfs alle dagen ter Communie ging, heeft men ooit aan de wezenlijke tegenwoordigheid getwijfeld; geen

enkele ketter heeft uitdrukkelijk dit leerstuk aangevallen; de kerkvaders en de geloovigen hebben er aan geloofd met eene levendigheid van geloof, welke men niet nalaten kan te bewonderen; maar toen de ijver allengs verflauwde, en de Communiën, in de elfde eeuw, steeds zeldzamer geworden waren, durfde Berengarius het eerste dit goddelijk leerstuk aanvallen en telde reeds aanhangers; driemaal werd hij veroordeeld, en driemaal herriep hij zijne dwaling; zelfs op zijn sterfbed herhaalde hij die herroeping. Sedert dien tijd tot onze eeuw toe, hebben de ketters, die rampzalige spruiten van het zedebederf, dat leerstuk slechts dan bestreden, wanneer het door de zeldzame Communiën verzwakt was, en de Kerk heeft er overal slechts over gezegevierd, door het veelvuldig ontvangen van dit Sacrament in te voeren. De verzwakking des geloofs omtrent de wezenlijke tegenwoordigheid van

Jesu
is d
dan
ijver
dige
van
Mal
zelf
van
de g
ten o
de, h
dikw
werf
zegt
ginse
onttr
heid
deisv
De
de te
glans
zij zc
wann

Jesus Christus in het Altaargeheim, is derhalve niet anders veroorzaakt, dan door het verzwakken van den ijver der Christenen voor de veelvuldige Communie; dit is de opmerking van den geleerden en oordeelkundigen Maldonatus. Laat ons vreezen, dat hetzelfde geschiede, indien men, in plaats van een vurig verlangen op te wekken, de gemoederen met schrik vervulde ten opzichte van dit Sacrament van liefde, hetwelk de rechtvaardigen niet te dikwijls ontvangen kunnen. „Het dikwerf naderen tot de heilige Tafel,” zegt Suarez, „komt voort uit het beginsel der liefde; maar er zich aan te onttrekken, spruit voort uit nalatigheid of uit vrees; en het werk der liefde is ver verheven bovendat der vrees,”

De Engelen in den hemel kunnen de tegenwoordigheid van God, wiens glans hen verblindt, niet uitstaan, maar zij zouden oneindig veel meer lijden, wanneer zij er zich van verwijderen.

Zij blijven derhalve, zegt de Schriftuur, maar bedekken en verbergen hun aangezicht met hunne vleugelen, en voldoen op die wijze aan hunnen diepen eerbied en hun van liefde brandend hart. David was met een heilige vrees bevangen over de straf van Oza, en riep uit: *Wie zal voor Gods aanschijn kunnen bestaan?* Maar weldra getroffen door de zegeningen, die God, ten aanzien der Bonds-ark, over het huis van Obededon uitstortte, besloot hij, om dit heilig gedenkteken van 's Heeren barmhartigheid in zijn paleis over te voeren.

Doch laten wij overgaan tot andere voorwendsels:

Ieder zal van mij spreken en met mij spotten, als ik dikwijls ter Communie ga, zegt gij. Maar, indien het u wezenlijk voordeelig is dikwerf tot de heilige Tafel te naderen, dan zouden zij, die u laken, onredelijk zijn. Hnu gepraat moet voor u derhalve

geen
u af
dat
den
voor
daar
veel
zond
lied
indi
heil
men
moet
te b
is ee
gen
zen
geen
Moe
zond
nig
ker
gen
om

geen de minste waarde hebben, noch u afschrikken. — Doch, zegt gij verder, dat zou mij den schijn geven, als of ik den vrome wilde uithangen, en mij voor zonderling doen doorgaan. Zie daar de dwaling: men beschouwt de veelvuldige Communie als eene bijzondere yroomheid; men zou zelfs lieden voor zeer godvruchtig houden, indien zij slechts alle maanden tot de heilige Communie naderden, terwijl men het veeleer als eene groote straf moest aanzien, er lang van verstoken te blijven. De veelvuldige Communie is eene oefening, die den Christen eigen moet zijn; zij behoort tot het wesen van den godsdienst, en is derhalve geene zonderlinge godvruchtigheid. Moet men eene godvruchtigheid als zonderling bestempelen, omdat weinig personen dezelve beoefenen? Zeker neen; dan toch zou het in onze dagen tot de bijzonderheden behooren, om aan zijne zaligheid te arbeiden.

Integendeel, dikwijls is datgene zonderling, wat door het grootste getal gedaan wordt. Men houdt eene zaak dan voor zonderling, wanneer zij belachelijk, ongepast, gedwongen is, en aan zijnen staat niet voegt; in de veelvuldige Communie bevindt zich niets van dat alles, derhalve vervalt ook dat alles.

Maar ik vrees, dat ik, door zoo dikwijls tot de heilige Tafel te naderen, de wereld verergere, die wil dat, wanneer men ter Communie gaat, men alles verlaat en niet de minste fout meer begaat. - Ik geef toe dat het eene verergernis zou wezen, dikwijls de H. Communie te ontvangen en daarbij een ongeregeld en wereldsch leven te leiden; maar welke verergernis kunnen die Communiën geven, als ze vergezeld gaan van eene geregelde levenswijze? Als men u uwe kleine gebreken verwijt, geef dan het antwoord, dat de H. Franciscus van Sales u

aan
H.
ben
wo
U
ont
cra
gev
ver
om
dit
tot
zeli
gij
van
L
ren
kee
hij
of l
gev
Zee
dan
nen

aanraadt: „Ik nader dikwijls tot de H. Communie, omdat ik onvolmaakt ben, en hoop daardoor volmaakt te worden”

Uwe getrouwheid in het dikwijls ontvangen van het heilig Altaar-Sacrament, wel verre van verergernis te geven, zal de brave lieden tot stichting verstrekken, de zwakken versterken om voort te gaan met te naderen tot dit Sacrament, en zelfs de zondaren tot bekeering brengen, om zich dat zelfde geluk te verschaffen, hetwelk gij geniet, van uwen Schepper te ontvangen.

Een groote zondaar, die lange jaren in de zonde had voortgeleefd bekeerde zich; de dienaar Gods, aan wien hij zijne zonden beleet, vraagde hem, of hij zich somtijds niet gedrongen gevoelde, om tot God terug te keeren? Zeer zeker, antwoordde hij, en vooral dan, wanneer ik godvruchtige personen met stichting tot de Communie-

bank zag naderen, dan zou ik hen. als 't mij mogelijk geweest was, wel hebben willen vermoorden. En waarom? hernam de zielzorger. Omdat alsdan mijn geweten en mijne godsdienst met woede tegen mij opstonden, en mij zoo vreeselijk kwelden, dat ik genoodzaakt was mij op mijne kamer te gaan verbergen, waar ik dan heete tranen schreide, zuchtte, mistroostig werd, mij de haren uit het hoofd trok en mij zelve verwijtend toeriep; Ach, rampzalige! uwe misdaden zijn het, die u belletten uwen Schepper te ontvangen! uwe zonden zijn het, die u berooven van het geluk om uwen God te ontvangen! Dat alles deed mij in een beklagenswaardigen toestand vervallen, en wekte in mij een schrikkelijken wrevel op tegen die vrome zielen, welke ik dikwijls tot de H. Communie zag naderen.

Derechvaardigen doen alzoo, door hunne veelvuldige Communiën, meer

goe
deze
de
dik
ren
te g
gen
Chr
M
mer
er g
ver
dig
l
Chr
Ke
sch
zw
de
mu
de
gel
ver
go

goed aan anderen, dan zij denken. En deze beweegreden zou reeds voldoende zijn, om hen te doen besluiten, dikwijls tot dat liefdemaal te naderen, en daardoor een goed voorbeeld te geven aan hunne kinderen, huisgenooten, vrienden en hunne mede-Christenen.

Maar is het niet te vreezen, dat men, door dikwijls te communiceeren, er gewoon aan wordt en den eerbied verliest dien men aan het hoogwaardig Sacrament verschuldigd is?

Eene dergelijke vrees zou Jesus Christus, de Apostelen en heilige Kerkvaders van onvoorzichtigheid beschuldigen, daar zij, zonder dat bezwaar te duchten, al de geloovigen tot de veelvuldige en dagelijksche Communie hebben aangespoord. Zou dan de Eucharistie door het veelvuldig gebruik hare kracht en uitwerking verliezen? Dit te denken ware eene godslastering. Nimmer verloor het

stoffelijke brood zijne voedingskracht door de gewoonte van hetzelfde te eten, en zou dan de gewoonte van te communiceeren die kracht doen verliezen aan het geestelijk brood der engelen? Het gewone verkeer en de groote gemeenzaamheid verminderen dikwerf de achting, welke wij sommige personen toedragen; maar zulks is het geval niet ten opzichte van Jesus Christus. Hoe meer gij hem met de vereischte gesteldheid ontvangt, des te meer zult gij hem eerbiedigen, en des te inniger hem beminnen. Het ligt ook niet in de bedoeling der Kerk, zich uit eerbied van de H. Communie verwijderd te houden; integendeel, zij roept ons toe: Hebt eene zoodanige hoogachting voor dit aanbiddelijk Sacrament, dat gij het dikwijls ontvangt. De reden, waarom wij somtijds degenen minachten, met wie wij gewoon zijn om te gaan, ligt hierin, dat wij, door hen te zien en ze nauwkeurig gade te slaan,

tal
aan
in
ben
del
ma
me
lee
He
ges
Co
ke
do
dig
eer
da
lie
toe
va
on
ze
we
di
vo

talrijke fouten opmerken, welke wij aanvankelijk niet bespeurden. Maar in Jesus Christus, is alles groot, alles beminneijk, alles volmaakt, alles goddelijk, zonder dat er de minste onvolmaaktheid onder vermengd is. Hoe meer gij Hem bezoekt, des te beter leert gij Hem kennen; en hoe beter gij Hem kent, destee meer zijt gij voor Hem gestemd. En dewijl hij ons, in de H. Communie vooral, zijne aanbiddelijke volmaaktheden openbaart en ze ons doet smaken, wordt door de veelvuldige Communie, wel verre van onzen eerbied eenigermate te verminderen, dagelijks de achting grooter en de liefde verdubbeld, welke wij hem toedragen. Die herhaalde bezoeken van onzen God en Zaligmaker voeren onze teederheid steeds op, zonder onzen eerbied in iets te verminderen. De wel opgevoede kinderen weten aan de diepste achting de teederste liefde voor hunne ouders te paren. Zoo ook

boezemt de meest herhaalde Communie aan de getrouwe zielen, naast de nederigste gevoelens van zich zelve, de levendigste en eerbiedigste erken-
tenis in voor den Koning der Konin-
gen, dien zij ontvangen; en hunne eer-
bied, hoe groot die ook zij, verdubbelt
hunne teederheid, vermeerderd hun-
ne liefde voor eenen God, die zoo groot
en te gelijk zoo goed is... Zie wie
zich in onze kerken in de tegenwoor-
digheid van Jesus Christus, in de
eerbiedigste houding vertoonen: zijn
het de personen, die zelden tot de H.
Communie naderen? Of zijn het,
integendeel, die godvruchtige en
heilige Christenen, die het geluk
genieten, dikwijls aan dat eerbied-
waardig geheim deel te nemen?

Maar laten wij het zeggen, de
meesten dergenen, die van de hei-
lige Tafel verwijderd blijven, heb-
ben andere redenen, redenen, die
veel onteerender zijn dan degene,

wel
del
in
het
lige
ver
den
het
den
wo
blo
zie
and
me
de
me
me
de
zijn
wij
ten
zou
aan
han

welke wij wederlegd hebben. De zedeloosheid, delosbandigheid, ziedaar, in 't algemeen de hoofdoorzaken van het verwijderd blijven van onze heilige geheimen; het hart is niet zuiver; men heeft zich schandelijke zonden te verwijten; en is het niet voor het tegenwoordige, dan in het verledene, en dikwijls zelfs in het tegenwoordige en verledene te gelijk. Men bloost over zich zelve, en men zou zich nog veel meer schamen, om aan anderen te toonen wie men is en wat men gedaan heeft. Daarenboven zijn de hartstochten nog te levendig, zegt men: later, over eenige jaren, zal men weer godsdienstig worden en tot de heilige Sacramenten naderen. Er zijn er, volgens Bossuet, die op deze wijze, van tijd tot tijd over den slechten staat hunner ziel nadenken. Men zou gaarne een einde willen maken aan zijne ongeregeltheden, maar de hartstochten steken hun hoofd op en

roepen den ongelukkige, die zich aan hunne dwingelandij onderworpen heeft, toe. „Ga voort, ga immer voort.” Hij denkt echter, dat het heil der ziel niet gewaarborgd is in dit leven, dat met trouweloosheden, welke zoo dikwerf herhaald worden, vervuld is. Maar zijne bedorvene neigingen roepen hem al weer toe; „Ga voort,” en hij vervolgt zijnen weg ondanks de levendige klachten van een geweten, dat door knagingen verscheurd wordt. Men verschuift van het eene jaar tot het andere, altijd stelt men uit; men stelt uit tot aan den dood, en van daar tot in de hel, waar geen uitstel meer is. Wee zulke Christenen!

Jesus Christus zelf leert ons door eene gelijkenis eenige andere beweegredenen kennen waarom zekere Christenen van zijnen maaltijd verwijderd blijven. Een koning, 'zoo spreekt hij, wilde voor zijnen zoon een bruiloft

aan
ter
den
zou
niet
ve;
trou
kop
gaan
Chri
waar
aan,
het l
men;
lijkh
nood
wegr
tijd d
lie, v
del n
onver
Gij
ze da
der H

aanrichten, en noodigde vele gasten ter bruiloft uit. Hij liet den genoodden herhaalde malen zeggen, dat zij zouden komen; maar zij verschenen niet. De een ging naar zijn pachthoeve; een ander had eene vrouw getrouwd; wederom een ander had een koppel ossen gekocht, welke hij moest gaan zien; — treffend afbeeldsel der Christenen, die de Sacramenten verwaarloozen. Een God dringt bij hen aan, verzoekt aanhoudend, dat zij op het bruiloftsfeest van zijnen Zoon komen; maar zij zouden eenige moeilijkheden, die aan deze eervolle uitnoodiging in den weg staan, moeten wegruimen; zij zouden van tijd tot tijd de overdrevene zorg eener familie, van een stuk land, of eenen handel moeten afleggen; en zij blijven onverschillig!

Gij ziet, dat de redenen, die in onze dagen zoo algemeen het nalaten der H. Communie veroorzaken, niet

zeer eervol zijn. Goddeloosheid, gebrek aan geloof, lafheid, menschelijk opzicht, onverschilligheid, ziedaar, helaas! de kenmerken van dat groot aantal dergenen, die zich aan onze heilige geheimen onttrekken! Mochten wij overal die doodelijke onverschilligheid voor het goddelijk Altaargeheim zien wijken, zonder hetwelk wij het leven in ons niet kunnen hebben! Mochten wij overal dien ijver voor de veelvuldige Communie zien herleven, welke de Christenen, in de schoone eeuwen der Kerk aan den dag legden!

Wee den Christenen, die zich niet voelen aangetrokken tot dat goddelijk Sacrament, noch onrust en droefheid gevoelen, door er zich van gescheiden te zien: die zelden in 's Heeren tempel verschijnen, en nog zeldzamer aan het geheimzinnige gastmaal zijner uitverkorenen, en die gerust in dien staat voort leven! Rampzalige staat, die den ondergang van hun ge-

loc
aan
ste
loo
hu
(
get
van
zich
en e
wen
Gelu
inge
voet
zich
der
God
is op
door
zield,
der ge
van h
en hu
H. Ta
van h

loof, hunne onmatige verkleefdheid aan de zaken dezer wereld, de versteendheid huns harten, de verwaarloozing hunner zaligheid en, helaas! hun eeuwigen ondergang aankondigt!

Gelukkig daarentegen degenen, die getroffen door de tegenwoordigheid van Jesus Christus op onze altaren, zich tot hem aangetrokken gevoelen, en eene heilige Communie beschouwen als het toppunt van zaligheid! Gelukkig degenen, die men dikwijls, ingetogen en onbewegelijk, aan den voet van het heiligdom ziet bidden, of zich aan de H. Tafel met het brood der Engelen voeden! De naam van God en het zegel der uitverkorenen is op hun voorhoofd gegrift; zij zijn door den geest des geloofs beziel, bevinden zich altoos aan de bron der genaden, drukken de voetstappen van het grootste getal der heiligen, en hun ijver in het naderen tot de H. Tafel is een der zekerste teekenen van hunne voorbeschikking.

V.

Alle goederen zijn mij met haar
geworden.

BOEK DER WIJSH. VII, 11.

Te recht brengen alle volkeren
hunne hulde aan de goddelijke Eucha-
ristie, dewijl dit een algemeen goed
is, hetwelk zich uitstrekt tot de men-
schen van alle standen, en aan de
wereld hare hoogste volmaking
schenkt. De geheele strijdende Kerk
rust op dien grondsteen; de geheele
lijdende Kerk deelt den invloed van
die goddelijke zon; geheel de zege-
vierende Kerk versterkt zich met
niets anders, dan met dit hemelsch
voedsel: al de rijkdommen eindelijk
van het rijk Gods vloeien voort
uit dien schat der Eucharistie, en
ik durf zeggen, dat, indien dit Sa-

cr
lo
di
wa
de
de
ge
sla
ma
her
wa
bre
het
uit
dat
de
als
ten;
nen,
telij.
als
als
de b
de z

crament niet bestond, er geen geloof zou zijn, want het is de zon die hetzelfde verlicht; geene hoop want het is de steun die haar staande houdt; geene liefde, want het is de vuuroven die haar doet blaken, geene godsdienst want het is het slachtoffer dat zij opdraagt; geene martelaren, want het is het bloed dat hen aanmoedigt; geene maagden, want het is de wijn die deze voortbrengt; geene belijders, want het is het geheim dat hen heiligt; geene uitverkorenen: want 't is het brood dat hen voedt. De zondaren, zegt de H. Cyprianus, beschouwen het als de haven, waarnaar zij verzuchten; zij die een nieuw leven beginnen, als den aanvang hunner geestelijke kindsheid; de rechtvaardigen, als hunne kracht, de volmaakten, als het onderpand hunner zaligheid, de bedrukten als hunne toevlucht, de zieken als hun geneesmiddel, de

stervenden, als de kiem hunner wederopstanding en den wortel hunner onsterfelijkheid.

Slechts de zondaar trekt er niet het minste voordeel uit: zijn staat is zoo rampzalig, dat hij onwaardig is tot die heilige geheimen te naderen.

Pater NOUET.

rele
nu
op
wat
put
den
wor
kom
ken
teru
den
verv
vond
sche
bere
vloes
O
ster,

Met haar zijn mij alle goederen
geworden.

Arme zondaars, die u door de wereld hebt laten verleiden, en wie zij nu van honger en dorst laat sterven op den oever van hare moerassige wateren en harer vergiftigde regenputten; ach! rampzalige verdwaalden, die ongelukkig zoo ver van de woning uws vaders verwijderd zijt, komt met mij, komt uw ongelijk bekennen. Is het niet waar, dat wij, met terug te keeren tot het vaderlijke huis, den zoetsten vrede, den ruimsten overvloed, alle zekerheid en geluk gevonden hebben? Is daar de hemelsche Tafel, welke de Heer ons heden bereidt, niet prachtig en met overvloed beladen?

O goddelijke, o edelmoedige Meester, ik heb in uwen dienst al de vreug-

den des hemels gevonden, maar niets kan den overvloed en de geneuchten evenaren van dien heiligen maaltijd, waaraan gij mij zoo dikwijls en met zooveel liefde noodigt! O brood der engelen, o goddelijke spijs, hoeveel kracht en moed hebt gij mij geschonken! welken vrede, welke inwendige vertroosting, welke zalige verwachtingen, welke liefelijke akkoorden, welke teedere liefde voel ik in mijne ziel doorstroomen. O H. Communie, met u zijn mij alle goederen geworden!....

Godvruchtige vrienden van de Tafel van Jesus, die dit allen kunt getuigen, moet u zulks verwonderen?.

Indien over het huis van Zacharias zoovele gunsten worden uitgestort, toen de gelukzalige Maagd Maria er binnen trad; indien Abraham zoo vele genaden ontving, omdat hij drie Engelen in zijne woning onthaald had; indien Jakob zoo vele zegenin-

gen aan Laban bracht, die een heiden en afgodendienaar was; indien Loth van den brand van Sodoma bevrijd werd, omdat hij twee Engelen geherbergd had; indien Elias de weduwe, die hem eene schuilplaats verleend had, met goederen overlaadde; indien Obededon zoo vele gunsten ontving, omdat hij de bonds-ark in zijn huis bewaakt had; hoe vele en groote zegeningen zullen dan in onze woningen worden uitgestort, wanneer zij dikwijls voor den Heer zelve worden geopend?

Met de wijsheid zijn alle goederen in mijne ziel gekomen, zeide Salomon; welke een onuitsprekelijke stroom van goederen, van vrede, van genaden moet dan onze harten als overvloeien, wanneer Jesus Christus in dezelve is nedergedaald! Verwijd u dan, getrouwe zielen, verwijd u, opdat alle uitstekende gaven en alle volmaakte goederen aan de H. Tafel

in u binnenvloeien, enge woning onzer harten, verbreed u, want als de God des hemels ons met zijn bezoek komt vereeren, laat hij zijne schatten niet in den hemel achter: hij laat daar niet zijne blikken van barmhartigheid, zijne genaden, zijne gunsten en al die geestelijke rijkdommen, maar deelt die met de meeste milddadigheid aan zijne vrienden mede. In één woord, hij komt er niet met ledige handen, maar heeft die met alle goederen gevuld, en men mag zeggen, dat diegene, die Hem bezit, niet meer wenschen kan, want hij heeft alles.

Ja, in Jesus Christus hebben wij alles... Indien wij van onze wonden willen genezen worden, is hij de *geneesheer*, indien de hitte der koorts ons verteert, is hij de *bron der levende wateren*, indien duisternissen ons omgeven, is hij het *licht* en de *zon der gerechtigheid*; als wij vreezen,

doe
leid
he
bijs
ben
wij
bie
Kon
en
den
heb
wer
de
sche
ste
3),
ons
sche
beh
rijk
ons
ont
zon
voo

door de dwaling en logentaal misleid te zullen worden, is hij de *waarheid*; als wij beducht zijn het spoor bijster te worden, is hij de *weg*; hebben wij honger hij is het *brood*: zijn wij uitgeput van vermoeidheid, hij biedt zich aan, om ons te verlichten: *Komt allen tot mij, die beladen zijt en ik zal u verkwikken*. Vreezen wij den dood, hij is het leven. Met hem hebben wij alle goederen, welke wij wenschen kunnen..! „*In hem zijn alle rijkdommen des verstands, al de schatten der wijsheid en der diepste kennis verborgen*. (KOLOSS H. 2, 3), en die schatten opent hij voor ons in het H. Altaar-Sacrament, hij schenkt ons, naar gelang wij er behoefte aan hebben, die hemelsche rijkdommen, terwijl de Heilige Geest ons met zijne goddelijke vlammen ontgloeit, die de laatste sporen der zonde vernietigen, ons als eenen voorsmaak van de gelukzaligheid

des hemels schenken, en ons voorbereiden, om ze in hare volheid te genieten, wanneer wij den gelukkigen eindpaal onzer beproevingen op de aarde zullen bereikt hebben.

Begeef u derhalve tot de bron der genaden, gaat tot het altaar, gaat tot Jesus: *En tot wien anders zouden wij gaan, Heer? Gij alleen hebt de woorden des eeuwigen levens.* (JOAN. VI, 69.) Gij versterkt ons, als wij kwijnen, gij vertroost ons, als wij in droefheid zijn, en wanneer wij verontrust worden door de stormen, die zich rondom ons verheffen, *beveelt gij den winden, en het wordt stil.* O Jesus! *uwe liefde dringt mij,* en mijne ziel versmacht van verlangen, om zich met u te vereenigen. Dit is mijn eenige wensch, en ik verlang niets anders, slechts naar u alleen, o mijn God, haak ik. O, mochte ik

alt
mi
her
ma

altoos kunnen zeggen: *mijn welbe-
minde behoort aan mij, en ik aan
hem... Ik ben het niet die leeft,
maar Jesus Christus leeft in mij!*

VI.

God is een verslindend vuur.

DEUT. IV, 24.

De eerste Christenen hadden de gelukkige gedachte, om aan de diepste verborgenheden der aarde eene rustplaats voor hunne dooden, een altaar voor hunne eeredienst, en eene wijkplaats voor hunne verbannen broeders te vragen. Om zich dat drievoudig voorrecht te verschaffen, sloegen zij moedig de handen aan het werk, en maakten nu eens aan hun doel dienstbaar de oude steengroeven, waaruit de eerste bewoners van elke stad de noodige bouwstoffen gehaald hadden, tot opbouwning van de bijzondere gebouwen en publieke gedenkteeken, dan weder groeven zij, met eigen

han
ne
gew
ver
van
wel
don
me
Vel
voe
dez
den
of
ben
bov
onz
doo
uitg
gier
oog
van
ord
aan
vule

handen, in hunne woningen, in hunne hoven en velden, onderaardsche gewelven, die meer veiligheid opleverden. De beroemdste en ruimste van al die onderaardsche plaatsen, welke de bakermat des Christendoms waren, bevinden zich te Rome en in de omliggende velden. Velen zijn een uur lang en tachtig voeten hoog, maar de gangen, die dezelve in alle richtingen doorsnijden, zijn soms niet hooger dan vijf of zes voeten. Velen derzelve hebben drie of vier verdiepingen, die boven elkander zijn, even als in onze woningen, en in elkaâr loopen door trappen in den grond zelven uitgehouwen, en bieden den weetgierigen bezoeker, die dezelve in oogenschonw neemt, het beeld aan van eene uitgestrekte stad. Zonder orde en dikwijls zonder samenhang aangelegd, vormen zij, in de veelvuldige krommingen hunner donke-

re straten, allerlei hollen, spelonken en kroften, welke door de kerkelijke schrijvers genoemd worden *Chrypten* (van KRUPTO ik verberg) spelonken, onderaardsche gewelven, waar men de dooden begraafde.)

De Eerw. Heer RAFFRAY.

Z
uwe
dien
in ee
in d
de j
schie
hare
looft
mens
herb
re d
verto
een c
trane
nerin
alle
— m
O sch
99

Herinneringen aan de onderaardsche
begraafplaatsen.

Zegt het mij, als gij somtijds in uwe vurige verlangens, om den godsdienst te zien eeren en schitteren, in eene dier liefdeverrukkingen, waarin de godvruchtige ziel van vreugde juicht, omdat zij, als in het verschiet, de Kerk in al den luister harer oorspronkelijke vurigheid gelooft te zien pralen, en het groote menschelijke gezin. door de liefde herboren, als een beeld van de schare der uitverkorenen zich voor haar vertoont: zegt het mij, of gij, in een dier hemelsche droomen, geene tranen gestort hebt, bij de herinnering aan die schoone dagen, toen alle geloovigen -- onze broeders -- martelaars en heiligen waren?... O schoone tijden! dagen van vurig-

heid, die te ras zijn heengesneld, welk onuitwischbaar spoor hebben uwe herinneringen ons achtergelaten! Heilvolle dagen, zult gij niet meer wederkomen?...

De God der H. Communie was toen zoo groot, zoo bemind, en werd zoo ijverig bezocht!... Hij verborg zich, wel is waar, verre van de menigte, in onbekende schuilplaatsen, en tot in het hart der onderaardsche spelonken waar het licht der zon niet kan doordringen maar bij't gemis onzer ruime tempels, onzer dui-zende kroonkandelaren en marmeren altaren, had hij toegenegen zielen, harten die hem beminden en brandden van verlangen, om zich te zijner liefde te slachtofferen.

Ziet, hoe die verbannen Christenen elken morgen, en veelal zelfs des nachts, vergaderen rondom het altaar, dat in de sombere gewelven, onder den grond is opge-

rich
der
wel
hang
heid
ring
wor
al o
men
ware
nede
oppe
heid
lette
de en
herso
deren
ten d
zijn,
telar
ware
het v
met o
loof

neld,
 bben
 gela-
 niet
 was
 d, en
 j ver-
 e van
 ehul-
 onder-
 ht der
 ij'tge-
 r dui-
 meren
 zielen,
 brand-
 te zij-
 hriste-
 l zelfs
 ndom
 re ge-
 opge-

richt. Ziet bij de flauwe schemering der lampen, die aan de steenen gewelven dier duistere schuiloorden hangen, welk eene diepe ingetogenheid er onder die talrijke vergadering heerscht. De heilige geheimen worden gevierd: de aarde is voor al die menschen verdwenen; want men zou zeggen, dat het engelen waren, die rondom de tabernakelen nedergeknielt liggen. De ernst der opperpriesters, de hemelsche zedigheid der maagden, de nederige oplettendheid der kinderen en moeders, de engelachtige vurigheid van allen, herscheppen die plaatsen in een anderen hemel. O, hoe schoon moesten die vergaderingen van Christenen zijn, die uit zoovele heiligen en martelaren bestonden, als er geloovigen waren! Velen hunner, die reeds door het vuur der vervolging beproefd en met de roemrijke wonden voor 't geloof geteekend waren, putteden uit

het bloed van Jesus Christus den noodigen moed, om hun offer te voltrekken, en al die Christenen, allen, zonder uitzondering, bezield met een brandend geloof en door liefde verslonden, gingen hem aan zijne Tafel niet anders vragen, dan het geluk om de wreedste folteringen te mogen lijden, dan het geluk om duizendmaal hun leven te mogen geven voor den edelmoedigen God, die zijn leven voor hen had opgeofferd. Ach! de H. Communie was hun moed en hun kracht! Zij was het vuur, dat hunne ziel verteerde. Godsvrucht, verkleefdheid, geest van opoffering, liefde voor hunne broeders, vergeving aan vijanden, verachting van wereld en dood, liefde voor God boven die van vaders en kinderen, alles in één woord, putteden zij uit dit aanbiddelijk Sakrament.... O! hoe schoon moet het geweest zijn, die vurige geloovigen te beschouwen, die dagelijks tot het

god
waa
gehe
hoeg
eeni
won
O
zoo
derin
herin
moed
duis
uit,
meer
zelve
zijn
opge
ren v
tijd,
dien
kring
pij,
kank
wonn

den
vol-
llen,
een
ver-
afel
k om
n lij-
maal
den
voor
Com-
acht!
e ziel
heid,
voor
n vij-
dood,
aders
, put-
akra-
t het
vigen
ot het

goddelijk gastmaal naderden, van
waar zij terug kwamen met een nooit
gehoorden moed, welke door geene
hoegenaamde folteringen, noch door
eenige uitvinding der hel kon over-
wonnen worden.

O Katakomben! schuilplaatsen van
zoo veel geloof, geheimzinnige afzon-
deringen van zoo vele heiligen, uwe
herinnering alleen zou ons nog met
moed kunnen vervullen. „O heilige
duisternissen,” roept de H. Cyprianus
uit, „o heilige duisternissen, die met
meer helderheid schittert dan de zon
zelve; in uwe godvruchtige diepten
zijn de Gode behaaglijkste tempels
opgerezen”! — „Is het te verwonde-
ren vraagt een schrijver van onzen
tijd,” dat de Christenen, die van uit
dien met deugden vervulden damp-
kring kwamen, toen eene maatschap-
pij, waarin de ondeugden als ge-
kankerd waren, verbaasden en over-
wonnen door het schouwspel eener

liefde, zonder grenzen en van eene weergalooze onversehrokkenheid?"

En langen tijd na die eeuwen van vervolging en heldhaftigen ijver, vervulde het aandenken alleen aan dit eerbiedwaardig schouwspel, waarvan de onderaardsche plaatsen getuigen waren geweest, nog diegenen met ontroering, die dezelve gingen bezoeken en daar verhevene gevoelens en hemelsche gedachten opdoen. De H. Hieronymus getuigt ons zelf; dat hij, in de eerste tijden van zijn verblijf te Rome, daar alle zondagen met zijne medeleerlingen vergaderde. Zij maakten er hun genoegen van, die plaatsen te bezoeken, welke nog geheel doortrokken waren van het bloed der priesters en der geloofsleerlingen; en daar, nedergeknield op de plaats, waar zoo vele martelaren geknield hadden, schepten zij er vermaak in, zich hunne schoone toewijdingen, hunne nederige deugden en

hun
ren.
lever
mus
O
Kerk
ook
wat
diep
Chri
Kerk
een
men
ging
het z
schil
die z
de ve
tende
welk
wen,
waar
navo
deug

hunnen roemrijken dood te herinneren. Die eerste indrukken waren levendig en diep, en de H. Hieronymus vergat ze nimmer...

O heerlijke dagen der ontkiemende Kerk, dagen van vervolging, maar ook van vurigheid! o schoone tijden, wat is er van u geworden? Ach! hoe diep zouden die zuivere en vurige Christenen van de eerste eeuwen der Kerk getroffen worden, indien zij voor een oogenblik onder ons terugkwamen? Met welk eene verontwaardiging zouden zij vervuld worden, bij het zien van de schandelijke onverschilligheid van zoo vele menschen, die zich Christenen noemen, jegens de verhevenste verrichting des Christendoms! De voortreffelijke deugden, welke wij met bewondering aanschouwen, en die wij, in de verrukking, waarin ze ons brengen, ons niet ter navolging durven voorstellen, die deugden putteden zij uit het menig-

vuldig deelnemen aan het lichaam
van Jesus Christus. Neen, neen,

Zij handelden zoo niet,
Die eerste Christenhelden,
Die zuilen van de Kerk,
wier lof wij hier vermelden:
Zij eerden 't hoog geheim,
verborgen op 't altaar,
En minden 't ijvervol,
en haakten brandend, dáár
Zich te vereenen met
hun God, voor wien hun hulde,
Bij elken nieuwen dag,
het heiligdom vervulde;
Zij snelden, wijl het god-
lijk vuur hun ziel doorvlood,
Van 't hemelsch Gastmaal tot
den wreeden marteldood.

Pater De GÉRAMB.

Dan, neen, er bestaan nog altijd
heiligen in de Kerk van Jesus Chris-
tus; de goddelijken Herder heeft
altijd eenige schapen, die hij kent
en door wie hij gekend wordt.
Hij zal altijd heilige zielen hebben,

om
nen
dev
ven
helo
den
wij
aarc
fam
oor
geb
scha
eue
chri
de
ven
Er z
roep
spre
mun
derf
die
te g
Con

om Hem te aanbidden en te dienen; edelmoedige, toegenegen, liefdevolle harten, die door de verhevenheid van hun geloof en hunne heldhaftige gevoelens de eerste tijden der Kerk waardig zijn. Zien wij niet altijd, hier en daar, op de aarde, aartsvaderlijke en gezegende familiën, afzonderingen, die als schuil-oorden der onschuld en van het gebed zijn, talrijke heilige genootschappen, die bestemd zijn ter ver-
 eeuwiging van de overlevering der christelijke deugden, welke onder de kinderen Gods moeten voortleven tot aan de voleinding der wereld? Er zijn nog heiligen... „Het zou dan,” roept de eerwaarde Vermot uit, sprekende over de dagelijksche Communie, „het zou dan eene zeer verderfelijke dwaling zijn van die zielen die zoo uitmuntend gestemd zijn, te gelooven, dat die dagelijksche Communie aan onze eeuw niet meer

voegt, ter oorzaak van de verflauwing der geloovigen; en indien dezelve niet meer geschikt is voor zulk een groot getal Christenen als in de eerste eeuwen, is zij ten minste toch geschikt voor degenen, die er toe voorbereid zijn of er zich toe willen voorbereiden." Hun dezelve te weigeren wegens dat vooroordeel, is hun een groot onrecht aandoen, zegt Pater Molina; 't is hen berooven van een groote genade, voegt de catechismus der kerkvergadering van Trente er bij; 't is vergeten, dat de eerste Christenen niet zonder onvolmaaktheden waren, en dat zij, desnietteenstaande alle dagen de heilige geheimen ontvingen; 't is eindelijk het doel des Sakraments niet kennen, of vergeten, dat het is ingesteld voor de volmaakten en onvolmaakten, voor de rechtvaardigen en de zondaars, die van goeden wil zijn, en dat aan allen gegeven is

tot e
ken
hoed
tuigt
onvo
de k
word

Bl
H. C
tijde
ziele
teru
rade
kree

„
ren
ik d
pand
opda
is h
wie
wijls
nade
roof

tot eene spijsze, om hen te versterken en voor de doodzonden te behoeden, gelijk de H. Alphonsus getuigt: *De Communie is ook voor de onvolmaakten ingesteld, opdat zij door de kracht van dat voedsel genezen worden.*

Blosius' verhaalt, dat, toen de H. Gertrudis zag, dat er te dien tijde herders waren, die heilige zielen van de veelvuldige Communie terughielden, zij bij onzen Heer te rade ging en van Hem dit antwoord kreeg:

„Mijn vermaak is met de kinderen der menschen te zijn, en daar ik de heilige Eucharistie tot onderpand mijner liefde heb achtergelaten, opdat men dezelve dikwijls ontvange, is het eene zekere waarheid, dat al wie de menschen ontraadt, om dikwijls tot de heilige Communie te naderen, mij van mijn vermaak berooft.”

Maar mijn God, waarom stellen ten minste de geestelijke vereenigingen u niet geheel en al schadeloos, voor de vergetelheid en onverschilligheid der wereld jegens uw aanbiddelijk Sacrament. Waarom voldoen die zuivere maagden, die door zulke bewonderenswaardige beloften met u vereenigd zijn, en die voor u alles verlaten hebben, ten minste niet ten volle aan het vurig verlangen, dat gij hebt, om u aan ons te geven? Waarom vernieuwen zij niet allen, door hare dagelijksche Communie, het zoo stichtend gebruik van de eerste tijden der Kerk? Gij hebt ze, o mijn God, in eene eenzaamheid geleid, waar elken dag het manna van den hemel nedaalt; waarom zamelen zij het niet alle dagen in? Zij die al de dierbaarste banden verbroken hebben, wat zijn zij anders in de afzonderingen gaan zoeken, dan u, o mijn

God
dage
hij

In
toe
gen,
goed
feni
well
niem
weig
rig
wil
gus
zich
Con
vou
zou
dan
bes
lige
dez
ten

God?... Indien haar regel haar de dagelijksche Communie niet gebiedt, hij verbiedt ze die ook niet....

Indien zij de toestemming daartoe aan de overste moeten vragen, betalen zij zulk een groot goed dan te duur met eene oefening van nederigheid?.... En welke overste zou al de Communieën welke men verzoekt, durven weigeren aan eene ziel, die er vurig naar haakt, of er in liefde door wil toenemen, wanneer de H. Augustinus zegt, dat hij het niet op zich zou hebben durven nemen, de Communie te weigeren aan een eenvoudige geloovige, die er hem om zou verzocht hebben, en zich niet dan van dagelijksche gebreken te beschuldigen had?...

„Het is vreemd” zeide eene heilige geestelijke dochter tot hare medezusters die er bezwaar uit maakten, om dikwerf tot de heilige Ta-

fel te naderen „het is vreemd, dat wij alles verlaten, om Jesus Christus in de eenzaamheid te zoeken en te bezitten, en als wij hem gevonden hebben zulks niet meer willen.”

O mijn Heer en mijn God, verlevendig het geloof van al uwe kinderen; ontvlam onze harten in uwe heilige liefde, en wij zullen door ons leven het leven der eerste Christenen weder hernieuwen, en wanneer gij ons zoo liefderijk aan uwe goddelijke Tafel noodigt zullen wij daar niets meer tegen inbrengen; wij zullen u te gemoet snellen, wij zullen gretig tot u gaan. Wij zullen ons al te gelukkig achten, U door ons zwakke liefde tevreden te stellen. O, mijn God, dat zal het wezenlijke middel zijn, om die liefde te vermeerderen. Zouden wij elken morgen tot dien eeuwigen liefdegloed, waaraan de liefde der engelen in den hemel ontstoken wordt, kunnen

nad
ste

nav
een
zom
van

naderen, zonder dat wij er ten minste eenige vonken van medenamen?

Wie, vraagt de schrijver van de navolging van Christus, wie zou bij een groot vuur kunnen verblijven, zonder er eenige warmte van te ontvangen?

VII.

Ik ben het vuur op de wereld
komen brengen.

LUC. XXII. 49.

God is liefde, de eeuwige liefde maakt zijn wezen uit: ik gevoelen begrijp het meer dan ooit aan de levendige vlammen die mijne ziel in de H. Communie verteeren; het vuur des hemels is op het altaar nedergedaald, en van het altaar heeft deszelfs levende vlam mijn binnenste doordrongen. Zoodra de God van liefde in mij woont, zou 't schijnen, dat ik noodzakelijk in de liefde wonen moest; doch 't is zoo niet, onze harten zouden niet meer verdienste hebben dan het hout, wanneer het door de vlammen aangestast en verteerd wordt. Indien

God
woor
God
Com
die
God
sus
doof
hart
om
zie,
lang
u le
te zi
zoud
inges
gewe
ik m
overs
adem
delij
inslu
liefde
altijd

God door de H. Communie in ons woont, moet onze getrouwheid in God wonen door de vrucht der H. Communie: *en dan woont degene, die in de liefde woont, in God, en God in hem.* Heilig vuur, door Jesus Christus op de wereld gebracht, doof in mijn hart niet uit; zie dat hart, het opent en verwijdt zich, om u een vrijen doorgang te geven; zie, het beantwoordt aan het verlangen dat de Zaligmaker had, om u levendig, schitterend en ontvlamd te zien; gij moet in mij wonen; gij zoudt daar in een te engen kerker ingesloten en genoodzaakt zijn, met geweld daaruit te ontvluchten; maar ik moet door dat doopsel van vuur overstroomd worden. Heilige Geest, adem des levens, doe gij die goddelijke vlammen mijn hart rondom insluiten, opdat ik in den God van liefde wonende, de God van liefde altijd met mij verblijf!

Het vuur dat de martelaren ontvlamde.

Communie beteekend *vereeniging met*; maar met wien?.. Met God, met dat verteerend vuur, met dien eeuwigen vuuroven, waaraan de Serafijn eeuwig zijn hart ontvlamt, en de uitverkorenen voor altoos hunne onuitbluschbare liefde zullen ontsteken. Ach! hadden wij toch een duidelijk begrip van dien vuurgloed, dien wij de H. Communie in onze harten plaatsen, of, om beter te zeggen, waren onze harten toch goed bereid, hoe zouden zij ontstoken worden door die goddelijke vlam, die de grootste opofferingen en de oogenschijnlijk moeielijkste zelfverloocheningen mogelijk en aangenaam maakt. Brengt u de martelaren te binnen. Wat deed hun het moordstaal, de ijzeren foltertuigen en vlam-

mend
maak
nen
vader
leiden
Hoe
Agat
en zo
den,
gloei
de m
diere
over
verw
eene
Zie,
kelk
H. C
dat l
sche
en,
lijke

(.) N

mende vuurstapels trotseeren? Wat maakte hen ongevoelig voor de tranen hunner bloedverwanten, hunner vaders en kinderen, en voor de verleidende beloften hunner vervolgers? Hoe verduurden eene Perpetua, eene Agatha, eene Agnes, eene Eulalia, en zoovele teedere en zwakke maagden, zonder zich te beklagen, de gloeiende roosters, de pijnbanken, de roeden en den tand der wilde dieren? O, verwondert u daar niet over roept de H. Augustinus uit; *verwondert u niet, zij waren door eene heilige dronkenschap bevangen*(1) Zie, zij hadden van den gewijden kelk gedronken, zij hadden in de H. Communie het vuur ingeademd, dat hunne harten van eene hemelse en onverwinbare liefde verteert, en, in 't midden der verschrikkelijke folteringën, welke de dwinge-

---

(1) Noli mirari, ebrii erant.

landen hen deden ondergaan, hoorde men die moedige strijders, in de heilige vervoering hunner liefde uitroepen: „Waarom heb ik niet duizend levens, om ze, in nog duizendmaal meer folteringen, voor mijnen God te kunnen geven!”

Toen, in die eeuwen van het opkomend geloof, waren de Christenen zoo vele slachtoffers, die reeds tot den marteldood bereid waren. Lang voor den dageraad in de diepe katakomben afgedaald, zetteden zij zich vol van een vurig verlangen naar het brood des hemels aan de Tafel der engelen neder; vervolgens, na zich te hebben doen doordringen van dat vuur, hetwelk zij in hunne ziel droegen, verlieten zij in der haast hunne geheimzinnige afzondering, begaven zich naar hunne vrienden en naastbestaanden, en dikwijls des avonds, als Christenen aangehouden, werden zij naar wal-

gelijk
onder
bare
onme
toeleg
felijke

Die
ben a
deze
gegeve
moed
strijd
heerl
waar
u vo
Waar
vervo
slach
zag u
len o
de be
met
verla
dat g

hoor- gelijke kerkerholen gesleurd, daarna
 in de ondervraagd, vervolgens in de open-
 bare schouwplaatsen geleid, waar
 e uit- bare onmenselijke beulen er zich op
 dui- onmenselijke beulen er zich op
 zend- toelegden, om tegen hen onbeschrij-
 jnen felijke folteringen uit te vinden.

Die schoone herinneringen heb-
 ben aan één prediker onzer dagen
 deze godvruchtige uitboezeming in-
 gegeven: „O heilige martelaren,
 are. moedige broeders, die ons in den
 e die- strijd zijt voorgegaan en ons in de
 deden heerlijkheid verwacht: zeg ons toch,
 rlan- waar gij die liefde ging putten, die
 s aan u voor God deed leven en sterven?
 rvol- Waar gingt gij u, in de dagen der
 door- vervolging, elken morgen tot de
 k zij slachtofferande voorbereiden? Men
 en zij zag u, voor dat de zon hare stra-
 enige len op Rome, op de schouwplaats,
 hun- de beulen en slachtoffers nederzond,
 n, en met verhaasten tred uwe woningen
 enen verlaten: men zou gezegd hebben,
 wal- dat gij ter slachtplaats heen sneldet;

maar de gerechtsdienaars waren nog niet aanwezig. Aan het uiteinde der stad, gingt gij, in een afgelegen oord, een onbekenden tempel opzoeken, om daar den Heer te bidden en heilige lessen in te zamelen, ten einde te leeren sterven. Jesus Christus, in de onderaardsche plaatsen verborgen, en gelijk de groote Bos-suet zegt, toen verholten onder geene andere sluiers en duisternissen, dan onder de geheimzinnige sluiers en duisternissen, waarmede hij zich vrijwillig in het heilig Altaar-Sacrament bedekt, riep u tot zijne Tafel, en niemand van u liet die uitnoodiging onbeantwoord. Daar, in die onderaardsche hollen, waren altaren opgericht ter eere van Hem, die de zon gemaakt heeft; een priester, door ondergane folteringen reeds verminkt, droeg het onbevleete slachtoffer op, en gij op uwe beurt kwaamt daar als slachtoffers voor

het
bester
offer
vang
gesla
te ge
feran
uwe
keert
beule
Dat
God
zal v
bran
voor
dier
men
wors
kroc
A
broe
de l
hart
voor

het moordstaal der dwingelanden bestemd, om u met het eeuwig slachtoffer op te dragen, en hetzelfde ontvangende, te leeren, even als het geslachte Lam, uw leven ten beste te geven. Gaat thans henen, de offerande is voltrokken; treedt uit uwe schuiloorden te voorschijn, keert naar uw woningen terug, de beulen wachten u daar misschien. Dat doet er niet toe! gij hebt uwen God ontvangen, vreest niets, hij zelf zal u in de kerkerholen en op de brandstapels ondersteunen; hij zal voor u tegen de woede der wilde dieren en tegen de wreedheid der menschen strijden, en als gij in het worstelperk bezwijkt, zal hij u de kroon der martelaren schenken."

Ach! indien wij, even als onze broeders in de eerste tijden der Kerk de heilige Communie ontvingen in harten, die geheel en zonder eenig voorbehoud zich slachtofferden voor

den heiligen wil van onzen God, dan zouden wij allen eveneens geheel ontvlammen en als in vuur ontbranden voor de grootste opofferingen. Eene enkele Communie zou voldoende wezen, om heiligen van ons te maken....

In
welk
gezo
brui
zelve
der
die
zorg
deze
dat
is, d
dat
brui
den.
net
D

God,
ge-
vuur
pof-
zou
van

VIII.

Wie mijn vleesch eet en mijn
bloed drinkt, blijft in mij en
ik in hem.

JOAN VI. 57.

Indien ik u van eene spijs sprak, welke al degenen, die eene goede gezondheid genieten, gewoonlijk gebruiken, en dat, hoe meer zij dezelve nuttigen, zij des te welvarender zijn, zou er niemand wezen, die er niet naar verlangde, die niet zorgde er zich van te voorzien en dezelve te eten; welnu! ik zeg u, dat er in de Kerk zulk een brood is, dat de sterken het nuttigen, en dat degenen, die er het meeste gebruik van maken, het sterkste worden. Dit is mij genoeg; en moet het u ook niet voldoende wezen?

De kracht van het Altaargeheim,

welke door geen hinderpaal belemmerd wordt, gelijk aan de zon, die, wanneer zich wolken aan den hemel vertoonen, zuivert, verwarmt en verblijdt; evenzoo verlicht, verwarmt, schenkt Jesus Christus, de zon der gerechtigheid in de heilige Communie kracht aan eene ziel, die aan geene doodzonde schuldig is. Laat ons dan dikwerf tot de heilige Tafel naderen, en wij zullen dikwijls in ons hart dien sterken en almachtigen God plaatsen, die tijdens zijn sterfelijk leven, de blinden genas, de dooden ten leven verwekte en de duivelen verdreef. Eene geheel goddelijke kracht zal opnieuw van hem uitgaan, en, als wij het willen, dezelfde wonderen in onze zielen uitwerken.

Vermot. In zijne Verhandelingen over de wezenlijke tegenwoordigheid van Jesus Christus in het heilig Altaar-Sacrament, en over de veelvuldige Communie.

T
stad
stop
wate
ging
de
trac
heil
opde
berc
ste
zou
bros
Alta
Psa
u,
niet
kom
V

Het voedsel der sterken.

Toen Holofernes zag, dat hij de stad Bethulie niet kon bemachtigen, stopte hij al de kanalen, die er het water heen voerden, in de overtuiging, dat hij door de kriegslist tot de overgave zou dwingen; eveneens tracht de duivel eene ziel van de heilige Communie te verwijderen opdat hij, na haar van hare kracht berooft te hebben, er zich ten laatste des te gemakkelijker meester van zou kunnen maken. De heilige Ambrosius paste daarom op het heilig Altaar-geheim deze woorden van den Psalmist toe; *Degenen, die zich van u, o mijn God, verwijderen, zullen niet in gebreke blijven van om te komen.* (Ps. 118)

Voorzeker, Christenen, wij zullen

zonder twijfel omkomen, wij zullen eene droevige schipbreuk lijden, indien wij ons, door de heilige Communie, hem niet tot beschermer en vriend maken, die over de golven gebiedt en de stormen stilt. Verwacht niet, dat gij elders het leven, en bijgevolg de kracht zult vinden: *Indien gij het vleesch van den Zoon des menschen niet eet, zult gij het leven in u niet hebben.* (Joan VI. 54)

Laten wij arme en zwakke kinderen, uit slijk gevormd, aan duizenden zwakheden onderhevig, en zonder ophouden tot tallooze driften geneigd, laten wij ons dan in de armen van den sterken God werpen. Laten wij ons dikwerf met zijn eigen vleesch voeden, dewijl hij het ons door een wonder zijner liefde tot spijs geeft; en door dat hemelsch brood versterkt, zullen wij den berg bestijgen, zonder te bezwijken, en opziende naar het bloed des Lams,

waar
zal
en
den
deed
scha
omd
wez
hart
tabe
eige
C
lige
kraf
aan
wee
alle
--i
dää
op.
wie
heb
nee
dag

waarmede onzelippen geteekend zijn, zal de engel onze woningen sparen, en verdedigd door hem, die zich den leeuw van den stam van Juda deed noemen, zullen wij onder onze schamele tenten gerust insluimeren, omdat hij er de bewaker van zal wezen. Jesus Christus zelf zal ons hart; hetwelk hem eenige minuten tot tabernakel gediend heeft, als zijn eigendom beschermen.

O, dat men ons, vrienden der heilige Tafel, niet vrage, waar wij die kracht putten, om zoo standvastig aan de verleidingen der wereld te wederstaan. Zij bestaat geheel en alleen—wij verkondigen het luide --in de heilige Communie; dáár en dáár alleen doen wij al onzen moed op. De machtige en sterke God, wien wij des morgens ontvangen hebben, laat zich niet wachten, wanneer wij hem het overige van den dag, in het uur des gevaars, ter

hulpe roepen; Hij is het, die in ons leeft en in ons werkt. Hij heeft zich met ons vereenzelvigd en ons als in hem ingelijfd; hij heeft ons, als 't ware, vergoddelijkt, en onder zijne hoede worden de begoochelingen der wereld zeer spoedig ontmaskerd; onder zijn toezicht, vertoont zich het leven aan ons in deszelfs ware kleuren, en wordt het aangezien voor 't geen het is. Onze gedachten richten zich ten hemel en de aarde schijnt aldra zeer nietig en verachtelijk aan dengene, die zich gewent met God te verkeeren.

O Communie, heilige Communie, hoe veel kracht schenkt gij ons! Als God onze vriend is, als hij in ons nederdaalt, in ons leeft, met ons is, wie zal dan tegen ons zijn?.

„Het heilig Sacrament des Altaars, zegt de kerkvergadering van Trente, is het krachtigste tegengift, waardoor wij gezuiverd worden van

de d
beho
zond

„
lige
mij,
ik
ten
krac
bew
de t
te be
wo
verg

„
zeg
deg
lige
zelo
hel
der
die
ont
de

de dagelijksche fouten en te gelijk behoed worden voor zwaardere zonden."

"De ondervinding." zegt de heilige Franciscus van Sales," heeft mij, in de vijf en twintig jaren, dat ik met de zielenzorg belast ben, ten overtuigendste de alvermogende kracht van dit goddelijk Sacrament bewezen, om de harten in het goede te versterken, ze tegen het kwaad te beveiligen, ze te vertroosten: in een woord, om ze in deze wereld te vergoddelijken."

"De ondervinding doet ons zien," zegt de H. Alph. de Lig., „dat degenen, die dagelijks tot de heilige Tafel naderen, nooit, of zeer zelden, in doodzonde vallen."— Ik heb." zegt hij elders, „bij eigen ondervinding geleerd, dat de personen die dikwerf de heilige Communie ontvangen, groote vorderingen in de volmaaktheid maken, en dat de

Heer hen op eene wonderbare wijze tot zijne liefde aantrekt, ofschoon hij hun er zeer dikwijls, tot hun meerder welzijn, niet de minste verzekering van geeft, en ze meermalen in (inwendige) twijfels en mistroostigheden, zonder eenige gevoelige godsvrucht, laat."

„Geen beter middel bestaat er," zegt de heilige Theresia, „om volmaakt te worden, dan de veelvuldige Communie; de ondervinding toont het genoegzaam aan in degenen, die dikwerf tot de heilige Tafel naderen."

„Wij ondervinden," zegt de kardinaal Tolet, „dat vele Christenen, die met tallooze ondeugden en misdaden bezwaard waren, door de veelvuldige Communie zoodanig bekeerd en veranderd zijn, dat zij in het vervolg huns levens nooit of zeer zelden meer gezondigd hebben."

Om
heilig
leven
vurig
dat z
vere,
len,
bevin
van c
van c
ken v
slech
beho
borge
volha
hebb
mede
male
maak
De
over
gen,
kwee
zij ha
99

Om zich te overtuigen, dat de heilige Communie de kracht en het leven der geloovigen is, die in de vurige liefde van God volharden; dat zij de steun is van al de zuivere, minnende en edelmoedige zielen, die zich in de heilige Kerk bevinden; dat zij de oorsprong is van de heldhaftigste daden, en zelfs van de bewonderenswaardigste werken van het Christendom, zou men slechts aan alle goede Christenen behoeven te vragen, waarin de verborgen oorzaak van hunnen ijver en volharding bestaat; waar zij geput hebben, die heilige vurigheid waarmee zij vervuld zijn en die meermalen onze bewondering gaande maakt.

De eerwaarde Gerbert, sprekende over eene der schoonste opofferingen, welke het katholiek geloof gekweekt heeft, toont ons aan, waar zij hare vlam ontsteekt, en wijst ons

op het geheim waardoor zij onderhouden wordt:

„De wijsgeeren,” zegt hij, „die de katholieke zelfopoffering bewonderen, gelijken aan de Egyptenaren, die de overstromingen van den Nijl zegenen, zonder dat zij daarvan de oorzaak kennen.”

„Er is misschien niets verhevener op de aarde,” zegt Voltaire, „dan de opoffering, die eene teedere kunne zich getroost van de schoonheid der jeugd en dikwerf van de hooge geboorte, om in de ziekenhuizen, die verzamelpplaatsen der menscheelijke ellende, welker gezicht zoo zeer onze hoovaardigheid vernedert en onze kieschheid tot walging versterkt het lijden te lenigen.” En dat is waar. Dan, men sta hierbij niet stil, maar zoek er de oorzaak van. Meent gij, dat die verblijfplaatsen van ellende en afzondering ontogankelijk zijn voor verveling, afkeer

en a
dat
zoo
wor
door
wan
ke g
len
niet
door
rer
arm
gem
kan
rein
kern
der
van
alles
maa
gehe
haa
som
staa

ander-
 „die
 won-
 aren,
 Nijl
 n de
 rener
 „dan
 kun-
 heid
 hoo-
 izen,
 sche-
 zeer
 t en
 terkt
 at is
 niet
 van.
 atsen
 ntloe-
 fkeer

en andere hartstochten? Waant gij dat het menschelijk hart, hetwelk zoo dikwerf door vermaken vermoeid wordt, nooit vermoeid zou worden door opofferingen? Denkt gij, dat, wanneer die engelen in menschelijke gedaante die sombere ziekenza- len doorloopen, het haar somtijds niet in de gedachte komt, dat zij, door één woord, in den schoot ha- rer familie, welke haar met opene armen zou ontvangen, weder een gemakkelijk en schitterend leven kunnen leiden, terwijl zij nu de on- reine wonden moeten verbinden, het kermen der zieken en het geluid der stervenden hooren, en de lijken van onbekenden begraven.—en dat alles niet voor eene week, eene maand, maar voor lange jaren, voor geheel haar leven;—meent gij, dat haar moed, bij dat vooruitzicht. soms wel niet eens op het punt staat van te bezwijken?.... En wilt

gij nu weten wat haar ondersteunt en ze alles met liefde doet verdragen?... Welaan, als gij het niet weet. doe dan als anderen, vraagt het haar zelve, en zij zullen u eenparig antwoorden: *De veelvuldige heilige Communie!* Zegt mij nu, gij, die u vrienden van 't menschedom noemt, zegt mij, wat kunt gij haar in plaats van dat Geheim der liefde geven? En indien hare zelfopoffering door u zelve als het schoonste, wat op aarde bestaat, aangeduid wordt, waarom ondersteunt en vordert gij dan zulk een schoon werk niet? Maakt eens, met al uwe hoogdravende regels van weldadigheid, slechts ééne liefdezuster, dat is, eene liefdezuster in den waren zin des woords—en wij zullen tevreden zijn."

Maar is de geheele geschiedenis der Kerk niet een voortdurend getuigenis van de zalige uitwerkse-

len d
len, c
eisch
zegt
der l
de he
noch
als in
zeer
maar
zich
lighe
en v
men
den c
opgro
eenen
word
„M
gelee
tiende
dat g
brach
overs

len der heilige Communie in de zielen, die dezelve dikwijls met de vereischte gesteltenis ontvangen? „Nooit, zegt de schrijver van de *Oefening der heilige Communie*, zag men in de heilige kerk zoo veel vurigheid, noch eene zoo algemeene heiligheid, als in de tijden toen de geloovigen zeer dikwijls ter Communie gingen: maar naar dezelfde mate waarin zij zich van die bron van leven en heiligheid verwijderden, namen de liefde en vurigheid af. En spoedig zag men de ondeugden, ongebondenheden en ergernissen van alle kanten opgroeien, even als het onkruid op eenen akker, die slecht onderhouden wordt,”

„Men heeft opgemerkt,” zegt een geleerde schrijver, „dat in de zestiende eeuw, toen het zedebederf dat groot aantal ketterijen voortbracht, die bijna de Christenwereld overstroomden, de veelvuldige Com-

munie bijna geheel en al in onbruik was geraakt; en dat, van het oogeblik af, dat de veelvuldige Communie door de zorgen van verscheidene heilige personen, welke God eenigen tijd daarna opwekte, weder hersteld werd, men de godsvrucht overal weder zag bloeien: de voortgang der dwaling werd gestuit in die plaatsen zelven, waar zij de meeste verwoestingen aanrichtte."

Deze opmerking herinnert mij aan de woorden van een protestant, die kort geleden tot het geloof bekeerd was. „Als ik niet overtuigd was geworden," zegt hij, „van de wezenlijke tegenwoordigheid van Jesus Christus in het heilig Sakrament des Altaars, door bewijzen die voor geene wederlegging vatbaar zijn en die mij doen gelooven, zou datgene, wat ik gevoel en wat in mijn hart omgaat aan den voet des Altaars, en

voora
thans

O
Com
der s
zielen
en gi
waar
waar
zijt o
aan z

waar
aard

O
lijke
in a
den

O
lig
voed
mart
kenh
naar
onde

vooral in de heilige Communie, thans al mijne twijfels verdrijven.”

O goddelijk Altaargeheim, heilige Communie, gij zijt waarlijk het brood der sterken, het brood der moedige zielen; gij zijt de prijs van den moed en gij schenkt dien; gij zijt eene bron waaruit men het geloof put, en waaraan het zich verlevendigt; gij zijt de vuuroven der liefde, waaraan zij zich ontsteekt in al de kracht, waarvoor onze zwakke natuur op aarde vatbaar is!

O aanbiddelijk Sakrament, goddelijke Communie, gij doet waarlijk in alle zielen de verhevenste deugden van het Christendom bloeien!

O welzalig dan, duizendwerf zalig de mensch, die zich dikwijls voedt met dat brood, dat aan de martelaren eene heilige onverschrokkenheid mededeelde, dat de kluizenaars in hun beschouwend leven ondersteunde, en dat steeds. ja, ten

allen tijde, de vruchtbaarste stroom was, die de heilige Kerk van Christus voedde!

Gelukzalig de mensch, die dit geheim voor zijne zwakheden heeft weten te vinden! gelukzalig wie dit brood der sterken dikwijls in het binnenste zijner ziel ontvangt; hij zal, in dit leven reeds, het gelukzalig leven der Engelen genieten en eens het verblijf der eeuwige zaligheid binnentreden. *Wie van dit brood eet, zal eeuwig leven.*

G
en d
Sacr
licha
gene
in o
om
geen
cha
dege
en v
onze
der
O
fel
deze

IX

Wat maakt de goedheid, wat de schoonheid des Heeren uit, wat anders dan de tarwe der uitverkorenen, en de wijn, die maagden aankweekt?

Zach. IX, 17.

Gij bemint de zuiverheid, o Jesus, en deelt ons die door dat goddelijk Sacrament mede. Gij geeft ons uw lichaam tot spijs, om de wonden te genezen, welke de zonden van Adam in ons lichaam geslagen hebben, en om de hevigheid der zinnelijke begeerten te stillen. Uw maagdelijk lichaam deelt zijne zuiverheid mede aan degenen, die het aanraken en eten, en uw allerzuiverst bloed, dat in onze aders stroomt, reinigt het berf van het onze.

O, wie zou tot uwe heilige Tafel durven naderen, als hij van deze waarheid niet overtuigd was?

En hoeveel ben ik aan u niet verplicht, dat gij mij zulk een krachtig middel geschonken hebt! Ik beken het, Heer, ter uwer verheerlijking, dat, zoo ik niet door zulke hevige bekoringen ben aangevallen, ik zulks te danken heb aan uw heilig lichaam. Kom dan uw bloed met het mijne vermengen; maak mij één met u, en ik zal in het vleesch leven, alsof ik geen vleesch meer aan mij hadde.

Mgr. de Bisschop van Belly.
Onderhouding van den Priester met
Jezus Christus

„Z
te, w
V, 8
„V
bemi
gen
XXI
„
bove
kiez
kun
wor
„
Ber
geen
In
mee

De wijn, die maagden kweekt.

„Zalig zijn de zuiveren van harte, want zij zullen God zien.” MATTH. V, 8.

„Wie de zuiverheid des harten bemint, zal den koning der koningen tot vriend hebben.” SPREUK. XXII, 12.

„De zuiverheid is een schat, die boven schepters en kronen te verkiezen is; al de schatten der aarde kunnen bij haar niet vergeleken worden.” ECCLES. XXVI.

„Eene zuivere ziel, zegt de H. Bernardus, is door de deugd, hetgeen de Engel door zijne natuur is. In de zuiverheid van den Engel is meer gelukzaligheid, maar in die

des menschen is meer moed gelegen.”

Wat zouden wij niet kunnen zeggen over de uitmuntendheid en de genoegens dier engelachtige deugd! Zij heeft al de beloften van het tegenwoordige en toekomstige leven. Zij is de bron van de genaden des lichaams; zij is het sieraad van kind en grijsaard: zij is de volmaaktheid der ziel, en de ziel is ons edelst deel; zij herschept onze lichamen in heiligdommen, waarin de godheid, het beeld harer heilige volmaaktheden terugvindende, behagen neemt hare gaven en gunsten ruimschoots uit te storten. Hoezeer werd die hemelsche deugd niet door Jesus Christus bemind!.....

„Indien een God moest geboren worden, zegt de heilige Augustinus, kon hij niet geboren worden dan uit eene maagd, indien eene maagd moest baren, kon zij niet baren dan

eener
voor
een
maag
leerl
dat
aanv
eige
goed
indi
en c
mer
zich
C
zijn
zijn
ma
ten
ber
voc
zui
ver
len

eenen God." Hij kiest zich tot voorlooper een maagd, tot moeder een maagd, tot voedstervader een maagd, en tot zijn geliefkoosden leerling een maagd. Hij duldt niet, dat men op dat punt der minsten aanval doet, niet alleen op zijne eigene eer, maar zelfs niet op den goeden naam zijner apostelen; en indien hij onder hen een gierigaard en een verrader geduld heeft, nimmer heeft hij toegelaten, dat er zich een ontuchtige onder bevond.

O, hoe zuiver moeten zij dan niet zijn, die door de H. Communie tot zijnen persoon naderen niet alleen, maar hem in het binnenste huns harten ontvangen, en op die wijze tabernakelen worden van den God, voor wien de Engelen zelven niet zuiver genoeg zijn.

Ja, zonder twijfel, zij moeten zuiver zijn, veel zuiverder dan de stralen der zon, de lippen van den

Christen, die de H. Communie ontvangt; maar, ziedaar juist waarom hij dikwerf tot de heilige Tafel moet naderen, niet omdat te Communie gaan een bewijs is, dat men de zuiverheid en de volmaaktheid der Engelen bezit, maar omdat men door de H. Communie tot de volmaaktheid geraakt.

Helaas! somtijds woeden zulke verzengende winden in onze harten! In het diepste der ziel verheffen zich soms zulke vreeselijke stormen! Zoovele gevaren bedreigen ons bij elke schrede, zoovele vijanden omringen ons, om ons den broozen schat dier schoone deugd te ontrooven! .... Maar wat zouden wij, godvruchtige vrienden der heilige Tafel, vreezen? De duivel moge als een verslindende leeuw brieschen, maar hij zal ten allen tijde sidderen voor de heilige majesteit van een hart, dat dikwerf door den machti-

gen
meer
welke
gon
raël
cenu
niets
op v
Jesu

A
van
zegg
van
vern
bek
een
bek
F
deli
cha
—
(
labi

gen God bewoond wordt. Hier is meer dan de ark des verbonds, aan welker voet het afgodsbeeld van Dagon viel; 't is hier de God van Israël zelf. De heilige Joannes Damascenus verzekert ons, dat de duivel niets vermag tegen den Christen, op wiens lippen hij het bloed van Jesus Christus ziet (1).

Al de kerkleeraars, al de vaders van 't geestelijke leven, alle heilige zeggen ons, dat die hemelsche Tafel van het goddelijke Altaargeheim een vermogend middel is tegen allerlei bekoringen, maar meer bijzonder nog een allerkrachtigst middel tegen de bekoringen van onzuiverheid.

Het vleesch van Jesus is een maagdelijk vleesch: het zuivert de lichamen, die hetzelfde ontvangen; het

---

(1) Terretur adversarius cum Christiani labia videt, Christi cruore tincta.

reinigt de harten, welke het aanraakt. Dat aanbiddelijk Sacrament bevat in zich den Schepper en oorsprong aller zuiverheid... 't is niet meer de Engel van God die de vlammen in den vuuroven van Babylonië afwendt, maar 't is God zelf. Is het dan wel te verwonderen, dat dit Sacrament in ons den onzuiveren brandoven der vleeschelijke begeerlijkheid uitdooft, dat het den opstand der zinnen onderdrukt, om ze aan den geest ondergeschikt te maken, en dat het in ons de aardsche vlammen uitbluscht, om ons slechts van de hemelsche vlam der liefde te doen leven? Zoo spreekt er de heilige Cyrillus over, en de kerkvaders hebben, op dit heilig en eerbiedwaardig Sacrament deze plaats van den Profeet toegepast: *Wat maakt de goedheid, wat de schoonheid des Heeren uit, wat anders dan de tarwe der*

uitve
den

"C
ken,"
gen
de k
bege
gen,
Alta

"I
"wo
het
den
bren
Chri
sche
krac
die
en
eng
in
pri
dru
hij,
99

uitverkorenen, en de wijn die maagden kweekt? Zach IX, 16.

„Gelijk de kracht om te verkwikken,” zegt Albertus de Groote, „eigen is aan het water: even zoo is de kracht, om de hevigheid van de begeerlijkheid des vleesches te matigen, eigen aan het Sacrament des Altaars,”

„De zuiverheid,” zegt Pater Nouet, „wordt vergeleken bij den boom van het aardsche Paradijs, die alle maanden van het jaar vruchten voortbrengt; maar het bloed van Jesus Christus bevochtigt denzelven en schenkt hem die vruchbaarheid. Uit kracht der H. Communie brengt die schoone boom in alle standen en elken leeftijd vruchten van eene engelachtige zuiverheid, omdat hij, in den teederen leeftijd, de eerste prikkels der begeerlijkheid onderdrukt; vruchten der jeugd, omdat hij, in die onstuimige jaren, de hevige

driften des vleesches versmoort: zoodanig, dat men veilig kan besluiten, dat het, zonder het gebruik van 't allerheiligste Sacrament, zedelijker wijze onmogelijk is de zuiverheid, te bewaren, omdat de maagdelijke staat daaruit zijn behoud, het huwelijk zijne zuiverheid, de ongehuwde staat zijn sieraad, en de godsdienst hare wellusten put."

"De veelvuldige Communie, zegt de heilige Bernardus, geneest de wonde der aangeboren begeerlikheid, en doet die bron van onzuiverheid opdroogen, welke de schoonheid der ziel besmeurt."

"Het heilig Sacrament des Altaars," zoo leest men in de *Navolging van Christus*, „is het heil van ziel en ligchaam, het geneesmiddel van alle geestelijke ziekten. In hetzelfde worden onze gebreken verbeterd, onze driften beteugeld, onze bekoringen overwonnen of verminderd; er wordt

groot
gonne
het g
sterk
liefde
uitge
„D
o mij
gen
genez
den
voeds
Ko
met
zijt,
leliën
Ma
door
zijt,
kastij
dan
dighe
ning
ving

t: zoo-
luiten,
van 't
elijker
rheid,
delijke
et hu-
nuwde
dienst
e, zegt
est de
erlijk-
onzui-
choon-
aars,"
g van
iel en
n alle
wor-
onze
ingen
wordt

grootere genade uitgestort. de be-
gonnen deugd wordt vermeerderd,
het geloof bevestigd, de hoop ver-
sterkt en het vuur der goddelijke
liefde meer en meer ontstoken en
uitgebreid.

„Daarom moet ik dikwijls tot u,
o mijn God, naderen, en u ontvan-
gen als het middel, dat mij moet
genezen, opdat ik niet bezwijke op
den weg, als ik van dat hemelsch
voedsel verstoken ben.”

Kom dan, zuivere zielen die nog
met uwe eerste onschuld getooid
zijt, komt tot hem, die onder de
leliën weidt. (Hoogl. 11, 16.)

Maar komt ook gij, zielen, die
door de boetvaardigheid gezuiverd
zijt, al is het dan niet door de lijf-
kastijdingen, vasten en nachtwaken,
dan ten minste door de boetvaar-
digheid der liefde Gods, der beoefe-
ning van de deugd en de verster-
ving der hartstochten hetgeen nog

wel zoo verkieselijk is, komt dikwijls tot dien goddelijken hemeldauw. He-
laas! gij hebt' meer dan iemand an-
ders, dien regen van genade noodig;
gij zijt nog onderworpen aan zoo
vele zwakheden, aan zoo vele smar-
telijke herinneringen; komt tot hem,
die zich den vriend der zondaren
laat noemen; tot hem, die, ten tee-
ken zijner vreugde, een heerlijk gast-
maal deed aanrichten op den dag,
toen gij, arme verloren zoon, u, in
tranen badend, in zijne armen kwaamt
werpen.

„De veelvuldige Communie is
nuttig voor de zondaars. zegt Bos-
suet. Ik spreek van die zondaars,
die hunne dwaling erkend hebben
en tot God teruggekeerd zijn. Deze
zijn verrezene dooden, want zij wa-
ren dood voor God, en de boet-
vaardigheid heeft hen weder levend
gemaakt. Maar, alhoewel zij levend
zijn, gevoelen zij nog de doodelijke

wonde
zij zi
hun
overb
zijn,
vallen
en v
hebbe
waarc
hen k
die h
den
te ve
te tro
beeld
van
word
volha
hulp
zijt
Sacr
„E
zicht
het

kwijls
v. He- wonden, welke zij ontvangen hebben:
nd an- zij zijn niet zoodanig genezen, dat
oodig: hun niet eene uiterste zwakheid
n zoo overblijft. En toch, hoe zwak zij
smar- zijn, hebben ze, om niet weder te
hem. vallen, vele pogingen aan te wenden,
daren en vele vijanden te bestrijden. Zij
en tee hebben, van hunnen kant, driften,
gast- waardoor ze beheerd worden, die
dag, hen kluisteren, rampzalige begeerten,
u, in die hen medeslepen. Zij hebben, van
vaamt den kant der wereld, spotternijen
te verduren, het menschelijk opzicht
te trotseeren, en aan de kwade voor-
beelden te wederstaan. Wat zal er
van al hnnne goede voornemens ge-
worden, en hoe zullen zij kunnen
volharden, zonder dat eene machtige
hulp hen ondersteunt? En die hulp
zijt gij zelf, Heer, die hulp is uw
Sacrament van liefde.

Deze „Het is derhalve niet wijs en voor-
ij wa- zichtig, den nieuwbekeerden zondaar
boet- het gebruik der H. Communie te
evend
evend
elijke

ontraden... 't Is waar, het is een zondaar; maar men hoorde weleer niemand anders dan de Phariseërs morren en klagen, dat Jesus Christus de zondaars ontving en met hen at. 't Is een zondaar; maar als boeteling is hij de vriend van God; hij is in het vaderlijke huis weder opgenomen en onder het getal zijner kinderen geplaatst."

"Ik wil u verhalen," zegt een missionaris, „wat mij overkomen is, toen ik aan het heil der zielen begon te arbeiden. Een jongeling kwam, nadat hij bij mij gebiecht had, aan het hoofd van verscheidene zijner vrienden mij bezoeken, en vroeg mij: „Zoudt gij kunnen goedvinden, dat ik, een leek, u een zeker middel aan de hand gave, om de jeugd in het goede te bevestigen?" — Ik betuigde hem, dat mij dit aange-naam zou wezen, waarop hij her-nam: „Eerwaarde! gij laat de jonge

lieden,
niet,
nadere
munie
vestig
beeld
in Pa
aan a
De l
met a
ongeb
kon a
tens
ik aa
gen. A
nam
mij t
einde
te m
morg
voere
af te
huis
woon

lieden, die gij tot inkeer brengt,
 niet, genoeg tot de heilige Tafel
 naderen. 't Is de veelvuldige Com-
 munie, die ze in het goede zal be-
 vestigen. Ik zal er een treffend voor-
 beeld van aanhalen. Ik heb drie jaren
 in Parijs gewoond, en gaf mij daar
 aan allerlei buitensporigheden over.
 De laatste drie maanden, zag ik
 met angstige bezorgdheid op mijne
 ongebondene levenswijze neder, ik
 kon aan de knagingen mijns gewetens
 niet wederstaan. Alles wendde
 ik aan, om ze tot zwijgen te bren-
 gen. Aan mijne bekeering wanhopende
 nam ik het goddelooze besluit, om
 mij te verdrinken, en zoodoende een
 einde aan mijn rampzalig bestaan
 te maken. Ik ging op een schoonen
 morgen uit, om mijn plan te vol-
 voeren. Daar ik een lang eind wegs
 af te leggen had, kwam ik aan een
 huis dat door heilige priesters be-
 woond werd. Ik trad daar met een

verwilderd gelaat binnen, zonder te weten, waar ik mij heen begaf. Een dier priesters bevond zich aan den ingang; hij zag mij oplettend aan, en vroeg wien ik wenschte te spreken. Ik gaf hem een barsch antwoord; hij reikte mij echter zijne hand toe en zeide: „Wat deert u, mijnheer? Een groot verdriet verteert u; kan ik u van dienst zijn, en u een middel aan de hand geven, om u te helpen?” — „Laat mij met vrede,” antwoordde ik. Maar daar ik niet van hem ontslagen kon worden, ontvielen mij eindelijk deze woorden: „*Ik ga een einde aan mijne kwellingen maken.*” Toen begreep die priester den toestand mijner ziel. Hij hernam dan: Kom met mij mede, gij zult weldra gerust zijn. Hij leidde mij in zijne kamer, en liet mij biechten. En zie, ik voelde mij verlicht. Maar, zeide ik hem, ik wanhoop aan mijne verbetering. Heb

goed
zult
voor
sprek
H. C
dat
zij d
te
volm
oefe
geen
niet
voll
en
uitg
Goo

goeden moed, antwoordde hij, gij zult u beteren. Hij raadde mij aan, voortaan dikwijls mijne biecht te spreken, en driemaal 's weeks de H. Communie te ontvangen. Ik heb dat gedaan, en ik heb, den hemel zij dank, mij in drie jaren tijds niets te verwijten gehad; ik geniet een volmaakten vrede. Volg diezelfde oefening, Eerwaarde, en gij zult bijna geene jonge lieden vinden. die gij niet bekeert en in het goede doet volharden. Ik ben dien regel gevolgd, en God heeft er zijnen zegen over uitgestort. Doet allen ook zoo, en God zal uwe pogingen zegenen."

X.

Want wij, die velen zijn, zijn te zamen
een ziel, een lichaam, dewijl
wij allen aan hetzelfde brood deel-
achtig worden.

1 CORINTH. x, 17.

Het voornaamste kenmerk, dat ik
u geef, om te weten of gij God
waarlijk bemint, is te zien, of gij
uwen naaste liefhebt; want niemand
kan in waarheid zeggen, dat hij God
bemint, indien hij den evennaaste
niet lief heeft; de H. Apostel Jo-
annes verzekert het ons: *Wie zij-
nen broeder, dien hij ziet, niet be-
mint, hoe zal hij God, dien hij
niet ziet, kunnen beminnen?*

Maar hoe, en met welke liefde
moeten wij onzen evennaaste bemin-
nen? Met welke liefde, dierbare zie-
len? met dezelfde liefde, waarmede

God
die
delij
deze
moe
veel
naa
wez
onv
hec
ran
eve
len

God ons bemint; want wij moeten die liefde uit het hart zijner goddelijke majesteit gaan putten, opdat dezelve zoodanig zij, als ze wezen moet, dat is: wij moeten, voor zoo veel het ons mogelijk is, den evennaaste beminnen met eene zuivere, wezenlijke, hechte, standvastige en onveranderlijke liefde, die zich niet hecht aan de hoedanigheden of den rang der personen, maar aan het evenbeeld van God, hetwelk wij allen in ons dragen.

H. FRANCISCUS VAN SALES.

Tafel van den God van vrede.

„Het doopsel,” zegt de H. Thomas, „wordt het Sacrament des geloofs genoemd, hetwelk de grondslag is van het geestelijke leven, en het Altaargeheim wordt het Sacrament der liefde geheeten, die de band der volmaaktheid is.”

O heilig Altaargeheim, gedenkteeken van een uit liefde gestorven God! o allerheiligste Sacrament, dat ons gegeven werd, toen de liefde, in zeker opzicht, haar hoogste punt van vurigheid bereikt had. *Dewijl hij de zijnen beminde, heeft hij ze tot het einde toe bemind.* O heilig Altaar-Sacrament, hoe luide verkondigt gij ons de liefde! Tafel van den God van vrede, van den God, die geheel liefde is, wie zou eene plaats durven vragen onder uwe genooden,

zoolang hij zijnen broeder nog haat toedraagt? Want hier is het niet alleen dezelfde aarde die ons draagt, dezelfde zon die ons verlicht, dezelfde God dien wij aanbidden, dezelfde Vader die ons bestiert, dezelfde Voorzienigheid die ons behoedt; 't is niet alleen hetzelfde doopsel, waarin wij herboren zijn, dezelfde hoop die ons bezielt, hetzelfde erfdeel dat wij verwachten, dezelfde hemel, welken wij wenschen te bezitten; maar 't is daarenboven hetzelfde feestmaal waar wij aanzitten, hetzelfde brood dat ons voedt, dezelfde wijn dien wij drinken, dezelfde vreugde die ons vervult, 't is hetzelfde bloed dat onze aderen doorvloeit: moet dan ook niet dezelfde geest in ons heerschen, dezelfde liefde ons als broeders vereenigen?

Ach! wij, die nog meer zijn dan broeders, wij de lidmaten van een zelfde lichaam, zouden wij de won-

derbare vereeniging, die tusschen ons heerschen moet, schenden?... Zouden wij, de genoodigden aan de Tafel van den God van vrede, daarna aan de tafel van den duivel der tweedracht gaan aanzitten?... Zouden wij het Lam Gods, de zachtmoedigheid bij uitnemendheid, ontvangen, en wraakgierig en vergramd blijven?... Zouden wij den Verlosser van alle menschen in ons hart plaatsen, en uit dat hart een van diegenen verbannen, om wien vrij te koopen hij den prijs van al zijn bloed niet te veel achtte?.... Ach! treedt terug, menschen, die altijd haat draagt en in onophoudelijke twisten leeft,

„Dat brood des hemels.” zegt de H. Augustinus, „is niet voor de haatdragende zielen, noch voor de harten, die niet weten te vergeven.” Wijkt dan terug! dit brood der Engelen wordt slechts aan diegenen gegeven, die elkander beminnen, zoo

als
bem

D
kind
een
Men
hel.

in

die

met

Nov

de

der

van

vre

o

het

liet

gel

ge

ne

als men elkander onder de Engelen bemint.

Dat is de geest van de ware kinderen Gods, Een zelfde lichaam, een zelfde hart en eene zelfde ziel... Men haat elkander slechts in de hel. „*Elkander niet beminnen, is in den 'dood blijven'*” (H. Joan.)

„Wat geeft onze God ons aan die goddelijke Tafel?

„Zijn eigen lichaam, vereenigd met zijne godheid.

„Aldus gaf God,” zegt pater Nouet, „in den staat der onschuld, de vrucht des levens: in de wet der natuur het brood en de wijn van Melchisedech; in de wet der vrees, het manna der woestijn; maar, o onvergelykelijke verhevenheid van het Christendom! in de wet der liefde is het God zelf, de God die geheel liefde is, die zich aan ons geeft, om ons tot voedsel te dienen... De anderen hebben de vrucht

der boomen gehad, en wij de vrucht der maagdelijke zuiverheid van Maria: *gezegend is de vrucht uws lichaams*. De anderen hebben een stoffelijk en aardisch brood gehad, en wij een hemelsch brood. De anderen hebben het manna gehad dat uit de wolken viel, en wij het manna, dat voortkomt uit den schoot des eeuwigen Vaders. De anderen hebben de melk en honig gehad, die van de bergen afvloeide, en wij de melk en honig die van de godheid afstroomt..... En indien het voedsel aan degenen, die het gebruiken, zijne eigenschappen mededeelt, welke zoetheid moet ons dan dat hemelsch manna geven, die vrucht des levens, die heerlijke melk, dat brood, dat boven alle zelfstandigheid verheven, welks geest slechts liefde en welks natuur niet dan goedheid is?....

Een lichte regen bedaat de win-

den
onze
over
bidd
kelij
beda
onze
O CH
zegt
niet
gen?
pace
"I
schic
dus
hard
Chri
eenig
niet
gene
nen,
in z
vero
ne v
99

den de stormen; maar wie zal dan onzen haat kunnen stillen, als de overvloedige uitstorting van dat aanbiddelijk bloed, dat den verschrikkelijksten toorn van God zelven doet bedaren, niet bij machte is, het vuur onzer wraakzucht uit te dooven?.. O Christenen, roept Tertullianus uit, zegt mij, welk is uw offer, dat u niet tot vrede heeft kunnen bewegen? *Quale sacrificium à quo sine pace redicetur?*

„Maar wat zal met diegenen geschieden,” vraagt Bossuet, „die aldus in de verdeeldheid blijven volharden, terwijl het lichaam van Jesus Christus zich met hen komt vereenigen? Dat goddelijk lichaam kan niet zonder uitwerksel blijven: degenen, die zich niet willen verzoenen, verbrijzelt hij, en verdeelt ze in zich zelven; hun eigen geweten veroordeelt het, hij ontnemt ze zijne vereeniging, hij scheidt ze van

zijn geheimzinnig lichaam af. Indien zij er uitwendig in blijven volhardeden, zij zijn er volgens den geest van gescheiden; het zijn bedorven lidmaten; *onvruchtbare, door en door doodc, ontwortelde boomen*, zoo als de heilige apostel Judas zegt. Zij schijnen nog overeind te staan en door hunnen wortel ondersteund te worden; maar zij dragen den dood in hunnen boezem, en hun wortel trekt geen voedsel meer aan.

„Gaaf dan, gelijk de Zaligmaker zelf u bevolen heeft, *gaaf u verzoenen met uwen broeder*; want gij zijt niet alleen onwaardig deel te nemen aan het Altaargeheim, maar gij zijt zelfs niet waardig er uwe offergift te doen; gij zijt niet alleen onwaardig aan de opdracht van het altaar deel te nemen, maar gij zijt niet waardig er bij tegenwoordig te zijn. Het bloed van Jesus Christus, dat men ten hemel opheft,

roept
een b
den h
digd
leen
daare
met e
van d
verhef
Want
bloed
maar
roepe
vrede
goten
tegen
moore
want
haaf
15.)
vluch
Vo
mislei
vreese

roept wraak tegen u omdat het een bloed is, hetwelk *alle dagen in den hemel en op de aarde bevre- digd en verzoend heeft*; en niet alleen de menschen met God, maar daarenboven de menschen onder en met elkander. En gij hoort de *stem van dat bloed niet, dat zich luider verheft dan het bloed van Abel*? Want het vraagt den vrede, en het bloed van Abel roept om wraak; maar gij dwingt het om wraak te roepen, indien gij den broederlijken vrede verwerpt, waarvoor het vergoten is. Dit bloed roept om wraak tegen den moordenaar; gij zijt de moordenaar, tegen wien het roept; *want diegene, die zijnen broeder haat is een moordenaar.* (Joan. III 15.) Verwijderdt u, ongelukkigen, vlucht de stem van dat bloed.

Voorzeker, het zou eene droevige misleiding voor de godsvrucht, eene vreeselijke ergernis voor de wereld

zijn, als de Christenen, vooral diegenen, die veelvuldiger de H. Communie ontvangen, zich deden opmerken door hunnen geest van verdeeldheid, of zelfs wel door eene meer stelselmatige eigenliefde, door eene meer dan gewone bitsheid, door eene droevige gevoeligheid en opvliegendheid!

Mijn God! hoe gaarne breng ik mij die schoone dagen van de eerste tijden der Kerk te binnen, toen de menigte der geloovigen volhardde in de leer der Apostelen en in de vereeniging van het breken des broods, terwijl zij allen slechts ééne ziel en slechts éénen wil hadden! Hoe schoon; o God! hoe verrukkend was in die verloopene dagen die vergadering van geloovigen met haren *liefdekus*, zinnebeeld, die zoo veelbeteekenend de teederheid des harten uitdrukte, en toen eene der verhevenste en der vertroostendste

plecht
hoe zo
tenen
daaron
gen, u
minne
O S
teeken
liefde
liefde,
eigenl
deeld;
onder
ment.
H. Fr
die sc
Christ
de ve
deze l
mer is
daard
flauwe
naam
God

plechtigheden der Kerk was. O, hoe zeer beminden toen de Christenen elkander! De heidenen riepen daarom, van bewondering opgetogen, uit: *Zie hoe zij elkander beminnen.*

O Sacrament van Godsvrucht! o teeken van eenheid! o band van liefde! waar zijt gij heden? De eigenliefde, de koude en meedoogenlooze eigenliefde heeft alle harten verdeeld; er heerscht zoo weinig liefde onder ons, al ware er geen Sacrament. „Ach! het komt,” zegt de H. Franciscus van Sales, „omdat die schoone vereeniging der eerste Christenen werd onderhouden door de veelvuldige Communie; zoodra deze heeft opgehouden of zeldzamer is geworden, is de heilige liefde daardoor van zelve beginnen te verflauwen en hare kracht en aangenamenheid te verliezen.”

God van vrede, o Lam Gods, doe

haar weder onder ons bloeien, die heilige gewoonte van te naderen tot een Sakrament, dat het onderpand uwer oneindige liefde voor de menschen is en de geheiligde band der vereeniging, die onder hen heerschen moet, opdat zij, aan uwe voeten, allen slechts één hart en ééne ziel mogen hebben?

O mijn God, ik wil van uwen liefdemaaltijd altijd een edelmoediger liefde voor u, en een overvloediger liefde voor mijne broeders mededragen.

O
Heer
gens
u ge
lijk
te v
V
zoo
tot
God
aau
en l
u z
geni

XI.

Gij hebt uw volk met het brood der
Engelen gevoed, en aan hetzelfde
het brood des hemels bereid dat
alle zoetheid in zich bevat.

BOEK DER WIJSHIED XVI, 20.

O hoe treffend is uwe teederheid,
Heer, die, om geheel uwe liefde je-
gens uwe kinderen te doen blijken,
u gewaardigt, hen met een koste-
lijk brood, dat uit den hemel daalt,
te verzaden!

Voorzeker, er is geen ander volk
zoo groot, hetwelk goden heeft, die
tot hetzelfde naderen, gelijk gij, mijn
God, al uwe geloovigen nabij zijt,
aan wien gij, om hen te troosten
en hun hart ten hemel te verheffen,
u zelven dagelijks te nuttigen en te
genieten mededeelt.

Want welk ander volk kan met het Christen volk vergeleken worden? of welk schepsel onder den hemel is zoo bemind, als eene godvruchtige ziel, bij welke God zijnen intrek neemt, om met zijn verheerlijkt lichaam te voeden?

O onuitsprekelijk genade! o wonderbare inschikkelijkheid! o oneindige liefde, welke den mensch op eene zonderlinge wijze betoond wordt!

Wat zal ik den Heer voor die genaden, door die uitstekende liefde wedergeven?

Navolg. B. IV, Hoofdst. XIII,

E
sche
lukk
tijds
dag
ten!
staa
ontl
rijze
de
ver
vig
men
noe
hee
daa
daa
ne
luc

Mijne schoonste dagen.... Mijne gelukkigste uren....

Er is geen groote afstand tuschen de wieg en het graf.... Gelukkig degene, die, in dat korte tijdsverloop, door eenige schoone dagen zijn leven mag zien verlichten! maar die dagen, die het bestaan vervroolijken en het geluk doen ontkiemen, die gezegende dagen verrijzen niet voor de zielen, die door de harstochten ontroerd zijn; zij verschijnen niet voor den ongelovige of den onverschillige, voor den mensch, die de rijkdommen en genoegens najaagt. Neen, neen daar heerschen te dikke duisternissen. daar broeit een te donkere nacht, daar bulderen de orkanen: de schoone dagen vorderen eene onbewolkte lucht. Het is slechts weggelegd voor

de zuivere en Godminnende ziel, voor den mensch, die de wegen des Heeren bewandelt, waarlijk gelukkig te zijn.

Ja, mijn God, zoolang ik in uwe liefde leefde, smaakte ik het geluk. Ik, die zoo lijdend, zoo gewond, door angsten zoo jammerlijk verscheurd werd, toen ik de ongebondenheden der wereld najoeg, ik heb, op uwe wegen, geheel de kracht der jeugd, al den vrede des hemels, al de gelukzaligheid der Engelen gevonden. Hoe schoon, o mijn God, zijn de dagen, die gij mij geschonken hebt!... O, hoe liefelijk is de zon, welker stralen gij op mijn leven hebt doen afdalen!...

Maar laat ik het zeggen, o mijn goede Meester, met een hart, dat van dankbaarheid voor uwe weldaden vervuld is: mijne bij uitnemendheid gelukkige uren, die vervuld zijn met al wat in 't verblijf

der
geur
mij
luk
Eng
den
onbe
den,
en
love
van
voor
Ind
me
ver
dru
tra
ver
me
me
uw
he
zij
hij

der uitverkorenen een aangenamen
 geur verspreiden kan, waren voor
 mij die dagen, waarop ik het ge-
 luk smaakte aan uwe Tafel der
 Engelen aan te zitten. Daar wer-
 den toen, en worden steeds nog die
 onbeschrijfelijke oogenblikken gevon-
 den, waarin ik de aarde vergeet
 en u reeds geloof te zegenen, te
 loven, te beminnen in den luister
 van het prachtige rijk hetwelk gij
 voor uwe kinderen bereid hebt....
 Inderdaad, mijn God! wanneer de
 mensch, ofschoon nog op de aarde
 vertoevende, u echter aan zijn hart
 drukt, u met zijne omhelzingen en
 tranen overdekt, is het dan wel te
 verwonderen, dat hij in den Hemel
 meent te zijn?.... Zult gij hem dan
 meer geven, wanneer gij hem aan
 uwe eeuwige Tafel ontvangt? Wat
 heeft hij niet, als hij u bezit? Is
 zijn hart niet uw Tabernakel? Heeft
 hij den geheelen hemel niet in zijne

ziel?... O goddelijk geheim, heilige Communie, de nauwst mogelijke, de volkomenste vereeniging van het schepsel met zijnen Schepper! O wonder van liefde, liefde, die alle liefde overtreft, Sacrament der Sacramenten, waarin Jesus zich met zijn armen leerling vereenigt, waarin Jesus zich aan zijn broos kind geeft met al de volmaaktheden zijner godheid, met al de schatten zijner wijsheid, met al de oneindige rijkdommen zijner liefde! o wonder, kort begrip van al de wonderen van de goedheid des Heeren! o aanbiddelijk gastmaal, kan men u kennen zonder u te beminnen?... Kan men u kennen en elders genoegens, rijkdommen en roem gaan zoeken?

Hoe gaarne wenschte ik geleefd te hebben ten tijde van Jesus omwandeling op aarde; hoe gaarne zou ik die verhevene trekken gezien, zijne goddelijke woorden gehoord,

zijn
M
gij
dat
gel
Jes
en
een
een
we
het
aan
gij
He
één
laa
vo
vo
me
me
to
ha
an

zijne kleederen aangeraakt hebben?...

Maar, mijne ziel, wat wenscht
gij toch? Het geloof vertoont u
dat alles in de H. Communie, het
geloof schenkt u meer nog: Hij,
Jesus Christus zelf, is in uw hart,
en wil, door de wondervolste ver-
eeniging, met u slechts een geheel,
een enkel lichaam uitmaken!....

Ziedaar dan gelukkige Christen,
welke milde belooning Hij nog aan
het geloof schenkt; in den hemel
aanschouwen Hem de Engelen, maar
gij, zijt gij bij u in, zijt gij drukt
Hem in uw binnenste, zijt gij slechts
één met hem zelve.... In den hemel
laat Hij den Serafijnen aan zijne
voeten nederknielen, en hem zich
voor den glans zijner heerlijkheid
met zijne vleugelen bedekken; maar
met u, voor wien Hij meer liefde
toont, met u spreekt Hij hart aan
hart, Hij noemt u zijnen vriend,
amica mea, en wil, dat zijt gij even zoo

doet. Voelt gij niet, hoe hij u streelt en liefkoost, hoe hij u, met geluk, in zijne armen en aan zijn hart drukt?... Ach, ja! het maakt zijn genoegen, zijn wellust uit, zich met u te vereenigen... Hij, die zoo gelukkig is in zijne eeuwigheid, hij gevoelt zich ook gelukkig in uw eng hart... hij is jaloersch op dat hart. O wonder! hetzelfde te bezitten maakt een der zaligheden van God uit...

O mijn God, wat zal de mensch dan zeggen bij dat wonder uwer liefde? Wat kan hij anders zeggen, wat anders doen, dan uwe oneindige goedheid verheffen, dan uwe eindelooze barmhartigheid in diepen eerbied aanbidden...

Ach! ik heb lang genoeg geleefd, geluk genoeg genoten, en kan tevreden sterven: een enkele dag, dat ik aan die goddelijke Tafel zitten mag, een enkel uur, dat daar zoo spoe-

dig
een l
is g
ruste
licht
schou

O
hebbe
wat
de a
verla
gene
wen
uitve
die
heme
dach
zang
liefde
zitter
Sacr
de a

dig heensnelt, is meer waard, dan een lang leven op deze aarde. Het is genoeg, ik kan thans in vrede rusten, nu ik den Zaligmaker, het licht en den roem mijner ziel, aanschouwd heb.

O Christenen, wat wilt gij meer hebben? wat kunt gij wenschen? wat zoekt gij? wat beoogt gij op de aarde, zoo gij niet een Sacrament verlangt en vurig begeert, dat den- gene in u plaatst, wiens aanschouwen alleen de hoogste zaligheid der uitverkorenen uitmaakt; dengene, die door alle eeuwen heen in den hemel de eenige bezigheid uwer gedachten, het eenige doel uwer lofzangen, het eenige voorwerp uwer liefde wezen zal?... De hemelen bezitten niets meer dan hetgeen dit Sacrament ons geeft; wat kan dan de aarde ons geven?....

XII.

Blijft in mij, en ik zal in u blijven.
Gelijk een rank geene vruchten kan
dragen uit zich zelve, tenzij hij met
den boom vereenigd blijft, evenzoo
kunt gij er geene dragen, tenzij gij
in mij blijft.

JOAN XV, 4.

„O heilig gastmaal,” zingt de
heilige Kerk, „waarin Jesus Chris-
tus ons voedsel, de gedachtenis aan
zijn lijden vernieuwd, de geest met
genade vervuld wordt, en wij een
onderpand der toekomstige heerlijk-
heid ontvangen.” O heilig gastmaal!
Die naam alleen is reeds een naam
van vreugde en overvloed. O heilig
gastmaal, waarin de mensch met
zijn God gevoed wordt; heilig
gastmaal, dat ons opnieuw herin-
nert aan het lijden des Zaligmakers,
en aan die overgroote liefde, welke

hem g
tot de
kruise
gastm
wordt
met
gastm
der to
gen,
dat h
beloor
hemel
het v
dat h
onder
het S
den l
schijn
zullen

RODRI

hem gedwongen heeft, zich voor ons tot den dood, en tot den dood des kruises te laten overleveren! Heilig gastmaal, waarin onze ziel ten volle wordt verzadigd met God zelven, en met genade vervuld wordt! Heilig gastmaal, waarin wij een onderpand der toekomende heerlijkheid ontvangen, een zoo kostbaar onderpand, dat het in niets verschil van de belooning, welke ons eens in den hemel zal geschonken worden! Al het verschil bestaat alleen hierin, dat hij ons hier geschonken wordt onder de verborgene gedaanten van het Sacrament, en dat wij hem, in den hemel, van aanschijn tot aanschijn, zoo als hij is, aanschouwen zullen.

RODRIGUEZ. *Christelijke volmaaktheid.*

Ik zal u voor altoos toebehooren
als gij het wilt.

Welke zaligheid is het, reeds in dit sterfelijk leven dengene te bezitten, die de gelukzaligheid der eeuwigheid uitmaakt! Voorzeker, dit leven heeft zijne vermoeienissen, zijne kwellingen, zijne strijden en duizenden bitterheden; maar dat alles verandert in zeer zoete genoegens, in een onverstoorharen vrede in vredevolle verwachtingen, wanneer men u, o God bezit, die het geluk der uitverkorenen en de zaligheid der Engelen zijt.

U bezitten, ja, mijn God, u bezitten in dit leven — o, van dat oogenblik af, wordt dit leven een voorsmaak des hemels; u in zijn hart plaatsen — o dan maakt men van zijn hart een anderen hemel;

met
eenig
onde
spoed
genb
van
onde
Ne
nu: a
der
zou
nen
delijk
Er
mijns
gen,
ken,
dager
verru
leven
mels
gen
en ik
Ac

met u verkeeren, zich met u ver-
eenigen, zich gemeenzaam met u
onderhouden — o, dan vergeet men
spoedig, in die onuitsprekelijke oo-
genblikken dat men nog in het dal
van tranen is: dan gelooft men reeds
onder de Engelen te verkeeren.

Neen, mijn God, ik begrijp het
nu: al hadden wij al de vermaken
der wereld in ons bereik, dat alles
zou de zuivere genoegens niet kun-
nen evenaren, die men aan uwe god-
delijke Tafel smaakt...

En dat geluk kan ik al de dagen
mijns levens genieten. Ja, alle da-
gen, kan ik u op mijn hart druk-
ken, dat naar u versmacht; alle
dagen kan ik mij verliezen in uwe
verrukkende omhelzingen, en mijn
leven vergeten in het zalig en he-
melsch leven uwer liefde.... Alle da-
gen kan ik zulk een geluk smaken,
en ik zou het niet genieten!....

Ach, mijn God, zeg mij veeleer

wat ik doen moet, om die onschatbare gunst waardig te worden. Zie mij hier, aan uwe voeten naar uwe goddelijke woorden luisteren. Gebied, mijn God! mijn hart behoort u toe, het wil aan n alleen behagen, het wenscht u alleen te beminnen: al wat gij van hetzelfde vraagt zal het te gering schijnen, om het geluk te verdienen, van u alle dagen te bezitten.

JESUS CHRISTUS.— Gij doet wel, mijn zoon op aarde het hoogste geluk te doen bestaan, in mij te bezitten in 't Sacrament mijner liefde. Gij zoudt wenschen dat dit dikwijls geschiedde. Gij zoudt wenschen, dat zulks elken morgen bij uw ontwakken plaats hadde, Gij vraagt voorzeker veel... Maar het is niet te veel voor mij, die u dag en nacht verbeidt aan dat feestmaal, hetwelk ik in mijne liefde voor u bereid heb. Het is niet veel voor mij, die

slech
mij
word
word
kel
Het
tallo
mijn
heb,
te g
dan
Ja
lang
u h
van
het
aan
wen
u ge
het
cran
een
mer
Lu

slechts op aarde gekomen ben, om mij mede te deelen, om bemind te worden, om door heilige zielen te worden ontvangen, en niet om enkel door hen vereerd te worden. Het is niet te veel voor mij, die tallooze wonderen en al wat ik in mijne grenzelooze goedheid gedaan heb, om u op aarde een feestmaal te geven, hetwelk geen ander is, dan dat der Engelen in den hemel.

Ja, mijn zoon, indien gij het verlangt, zal dit brood van liefde voor u het manna wezen, dat dagelijks van den hemel viel; ja, indien gij het verlangt, moogt gij alle dagen aan mijne Tafel terugkomen; niets wensch ik vuriger... En ik zal van u geenegesteltenis vragen, die slechts het einde en de vrucht van dit Sacrament zijn; en veel minder nog eene heiligheid, die aan de brooze menschelijke natuur niet eigen is. Luister, al wat ik van u verlang,

om u het hoogste geluk toe te staan is dit.

Voed in uw hart een groot verlangen naar dit Sacrament mijner liefde.

Laat in uwe ziel eene groote begeerte aangroeien, om in de volmaaktheid meer en meer voortgang te maken.

Heb een afschrik zelfs van de schaduw van elke zonde... Ach! indien gij dan ooit met vrijen wil, de lichtste dagelijksche zonde kunnen bedrijven?...

Ziedaar, mijn zoon, alles wat ik van u vraag: u alle dagen toe te behooren, u alle dagen met mijn bezoek te vereeren, en van uw hart voortdurend mijn tabernakel te maken...

DE GELOOVIGE, — O mijn God! hoe bewonderenswaardig is uwe goedheid! hoe barmhartig en liefdevol zijt gij! Sta mij dan bij. en schenk uwe genade aan dat zwakke

kind,
als g
nooit
meer
te be
den
vluch
liefde
bezit
ik w
leven
woon
scha
één
in
kanc
blijv
heet
mij
god
wan
hee
uit
kun

kind, dat u nog niet beminde, zoo-
 als gij het verdient, maar dat u
 nooit meer, neen, mijn God, nooit
 meer wil vergrammen, en, om u
 te behagen, zelfs de schaduw, zelfs
 den schijn der minste zonde wil
 vluchten. Ik wil voortaan van uwe
 liefde alleen leven, want ik wil u
 bezitten, die mijn eenig goed zijt;
 ik wil u bezitten al de dagen mijns
 levens. Al de dagen... O, bij die
 woorden springt mijne ziel van blijd-
 schap op! Wij zullen dan slechts
 één meer zijn... Ik zal in u, en gij
 in mij zijn... Wij zullen voor el-
 kander leven en innig vereenigd
 blijven. O mijn God, mijn God, met
 heete tranen smee ik het u: maak
 mij waardig om dagelijks tot uwe
 goddelijke Tafel te mogen naderen,
 want dat is de hemel, dat is ge-
 heel de hemel; gij zoudt aan uwe
 uitverkoren en Engelen niet meer
 kunnen schenken....

XIII.

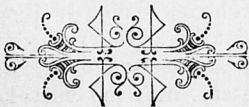
O God, gij zijt de God mijns harten en mijn erfdeel in eeuwigheid.

Ps. LXXXII. 25.

Dat was op aarde de gulden spreuk van alle heiligen; in de hevigheid van het verlangen dat hen bezielde, om zich met God te vereenigen, verklaarden zij, dat hunne ziel en zelfs hun lichaam niet meer konden wederstaan aan het goddelijk vuur dat hen verteerde. Zij riepen uit: *O God mijns harten*, gij alleen zijt al mijn *goed*, geheel mijn *erfdeel*, de grond van al mijne verwachtingen. Mijne broeders? — zeide de H. Augustinus in de verklaring van dezen psalm — mijne broeders, wij hebben de ware rijkdommen gevonden. Dat de menschen, die de

slaver
goede
verde
krijgs
gelee
hand
toew
niet
God
niet
eeuv
bezi
ten
zuiv
bem
dere
ven
mal
hen
Pat

slaven hunner hartstochten zijn, de goederen dezer wereld onder hen verdeelen; dat de een zich aan den kriegsstand, een ander aan de rechtsgeleerdheid, deze aan den koophandel, gene aan den akkerbouw toewijde: het volk van God ziet daar niet naar om, maar roept uit: *Mijn God is mijn erfdeel*; en hij is dat niet voor zekeren tijd maar voor de eeuwigheid. Doch om dat erfdeel te bezitten, moet God de *God des harten* zijn, dat is: dat hij met eene zuivere liefde, en om zich zelven bemind zij; men moet hem geene andere belooning vragen, dan hem zelven; anders zou men meer werk maken van het goed, dat men van hem verwacht, dan van God zelven. *Pater* BERTHIER. In Psalm LXXII.

De eenige welbeminde mijns harten.

Is het niet billijk en rechtvaardig, dat Jesus meer dan anderen bemind wordt door degenen, die dikwerf de H. Communie ontvangen? Is het niet billijk en rechtvaardig, dat die vriend, die gemeenzame vriend der godvruchtige harten, ook geheel hun welbeminde, hun eenige welbeminde en hun al zij?.. O, ons hart is niet van zulke geringe waarde, dewijl het zoo dikwerf door God zelve bewoond wordt: aan wien anders, dan aan hem alleen, zouden wij derhalve ooit kunnen toestemmen het te schenken?

Ja, Christenen, het is vooral aan ons, die hij aan zijne heilige Tafel voedt, dat hij deze vraag doet: *Bemint gij mij meer dan dezen?* Meer dan dezen, die mij niet kennen?

Meer
ik min
O, in
maal
zijne
doen
die v
u, di
van
en d
ande
mijn
Wel
uwe
wie
aard
-
wee
mij
noot
de
noot
lie

Meer dan zoo vele anderen, aan wie ik minder weldaden geschonken heb? O, indien ik aan mijn Apostel drie-maal die vraag herhaalde, om hem zijne drievoudige verloochening te doen hervatten, hoe dikwijls zou ik die vraag dan niet moeten doen aan u, die zoo dikwerf onder een vloed van genade en vergeving herboren, en daarna, uit gunst boven zoo vele anderen, nog zoo menigmaal tot mijne heilige Tafel toegelaten zijn? Welnu, zegt het mij, indien ik op uwe liefde niet rekenen konde. van wie zou ik dan kunnen hopen op aarde bemind te worden?

—Ja, *Heer, gij weet alles, en gij weet, dat ik u bemin.* Handel met mij naar uw welgevallen; maar nooit zal iets, noch het leven, noch de dood, noch het tegenwoordige, noch het toekomstige mij van uwe liefde afscheiden.

„Aan wien anders zou ik mijn

hart geven, roept de H. Bernardus uit, dan aan hem, die hetzelfde geschapen heeft?" Aan wien ook zouden wij het geven, tenzij aan den God, die ons door de H. Communie, zijn lichaam, zijne ziel, zijne godheid, geheel zich zelven geeft?...

Wat meent gij, getrouwe ziel, roept een heilige leeraar uit, voor zulk een kostbaar geschenk te moeten wedergeven aan dengene, die er de maker van is? Gewis zoudt gij hem niets anders weten te geven, dan de belofte van hem te zullen beminnen: want men kan niet beter vergelden hetgeen uit liefde gegeven is, dan door eene wederkeerige liefde."

Ach, mijn God, indien wij weigerden u die liefde te beloven, zou de hemel om wraak tegen ons roepen, de aarde zou er van smart over zuchten, en alle schepselen zouden ons van liefdeloosheid en hardheid beschuldigen.

Ja, behoort reeds ter va door d Heersc er in, den tij
"t
schrijv nende, verslo de sc zich i te do is he en wa dan e hart een niets het gaat ik

ardus
e ge-
zou-
den
amu-
zijne
ft?...
ziel,
voor
noe-
le er
t gij
ven,
llen
eter
ven
le.”
vei-
zou
oe-
art
len
en

Ja, Heer, ik bemin u, mijn hart behoort u toe, en als gij er niet reeds om zoovele redenen de meester van waart, zoudt gij het zijn door de gift, die ik er u van doe. Heersch er dan alleen in, heersch er in, Heer, om het te bezitten in den tijd en in alle eeuwigheid.

„’t Is onbegrijpelijk”, zegt een schrijver, „dat onze ziel, God kennende, niet geheel in zijne liefde verslonden is; dat zij zich nog aan de schepselen hecht, in plaats van zich in den oorspong van alle goed te dompelen en te verliezen. Wat is het geluk anders dan de liefde, en wat is het oneindige geluk anders dan eene liefde zonder einde? Ons hart heeft derhalve behoefte aan een oneindig voorwerp, aan God: niets van al wat geschapen is, zou het ooit kunnen verzadigen. Wat gaat mij de wereld aan? Wat heb ik met haar te maken? Wat kan

zij mij geven? Mijn hart is grooter dan al hare goederen, en *God alleen is grooter dan mijn hart* (Joan III, 20.) God derhalve alleen, God alleen, nu en altijd: eeuwig God alleen! .”

W

O
 ons,
 per
 gewa
 men
 mens
 digen
 O
 kige
 dikw
 met
 vuld
 O,
 zij
 gast,
 de
 trou

rooter
alleen
en III,
alleen,
en !. .”

XIV

Wat heb ik in den hemel en wat
wensch ik op aarde buiten u?

Ps. LXXII. 14.

O wonderbare goedheid jegens
ons, dat Gij, Heer, mijn God. Schep-
per en levensbron aller geesten, u
gewaardigt tot eene arme ziel te ko-
men en met uwe geheele godheid en
menschheid haren honger te verza-
digen!

O gelukkige, duizendwerf geluk-
kige ziel, die u, haren Heer en God,
dikwerf waardig mag ontvangen en
met eene geestelijke blijdschap ver-
vuld worden!

O, hoe groot is de Heer, dien
zij ontvangt! hoe beminlijk is de
gast, dien zij bezit! hoe aangenaam
de gezelschap, dien zij krijgt! hoe ge-
trouw de vriend, dien zij ontvangt!

hoe voortreffelijk en edel de bruidgom, dien zij omhelst, de bruidgom die vóór alle geliefden, en boven alles wat wenschelijk is moet bemind worden!

Dat dan, o mijn Welbeminde, hemel en aarde en al derzelve prachtvertoon voor uw aanschijn verstommen, wijl alles, wat zij roemrijks en schoons hebben, van uwe goedgunstige milddadigheid komt, en bij den luister van uwen naam niet zal halen, *daar uwe wijsheid oneindig is.*

Navolg., B. VI, Hoofstuk III.

Hij

Wij

de H.

alles

Wezen

aanzijn

die de

van a

laten

len: „

selen

kunne

Schep

dwaas

langer

neer v

Voo

blijf g

eenig

alleen

99

brui-
uide-
n, en
moet

Hij is mijn al.. Ik verlang niets anders.

inde, Wij, die het geluk hebben, in
elver de H. Communie den Schepper van
chijn alles te ontvangen, het oneindige
oem- Wezen, waaraan al wat bestaat het
uwe aanzijn te danken heeft, dengene,
omt, die de oorspong is van alle goed,
naam van alle zaligheid; O, Christenen!
sheid laten wij het onophoudelijk herha-
len: „Waarom zouden wij den schep-
t III. selen dan nog iets afbedelen? Wat
kunnen zij ons beloven, hetwelk de
Schepper ons niet geven kan? welke
dwaasheid, nog iets anders te ver-
langen! bezitten wij niet alles, wan-
neer wij God bezitten?

Voorzeker, ja!... Ja, mijn God,
blijf gij mijn eenig erfdeel; blijf mijn
eenig goed; u alleen vraag ik, u
alleen verlang ik; ik haak naar u

alleen, want gij zijt alles voor mij, gij zijt het oneindig rijke wezen, oneindig milddadig, oneindig beminlijk, oneindig goed. In u vind ik al mijn vreugd, al mijnen troost; al mijne kracht, al mijne zaligheid, en, wanneer ik u in de H. Communie ontvang, gevoel ik, dat niets in den hemel en onder den hemel zou kunnen vergeleken worden met hetgeen in mijn hart besloten is... Gij zijt mijn eenig goed, o mijn God, en gij zijt zulks om zoo vele redenen!

Gij zijt mijn Verlosser. Gij hebt niet een engel afgezonden, om mij van de schandelijke slavernij des duivels te verlossen; maar gij zijt zelf gekomen, en al uw bloed, o mijn God, is mijn losprijs geworden. Ach! wat zou ik dan te mijner verontschuldiging kunnen inbrengen, indien ik, voor zulk een grooten prijs vrijgekocht, mij opnieuw vrij-

willig leverd
mijn
met
vergo
wig v
zonda
mus
vele
opend
van
al di
kwaad
te on
terug
G
ning
den
jaloe
mijn
ning
de
uwe
den

r mij, willig aan de dienstbaarheid over-
 leverde, en u, Heer, noodzaakte,
 mijn doemvonnis te onderteekenen
 met dat bloed, hetwelk gij slechts
 vergoten hebt, om met mij een eeu-
 wig verbond te sluiten! „Wee ons,
 zondaren,” roept de H. Chrysosto-
 mus uit „als, nadat God ons zoo
 vele wegen te onzer zaligheid ge-
 opend, en Jesus Christus ons leden
 van zijn lichaam gemaakt heeft,
 al die uitstekende weldaden niet be-
 kwaam zijn, ons aan onze ellenden
 te onttrekken en ons van de zonden
 terug te houden.”

hebt
 n mij
 j des
 j zijt
 ed, o
 rden.
 r ver-
 ngen,
 oten
 vrij-

Gij zijt mijn Koning. Gij, de ko-
 ning der eeuwen, de koning van
 den tijd en eeuwigheid, gij toont u
 jaloersch om het klein koninkrijk
 mijns harten; en om daar uwe wo-
 ning te vestigen, drijft gij uwe lief-
 de zoo verre, van af te dalen uit
 uwe eeuwige woning, waar u, in
 den luister uwer heerlijkheid, al de

koren der engelen en de tallooze scharen der uitverkorenen aanbidden. O goddelijke vorst, heersch dan midden in dat hart, hetwelk zoo langen tijd, zonder u, in het bezit, van vreemde meesters geweest is. Richt de bouwvallen van een rijk, dat het uwe geworden is, weder op, en spreid uwe overwinningen over uwe en mijne vijanden meer en meer uit. *Heersch in het midden uwer vijanden.* Ps. CIX. 3.

Gij zijt mijn Vader. Ja mijn God, gij hebt te onzer liefde dien naam, het korte begrip van geheel uwe goedheid en teederheid willen aannemen, en hebt ons zelf dien naam in den mond gegeven. Wat immers is de mensch voor uw aanschijn? Zouden wij u ooit *onzen Vader* durven noemen, u, die ten onze opzichte slechts een rechter zoude kunnen zijn? Dan, daar ik u mijnen vader mag noemen, wat zal ik u dan

niet v
zoon
hij da
tooner
brood
getrou
hij n
hij da
ten t
dat g
het v
hartig
van
kwist
zoo
hem
uw
meer
verw
men
overv
gevo
wree
G

looze
dden.
mid-
lan-
bezit,
st is.
rijk,
r op,
over
meer
uwer
God,
aam,
uwe
aan-
aam
mers
hijn?
ader
onze
oudt
ijnen
dan

niet vragen?... Indien uw verloren
zoon niets dan tranen heeft, zal
hij dan vreezen u dezelfen te ver-
toonen, en daarvoor in ruiling het
brood te vragen, hetwelk gij uwen
getrouwen kinderen geeft? Indien
hij niets dan verlangens heeft, zal
hij dan vreezen zich voor uwe voe-
ten te werpen, en u te smeeken,
dat gij in hem niets anders, dan
het voorwerp uwer oneindige barm-
hartigheid moet zien? O Vader vol
van goedheid, ontvang dien ver-
kwistenden zoon, wiens verlies gij
zoo bitter betreurd hebt, ontvang
hem in uwe armen, druk hem aan
uw vaderhart; ik wil u nimmer
meer verlaten, want verre van u
verwijderd, verre van de rijkdom-
men uws huizes, verre van den
overvloed uwer Tafel, heb ik niets
gevonden dan ellende en gebrek,
wreede smarten, leed en tranen.

Gij zijt mijn Meester. Gij schept

er uw behagen in, tot mijne ziel te spreken en haar uwe wegen te leeren kennen; het behaagt u ook, tot in het diepste mijner duisternissen af te dalen, om ze met uw licht te verlichten; tot in het binnenste van mijn hart, om daar, in onuitwischbare letters, de gedachtenis uwer weldaden in te prenten. Zie, Heer! hier ben ik; ik wil, even als Maria, de zuster van Martha, altijd aan uwe voeten blijven, om de godspraken die uit uwen heiligen mond voortkomen, op te vangen. Zie, al de krachten mijner ziel en mijns lichaams luisteren naar u: „Leer aan mijn geest u te kennen, en zich zelven te keunen; aan mijn wil, u te beminnen en zich zelven te haten, aan mijn geheugen, uwer te gedenken en al het overige te vergeten; aan mijne oogen, slechts u alleen te aanschouwen; aan mijne ooren, naar niemand dan naar u te

luister
mand
mij
volbr
volgen
heid

Gi
herde
zijne
de i
verw
de c
hong
nis e
acht
dern
teru
ik m
gode
uwe
met
min
delij
ond

luisteren; aan mijn mond, van niemand te spreken dan van u. Leer mij bidden en uwen heiligen wil volbrengen: *Gij zijt goed, leer mij, volgens uwe goedheid uwe gerechtigheid kennen.* Ps. CXVIII. 68.

Gij zijt mijn Herder. De goede herder, die zijn leven geeft voor zijne schapen. O God, hoe lang doolde ik, verre van den schaapstal verwijderd, blootgesteld aan de woede der wolven, bezwijkende van honger en stervende van vermoeienis en zwakheid! maar gij hebt mij achtervolgd tot in het hart der wildernissen, gij hebt mij ingehaald en teruggevoerd, en zie, thans bevind ik mij weder in den schaapstal. O goddelijke herder, die mij heden in uwe vette weiden voedt, die mij met zulk een bovenmatige liefde bemint, dat gij mij zelfs uw aanbiddelijk lichaam tot spijsze geeft; o, onder uwe hoede zal ik niets vree-

zen; noch kracht, noch moed zullen mij ontbreken. Heerlijke spijs, levendmakend en verfrischend water, olie van vertroosting, bedwelmende kelk! plaats gij niet alles in mijn hart?... O herder, vol van goedheid, hoed mij al de dagen mijns levens, laat uwe barmhartigheid mij altijd omgeven, totdat ik eindelijk voor altoos overga in uwe eeuwige weiden.

Gij zijt mijn geneesmeester, en het geneesmiddel, dat gij mij geeft, o God, die geheel liefde zijt, is uw eigen vleesch, uw eigen bloed... Ach! kom dikwijls, hemelsche geneesmeester, kom dikwijls in mijn hart, om er dien armen blinde te genezen, dien doove het gehoor en dien stomme de spraak terug te schenken; want zij kunnen zich zelve niet genezen. „Het zal u, Heer, tot groote heerlijkheid strekken, zoo ik genezen worde: immers, wat

zouden ik, na uwer hadt,

Gij ziel.

leven ste ve ke ve uwe niet.

ik ve bare want eindig dig v geluk toege en in hake helzi moge geda woor

zullen
 vrend-
 r, olie
 kelk!
 art?...
 hoed
 laat
 om-
 r al-
 wei-
 n het
 ft, o
 s uw
 bed...
 e ge-
 mijn
 le te
 r en
 g te
 zel-
 leer,
 , zoo
 wat

zouden uwe vijanden zeggen, indien ik, nadat gij mij het krachtigste uwer geneesmiddelen geschonken hadt, noch ziek bleef?...

Gij zijt de Bruidegom mijner ziel. Ja, mijn God, zelfs van dit leven af, verbindt de onbegrijpelijkste vereeniging, de geheel goddelijke vereeniging der H. Communie, uwe eeuwige grootheid aan mijn niet. Ach, Heer, ik verzaak alles, ik verlaat alles voor die onverklaarbare vereeniging mijner ziel met u, want niets is gelijk aan u, die oneindig groot, oneindig rijk, oneindig wijs en goed zijt Duizendwerf gelukkig door uwe onuitsprekelijke toegevendheid, wil ik, op de aarde en in den hemel, naar niets anders haken, dan naar uwe zuivere omhelzingen. Ik wil u uit al de vermogens mijns harten beminnen. Mijne gedachten, mijne verlangens, mijne woorden, al mijne ondernemingen,

al wat ik zal doen, alles, in één woord, zal op niets anders gericht zijn, dan ter uwer verheerlijking. Ik wil, als eene getrouwe bruid, niets bezitten, wat niet voor mijnen bruidegom is, niets in noch buiten mij hebben, wat niet voor hem, voor hem alleen is.

O Heer, ik behoer u dan, om te vele redenen toe, dan dat gij mij, of ik u ooit zou verlaten. Gij zijt alles voor mij: *mijn God en mijn al*. Wat zal ik in den hemel en op de aarde meer verlangen? Gij zelf verzadigt mij met u zelven; gij zijt hier beneden mijn leven, mijn geluk, mijn rijkdom, mijn roem, mijne eer, mijne rust en gij zult daarenboven, wanneer ik u getrouw blijf, mijne eeuwige zaligheid wezen. Dat hoop ik, mijn God, dat verlang ik... Altijd de uwe zijn, u altoos behooren... de uwe op aarde en in den hemel; de uwe in den

tijd e
gedur
en in
verko
altoos

n één
ericht
jking.
bruid,
nijnen
uiten
hem,

tijd en in de eeuwigheid; de uwe
gedurende dit voorbijsnellend leven,
en in de eeuwige vreugd der uit-
verkorenen; de uwe, mijn God, voor
altoos... eeuwig!

a, om
at gij
n. Gij
od en
hemel
ngen?
elven;
even,
roem,
zult
rouw
we-
dat
jn, u
aarde
den

XV.

Uwe voorvaders hebben het manna in de woestijn gegeten, en zijn gestorven. Dit is het brood, dat van den hemel komt, opdat, wie daarvan eet, niet sterve

JOAN. VI, 49, 50.

Mijn zaligmaker, men biedt mij uw lichaam aan, dat onsterfelijk, dat geestelijk lichaam: ik ontvang het in het mijne: *Ik zal niet sterven, maar leven. Wie mijn vleesch eet, zegt gij, zal het eeuwig leven hebben, en ik zal hem in den jongsten dag opwekken.* (Joan VI, 55.) Er zal in dat dood lichaam eene levenskiem blijven, welke het berderf niet zal kunnen schaden; er zal een levensteeken ingedrukt blijven, hetwelk niets zal kunnen uitwischen. Ik wil al de dagen mijns

levens
fel na
bescho
op de
ontva
vreeze
vernij
zemd
het k
het t
is de
maar
en e
Ac
mijn
in u

levens, in die hoop die heilige Tafel naderen; ik wil mij als stervend beschouwen, en als eene teerspijze op den tocht naar 't ander leven ontvangen. Ik zal den dood niet vreezen: gij hebt mij van de sla vernij, die mij deze vrees inboezemde, bevrijd. Waarom zou ik het kwaad vreezen, als ik er altijd het tegengift van bezit? Zonder u is de dood een onverdraaglijk juk; maar met u is zij een geneesmiddel en een overgang tot het leven...

Ach, Heer, behoed mij tot aan mijn laatsten zucht, en laat mij dien in uwe armen geven.

BOSSUET.

De H. Communie, het onderpand
der onsterfelijkheid.

Die dag, waarop men voor de eerste maal tot het gastmaal des Heeren toegelaten wordt, is een schoone dag voor den Christen. O, die dag bezit vreugde, welker herinnering ons aan de vreugde des hemels doet denken: die dag heeft lichtstralen, die aan den luister van de stad der uitverkorenen gelijken. Mijn God, hoe gaarne hadde ik gestorven op dien schoonen dag, waarop zooveel vrede en geluk in mijne ziel gestort wordt!....

Toen, op dien gedenkwaardigen dag, vertoonde de toekomst zich aan ons zonder stormen; de gezwollen zee scheen ons liefelijk en kalm. Onvoorzichtigen, die wij waren!....

Wij de
onzer
dorste
op de
Zie de
de sto
Me
feestn
Tel t
vân c
zuive
O Ge
is z
aan
stem
lige
waar
veel
vere
delij
die
teru
T
tell

Wij durfden die gelukkige haven onzer eerste onschuld verlaten, wij dorsten den kabel verbreken en ons op de baren wagen. En thans?.... Zie de vreeselijke verwoesting, welke de storm heeft aangericht.

Met hoe velen zaten wij aan het feestmaal der eerste H. Communie?.. Tel thans, hoe groot het getal is van ons, die nog aan die Tafel der zuivere en getrouwe kinderen zitten. O God, hoe verlaten, hoe eenzaam is zij nu! hoe vele plaatsen zijn aan het gastmaal ledig! hoe vele stemmen ontbreken aan onze heilige gezangen! Ach! hoe betreurenswaardig hebben de hartstochten veel schoons verwelkt, door de zuivere bloemen, de reine en maagdelijke zielen, die het sieraad van die Tafel des Heeren waren, er van terug te houden!.....

Thans... Ach, laten we ze niet tellen; te nauwnood vinden wij

er één meer... De onverschilligheid en afval hebben hun toppunt bereikt. De godverzaking is algemeen.... „Die kunne,” roept de godvruchtige schrijver der *Brieven van Eugenius* uit, „welke het meeste aan haren Meester moest gehecht zijn, is de eerste, die van de heilige Tafel wegblijft. Welke ergernis; dat men onder eene menigte van zielen, die naijverig zijn om hun Schepper te ontvangen, te nauwernood een enkelen man ontwaart. Hoe! achten wij de eer zoo gering, welke de Zaligmaker ons bewezen heeft, met ons, mannen, het eerste tot de mededeeling van zijn aan-aanbiddelijk lichaam te roepen? Ik zie er hem, bij de instelling van dat goddelijk Sakrament, aan de Apostelen alleen, zelfs niet aan zijn heilige Moeder, de uitdeeling van toevertrouwen, en de priester wien hij gelast heeft het aan zijne kin-

deren al niet heilige „En eerste zijne der A men Zou n zelven verbaa naijve aansp langer door zich t schap sende belan zich t zijn, neme van laten

igheid deren toe te dienen, ziet bijna overal niet anders dan vrouwen aan de heilige Tafel verschijnen.

„Ennochtans zijn de mannen zijne eerste kinderen, de eersten die aan zijne Tafel zaten in den persoon der Apostelen, de eerste erfgenamen van zijn lichaam en bloed. Zou men niet zeggen, dat zij zich zelven willen onterven verlagen en verbannen? Overal toonen zij zich naijverig op hun rang, op hunne aanspraken en voorrechten: alle belangen der maatschappij moeten door hunne handen gaan; zij weten zich zelven zeer schrander de heerschappij, het gebied en een beslissenden invloed in de gewichtigste belangen toe te eigenen en die voor zich te behouden. Zou er dan niets zijn, waaraan zij geen deel kunnen nemen, dan het lichaam en bloed van God, dat zij zoo lafhartig verlaten! zouden zij van niets onkun-

dig en vreemd blijven, dan van de Tafel van onzen algemeenen Vader?

„O Christene vrouwen, zielen, door God verkoren, om hem in die openbare ontvluchting getrouw te blijven, vernieuwt uwen ijver, om den roem van zulk eene verhevene roeping staande te houden! dat het verwijt van godsvrucht u geene vrees aanjage! De kerk heeft, in het gebed tot de heilige Maagd Maria, dien schoonen titel uwer kunne toegewijd, voordat eene goddelooze eeuw er u een soort van hoon van maakte. Behaalt de zege over hare laagheid, over hare onwetendheid en al hare ongeregeldheden, door uw wijs en standvastig gedrag. Verheft, gelijk weleer eene Paula en Melania te midden van Rome, den standaard van Jesus Christus in het hart onzer bedorven steden. Dwingt die losbandigen en goddeloozen te bloozen, bij

het
loof.
eerb
tuig
der
vruc
trek
tere
gen
ten
brei
rede
C
drin
hart
de
voor
niet
ders
dra
gek
heid
wag
was

het zien van uwen moed en uw geloof. Doet hen uwe godsvrucht eerbiedigen door uwe deugden; overtuigt ze van de zalige uitwerksels der veelvuldige Communie, door de vruchten die gij zelve er uit zult trekken; en dat, eindelijk, het schitterend voorbeeld uwer overwinningen over uwe onvolmaaktheden hun ten minste leere, de hartstochten te breidelen, die hen in de oogen der rede zelve verlagen."

O mijn God, die bemerkingen dringen door tot het binneste mijns harten, en ik gevoel, dat het thans de tranen van diepe erkentenis voor uwe oneindige barmhartigheid niet kan wederhouden; mijne broeders zijn niet meer, zij zijn in den draaikolk verdwenen en niet teruggekomen.... En ik, die de zwakheid had mij ook aan den storm te wagen; ik, die weleer uw vijand was, ben echter nog hier; ik bevind

mij weer aan het feestmaal mijner eerste H. Communie..... Gij, o mijn God, hebt mij bij de hand genomen, als een kind, dat gij meer bemindet dan de anderen. Gij hebt mij bevoorrecht en mij ontrukkt aan die wreede heerschappij der wereld, en aan al de begoochelingen, welke zij bezigt, om de harten, die u zouden moeten beminnen, te verleiden. Ach, Heer! gij hebt mij van zeer verre teruggevoerd... Waarom heb ik geen duizend tongen om er u dank voor te zeggen, duizend harten, om mij door eene overvloedige liefde schadeloos te stellen voor de dagen waarop ik u niet beminde!

En nu... nu, mijn God, zal ik u niet meer laten heengaan. Ik wil mij al de dagen mijns levens met u vereenigen, aan niets denken dan aan u, niet leven dan voor u alleen. Ik zal alle dagen tot uwe heilige Tafel naderen; Ik ben er

zoo la
Alle d
Comm
laatste
der ui
verblij
nog ee
kind, o
te ver
door o
komst
mijn V
mijne
schap
mij n
verded
barmh
aanbid
nog te
ik in
pen, o
ontwa
O
zoo te

mijner zoo lang van verwijderd geweest!..
 o mijn Alle dagen zal ik mijne eerste H.
 omen. Communie vernieuwen.. En als de
 indet laatste zal naken, de H. Communie
 j be- der uitverkorenen in het eeuwige
 n die verblijf der liefde. dan zult gij u
 d, en nog eenmaal schenken aan uw arm
 ke zij kind, dat gereed is het ballingsoord
 zou- te verlaten. Gij, mijn Rechter, zult,
 iden. door dat laatste liefdeblijk, uw toe-
 zeer komstig oordeel voorbereiden; gij
 heb mijn Voorspreker, zult u zelven in
 er u mijne ziel plaatsen, opdat de gram-
 har- schap uws Vaders den hemel voor
 edige mij niet sluite. En zoo, door u
 or de verdedigd, vol overgeving in uwe
 nde! barmhartigheid, de lippen met uw
 ik u aanbiddelijk bloed geteekend en u
 wil nog tegen mijn hart prangend, zal
 het u ik in uwe liefde vreedzaam insla-
 dan pen, om aan de eeuwige Tafel te
 al- ontwaken.

O hoe gelukkig moet het zijn
 er zoo te sterven, terwijl men zelf het

brood dat uit den hemel gedaald is, van de aarde naar den hemel medevoert, en met het lichaam van den verrezen Jesus recht naar het verblijf der heerlijkheid opstijgt!

„O mijn Zaligmaker, zeide de H. Ephrem, ik heb u tot teergeld op de reis, welke ik doen moet. In den geestelijken honger die mij verteert, zal ik mij met u voeden, o goddelijke Verlosser der menschen! er zal geen vuur meer zijn, dat mij genaken durft; het zou den levendmakenden geur van uw lichaam en bloed niet kunnen uitstaan.”

En Bossuet riep uit; „Mijn Zaligmaker, als gij mijn lichaam aanraakt zal er eene kracht van u uitgaan, en het zal aan het uwe gelijkvormig moeten worden. De kracht, die er uit voortkomt, zal mij niet, gelijk de vrouw van het Evangelie, eene zwakke en broze gezondheid

schenken
zondhe
sterfel
Heeren
sterve
zinnen
leven
ben ik
uw li
gij ko
zen. T
Profe
de sch
niets
En v
lichaa
verza
veree
chaan
zen i
sterfe
leef i
gen s
men

daald schenken, maar de wezenlijke ge-
 hemel zondheid, welke bestaat in de on-
 n van sterfelijkheid..... Het lichaam des
 r het Heeren is de zoete teerspijze der
 gt! stervenden." Ik zal sterven mijne
 le H. zinnen zullen verdooven en mijn
 d op leven zal heenvluchten. Maar wat
 In ben ik gelukkig! men brengt mij
 j ver- uw lichaam.... gij hemelsche gast,
 eden, gij komt bij mij.... ik zal niets vree-
 men- zen. Thans kan ik met den koninklijken
 zijn, Profeetzingen: *Als ik in het midden van*
 a den *de schaduwen des doods wandel, zal ik*
 v li- *niets vreezen, omdat gij met mij zijt.*
 uit- En wat zal er geworden van dat
 lichaam, aldus met uw heilig vleesh
 a Za- verzadigd? Zie, 't is met het uwe
 aan- vereenigd. Door uw verrezen li-
 a uit- chaam zal ik geheel nieuw verrij-
 ge- zen ik zal op de aarde niets dan de
 acht, sterfelijkheid achterlaten. In die hoop
 , ge- leef ik en wil ik sterven. Mijne da-
 gelie, gen gaan als rook voorbij, zij stroo-
 lheid men heen als eene snelle vliet wel-

ke men in haren loop niet kan tegenhouden. Eens zal men de plaats, waar ik placht te zijn, voorbijgaan, en er mij niet meer vinden. Zie, men zal zeggen, dat is zijne kamer, daar is zijn bed; en van dat alles blijft niets over dan mijn graf, waarin men zeggen zal dat ik ben: maar ik zal er niet wezen; er zal niets meer van mij zijn, dan een stoffelijk overschot, en dat overschot zal ieder oogenblik minder worden, en ten laatste zal er niets meer van overblijven. Hoe droevig zou zulks zijn, indien ik uw lichaam niet had, om mij het leven weder te geven! Die hoop ondersteunt mij."

Wees dan gezegend, mijn God! wees te allen tijde gezegend voor uwe oneindige barmhartigheid, uwe grenzelooze liefde, en de goddelijke hoop, die gij in mijne ziel stort. Dat uwe engelen en uitverkorenen er u in eeuwigheid voor bedanken.

Ach!
Tafel
felijk
proev
en ee
aarde
verm
buite
nog :

an te-
 laats,
 gaan,
 Zie,
 mer,
 alles
 waar-
 maar
 niets
 toffe-
 ot zal
 n, en
 van
 zulks
 had,
 ven !
 God!
 voor
 uwe
 lijke
 tort.
 enen
 ken.

Ach! schenk mij aan uwe Heilige
 Tafel het onderpand mijner onster-
 felijkheid; doe mij een voorsmaak
 proeven van het leven des hemels,
 en een walg krijgen van alles op
 aarde, waar gij niet zijt, van alle
 vermaken, o mijn God, die ik er,
 buiten u en uwe volmaakte liefde,
 nog zou kunnen genieten.

XVI.

Komt, eet het brood en drinkt den
wijn: welke ik voor u bereid heb.

SPREUKEN IX, 5.

Wees gezegend, mijne Moeder, dat
gij mij eenen broeder geschonken
hebt en welken broeder?.. een God!
Ondersteun mij, om hem zelve te
loven voor de gave, welke hij mij
in het heilig Altaar-Sacrament heeft
medegedeeld. Aan u ben ik onge-
twijfeld den honger en dorst ver-
schuldigd, die de gedachte aan dit
H. Sacrament in mij verwekken. O,
dikwerf is mijn verlangen zoo hevig,
dat ik de uren tel, die mij van dat
zalig oogenblik afscheiden. Op dit
oogenblik, bij voorbeeld, geloof ik,
dat die begeerte zoo vurig is, dat
men het aan mij heeft kunnen op-

merk
gehee
haar
gen
een
zond
harts
giste
toege
jegen
geno
ten
altije
beid
lens
hart
het
van
P

merken... Doch, wat gaat mij de geheele wereld aan? Ik ben voor haar niet op deze aarde. Zij mag zeggen wat ze wil; zij mag mij voor een dreamer, een nadenker en voor zonderling houden: maar hebben de hartstochten, die in haren boezem gisten, niet dat karakter? en is zij toegevend jegens hen?.. Zij is streng jegens mij; des te beter! Het is mij genoeg, dat Jesus altijd liefderijk ten mijnen opzichte is, dat Maria altijd goed voor mij is, en dat zij beiden zich gewaardigen, de gevoelens aan te nemen, waarvan mijn hart dien dag overvloedde, terwijl het vol was van die gedachte en van hoop.

ENGELVIN. *Bloemen voor Maria.*

Hoeveel dank zijn wij u schuldig o
Moeder-Maagd, omdat gij ons dat
hemelsch brood geschonken hebt.

Het zijn niet de lustwaranden des
hemels, die deze tarwe der uitver-
korenen zagen geboren worden; 't is
geen Engel, die dat wonderbrood
van het eerbiedwaardig Altaarge-
heim bereid heeft, neen, wij hebben
het aan de gelukzalige Maagd Ma-
ria te danken; het is van haar we-
zen gevormd; in haren schoot heeft
de godheid zich met de menschheid
vereenigd, en in haren maagdelijken
schoot heeft zich ook dat aanbid-
delijk vleesch van den Zoon Gods
gevormd.

In het geheim der menschwor-
ding, gaat de godheid voor, en de
menschheid komt in de tweede plaats
in aanmerking; maar in het wonder,

dat op
merkt
de me
is mij
eerst
God l
Om
hij va
gen h
né go
„O
aan M
H. Pe
dankz
God,
aan
chaan
schoo
baard
met
onuit
heeft
haar
de v

dat op het altaar voltrokken wordt, merkt de H. Ephrem op, bekleedt de menschheid de eerste plaats: *dit is mijn lichaam*, terwijl de godheid eerst daarna volgt. Waarom heeft God het aldus gewild?

Om zijne moeder te eeren, dewijl hij van haar zijn lichaam ontvangen heeft, en niet zijne ziel en zijne godheid.

„O, hoe veel zijn wij dan niet aan Maria verschuldigd,” roept de H. Petrus Damianus uit, „hoe vele dankzeggingen moeten wij haar, na God, dan niet brengen, omdat wij aan de heilige Tafel, hetzelfde lichaam nuttigen, dat zij in haren schoot gedragen in de kribbe geboord en met doeken omwonden, met hare borsten gespijsd en met onuitsprekelijke teederheid opgevoed heeft! Neen, geene tong is in staat, haar waardig te loven, die ons met de vrucht van haren schoot voedt;

er is geen hart, dat haar kan be-
minnen, gelijk zij 't verdient."

O goddelijke Maagd en zoete Moeder van Jesus, gij zijt het altaar, waarop dit wonderbrood bereid wordt; gij zijt de priester, die het ons mededeelt, en gij zijt het ook die ons aanspoort, die ons roept en uitnoodigt aan dat verrukkend feestmaal... *Komt, zegt gij tot ons, komt en eet dat brood en drinkt dien wijn, welke ik u bereid heb.* (Spreuk, IX, 5.) O Maagd, mijne Moeder, die mij voeden wilt, ik wil dat goddelijk voedsel altijd uit uwe handen ontvangen. Daarentegen zal ik u, o Maria, mijn hart schenken, en daarmee verdeel ik het niet tusschen u en uwen goddelijken Zoon, want alles is tusschen u en hem gemeen, en men kan in zekeren zin zeggen, dat gij te zamen ééne en dezelfde zaak uitmaakt (1).

(1) *Idem est Jesus cum Maria.* H. Petr. Damianus.

O
H.
doet
vuri
neer
ven
neer
vang
haar
liefd
ben,
eind
bear
O
eeni
bied
J
sus,
dien

O Christen! hoe vurig is eene H. Communie wanneer men die doet aan de voeten van Maria! hoe vurig is eene H. Communie, wanneer ons dat hemelsch brood gegeven wordt door hare handen; wanneer wij, door haar dengene ontvangende, die de eeuwige liefde is, haar, die zoo weet te beminnen, de liefde vragen, welke wij noodig hebben, om, op zekere wijze, de on-eindige liefde van haren Zoon te beantwoorden?

O Maria, hoe liefelijk is de ver-eeniging. die wij met u in dit eerbiedwaardig Sacrament aangaan!....

Ja, zoete Moeder van mijnen Jesus, uit uwe handen wil ik altijd dien aanbiddelijken kelk ontvangen.

— 0 — 0 — 0 —

VER

H

In

Zu

H

lerh

u

die

deze

teg

99

Tweede Gedeelte.

VERZAMELING VAN GEBEDEN.

G E B E D E N

ONDER DE

HEILIGE MIS.

*In den naam des Vaders, en des
Zoons en des H. Geestes. Amen.*

Het is in uwen heiligen naam, o al-
lerheiligste Drievuldigheid, en om
u den lof en de eer te bewijzen,
die wij u schuldig zijn, dat ik in
deze heilige offerande der Mis wil
tegenwoordig wezen. Gedoog, mijn

Zaligmaker, dat ik mij met uwen Heer dienaar, den priester vereenige, om den, en u het dierbare slachtoffer mijner kwijtschuldigheid op te dragen; geef mij dezelfde gevoelens, die ik op den Kalvarieberg zoude gehad hebben, indien ik bij die bloedige offerande van uw lijden ware tegenwoordig geweest.

CONFITEOR.

Ik beschuldig mij voor u, o mijn God, van al de zonden, waaraan ik plichtig ben; ik beschuldig mij, in de tegenwoordigheid van Maria, de allerzuiverste der maagden, van alle Heiligen en van alle geloovigen, dat ik met gedachten, woorden, werken en door nalaten van deugden, door mijne schuld, ja, door mijne allergrootste schuld heb gezondigd. Daarom bid ik de H. Maria, altijd Maagd, en alle Heiligen voor mij te willen bidden.

Hee
pen, h
uwer
tighei
Eeu

ons
kruis
verdi
uw o
zame
mede
verg

E
en,
sch
wij
wij

t uwen Heer, verhoor genadig mijne gebeden, en verleen mij vergiffenis en mijner kwijtschelding van alle zonden.

KYRIE ELEISON.

en, in- Heer, die onze zielen hebt geschapen, heb medelijden met het werk uwer handen; Vader van barmhertigheid wees uwe kinderen genadig.

o mijn Eeuwig woord des Vaders, voor ons mensch geworden en aan het kruis gestorven, maak ons aan de verdiensten van uwen dood en van uw dierbaar bloed deelachtig. Minzame Zaligmaker, zoete Jesus, heb medelijden met onze ellenden, en vergeef ons onze zonden.

GLORIA IN EXCELSIS.

ijne Eere zij aan God in den hooge, ingd. en, op de aarde, vrede aan de menschen van goeden wil. Wij loven u, tijd wij verheffen u, wij aanbidden u, mij wij verheerlijken u, wij danken u,

om uwe groote glorie. Heer God, hemelsche Koning! God almachtige Vader! Heer Jesus Christus, eeniggeboren Zoon! Heer God, Lam Gods, Zoon des Vaders, die de zonden der wereld wegneemt, ontferm u onzer; die de zonden der wereld wegneemt, neem onze smeeking aan; die zit aan de rechterhand des Vaders, ontferm u onzer; want gij zijt alleen heilig, gij alleen Heer, gij alleen de allerhoogste, Jesus Christus, met den H. Geest in de heerlijkheid van God den Vader. Amen.

GEBED.

Verleen ons, Heer, door de voorpraak van de allerheiligste Maagd en van alle Heiligen, de genade die de priester voor zich en voor ons vraagt. Ik vereenig mij met hem, en ik offer u hetzelfde gebed op voor al degenen, voor welke ik verplicht ben te bidden; en ik verzoek

u, o
al de
noodig
te be
sus C

Mij
vele
leven
ge w
gehee
en ik
de H
mond
hebt
al de
het v
is, e
genh
daar
W
u ni
van

u, o Heer, voor mij en voor hen
al den bijstand, dien gij weet ons
noodig te zijn, om het eeuwig leven
te bekomen, in den naam van Je-
sus Christus, onzen Heer. Amen.

EPISTEL.

Mijn God, gij hebt mij boven zoo
vele volken, die in de onwetendheid
leven, tot de kennis van uwe heili-
ge wet geroepen; ik aanvaard uit
geheel mijn hart die goddelijke wet,
en ik luister met eerbiedigheid naar
de H. Godspraken, die gij door den
mond der Profeten en Apostelen
hebt uitgesproken; ik eer die met
al de onderwerping, die men aan
het woord van eenen God schuldig
is, en ik verlang met al de gene-
genheid mijner ziel de voltrekking
daarvan.

Waarom heb ik, o mijn God, voor
u niet een hart, gelijk de heiligen
van het Oude Verbond? Waarom

verzucht ik niet naar u met den brandenden ijver der oudvaders? Waarom, Heer, betracht ik u niet, en hecht ik mij niet ernstig aan u, gelijk de heilige Apostelen.

EVANGELIE.

Het zijn, mijn God, de Profeten noch de Apostelen, die mij mijne plichten leeren: het is uw eenige Zoon zelf; het is zijn woord, dat ik ga hooren. Maar, helaas! wat zal het mij baten te gelooven, dat het uw woord is, o Jesus Christus wanneer ik volgens mijn geloof niet leef? Wat zal het, wanneer ik voor u zal verschijnen, mij dan baten, geloofd te hebben, indien ik de verdiensten der liefde en der goede werken niet heb?

Ik geloof en leef bijna, als of ik niet geloofde, en als of ik een ander Evangelie dan het uwe geloofde: oordeel mij niet, o mijn God,

naar
die e
mijn
mij
beoe
allee
toek

Ik
mach
mel
onzi
Heer
bore
le e
ren,
lich
acht
maa
met
gen
sche
hen

naar die gedurige tegenstrijdigheid, die er tusschen uwe grondregels en mijn gedrag is: ik geloof, maar geef mij ook de kloekmoedigheid, om te beoefenen hetgeen ik geloof; aan u alleen zal de eer en glorie daarvan toekomen.

CREDO.

Ik geloof in eenen God, den almachtigen Vader, Schepper van hemel en aarde, van alle zichtbare en onzichtbare dingen; en in eenen Heer Jesus Christus, den eeniggeboren Zoon van God, die voor alle eeuwen uit den Vader is geboren, God van God, licht van het licht, waarachtig God van den waarachtigen God, geboren en niet gemaakt, van dezelfde zelfstandigheid met den Vader, door wien alle dingen gemaakt zijn; die om ons menschen en om onze zaligheid uit den hemel is nedergedaald; *en hij heeft,*

door den H. Geest, uit de Maagd Maria het vleesch aangenomen, en is mensch geworden; hij is ook onder Pontius Pilatus voor ons gekruist, geleden en is begraven: en hij is ten derden dage wederom opgestaan volgens de schriftuur, is opgeklommen ten hemel, en zit aan de rechterhand des Vaders; en zal met heerlijkheid wederkomen, om levenden en dooden te oordeelen; van wiens rijk geen einde zal zijn. En in den H. Geest den Heer en levendmaker, die van den Vader en den Zoon voortkomt, die met den Vader en den Zoon te zamen aangebeden en verheerlijkt wordt, die door de Profeten gesproken heeft. En eene heilige katholieke en apostolieke Kerk. Ik belijd een doopsel tot vergiffenis der zonden, en ik verwacht de verrijzenis der dooden en het toekomend eeuwig leven. Amen.

On
eeuw
maal
genv
ik u
deze
mee
Zali
bij
hij
de
I
ken
ver
dan
die
zoe
ver
hei
om
vo
va
no

Oneindige Vader, almachtige en eeuwige God, hoewel ik ten eene-maal onwaardig ben, in uwe tegenwoordigheid te verschijnen, durf ik u, door de handen des Priesters, deze offerande opdragen, met de meening die Jesus Christus, mijn Zaligmaker, gehad heeft, wanneer bij deze offerande instelde, en die hij nog heeft, wanneer hij zich door de handen des Priesters opdraagt.

Ik draag u dezelve op, tot erkenning uwer opperheerschappij, over mij en over alle schepselen, tot dankzegging voor al de weldaden, die gij mij verleend hebt, tot verzoening voor mijne zonden, en tot verkrijging van nieuwe gunsten.

Ik draag u ook, o mijn God, dit heilig en eerbiedwaardig offer op, om voor mij, voor mijne nabestaanden voor mijne weldoeners en vrienden, van uwe oneindige goedheid de ons noodige genade te bekomen, welke

aan ons, zondaars, niet kan gegeven worden, dan door de verdiensten van hem, die de rechtvaardigheid zelve is, en die zich tot een slachtoffer van verzoening voor ons allen gesteld heeft.

Gij, Heer, kent al de ellenden, aan welke wij naar ziel en lichaam zijn onderworpen: gij weet, aan welke gebreken wij onderhevig zijn, welke deugden wij het meeste behoeven: ach! gelief in dit alles goedgunstig te voorzien, en verleen ons, om de verdiensten van Jesus, die zich door de handen des Priesters aan u gaat opdragen, den krachtigen bijstand uwer genaden, om ons gedrag steeds te verbeteren en naar het voorschrift van uwe heilige wet te regelen.

Vergeet ook, mijn God, uwe of mijne vijanden niet, heb medelijden met alle ongeloovigen, ketters en zondaren; verleen uwten zegen aan

allen,
mij m
gelijk
aange
doen.

Nu
blik,
enge
verv
dat
hech
u,
niet
en
mac
en
ver
I
zar
eer
he
vo

allen, die mij vervolgen; en vergeef mij mijne zonden, gelijk ik het ongelijk vergeef, dat zij mij hebben aangedaan, of zouden willen aandoen.

PREFATIE.

Nu nadert het gelukkig oogenblik, op 't welk de Koning der engelen en der menschen zal komen; vervul mij, Heer, met uwen geest; dat mijn hart, van de aarde onthecht, aan niets anders, dan aan u, denke. Welke reden heb ik niet, om u, Schepper van hemel en aarde, oneindig groote God, almachtige en eeuwige Vader, altijd en op alle plaatsen te loven en te verheerlijken?

Niets is redelijker, niets is heilzamer, dan ons met Jesus te vereenigen; het is door hem, dat de hemelen en de hemelsche krachten, vol van eerbiedige vrees, zich ver-

eenigen, om u te verheerlijken. Gedooft, o Heer, dat wij onze zwakke lofzangen bij die der hemelsche geesten voegen, en dat wij te zamen met blijdschap zeggen:

SANCTUS.

Heilig, heilig, heilig is de Heer, de God der heerkraften; hemel en aarde zijn vol van uwe glorie: Hosanna in den hooge! Gezegend hij, die komt in den naam des Heeren! Hosanna in den hooge!

CANON.

Wij bidden u ootmoedig, o goevertieren Vader, in den naam van Jesus Christus, onzen Heer, ons barmhartig te zijn, en de offerande, die wij u opdragen, aan te nemen en te zegenen, opdat het u believe de heilige katholieke Kerk, met al hare ledematen, den Paus van Rome, onze geestelijke oversten en alle

herder
besche

Wij
zonde
vaard
verpli
degen
offera
dat
zij, v
rijke
van
met
lige
die m
uitma

Wij
die v
de P
van
waar
ne l
kom,
reld,

herders der zielen te bewaren, te beschermen en te besturen.

Wij bevelen u, Heer, in het bijzonder allen, voor wie wij uit rechtvaardigheid, dankbaarheid of liefde verplicht zijn te bidden, alsmede al degenen, die in deze aanbiddelijke offerande tegenwoordig zijn: en opdat ons gebed aan u aangenamer zij, vereenigen wij ons met de roemrijke Maria, altijd maagd, Moeder van Jesus Christus, onzen Heer, met alle uwe Apostelen, gelukzalige Martelaars en al de Heiligen, die met ons eene en dezelfde Kerk uitmaken.

Waarom heb ik nu, o mijn God, die vurige begeerte niet, waarmede de H. Oudvaders naar de komst van den Messias verlangden? Ach! waarom heb ik hun geloof en hunne liefde niet? Kom, Heer Jesus, kom, minzame Zaligmaker der wereld, kom voltrek dit geheim, dat

het korte begrip van al uwe wonderen is. Zie, daar komt dat Lam Gods, hetwelk voor de zonden der wereld voldaan heeft.

ELEVATIE.

Menschgeworden woord des Vaders, goddelijke Jesus, waarachtig God en waarachtig mensch, ik geloof dat gij hier waarlijk tegenwoordig zijt; ik aanbid u met ootmoedigheid; ik bemin u uit geheel mijn hart, en daar gij hier uit liefde tot mij komt, zoo offer ik mij zelve ten eenemale aan u op.

Ik aanbid dit dierbaar bloed, hetwelk gij voor de verlossing van het menschedom vergoten hebt; en ik hoop o mijn God, dat het voor mij niet vruchteloos zal uitgestort zijn. Laat mij aan deszelfs verdiensten deelachtig worden; ik offer u mij zelve, o liefderijke Jesus, uit dankbaarheid voor die oneindige

liefde,
bloed
gieten

Hoe
boosh
indien
hetge
vergra
mer
mij in
stelt,
uw di
de oo
taar t
Het
dat v
zuiver
ande
hebt
ke al
waren
al de

won- liefde, die gij gehad hebt, van uw
 -Lam bloed voor mijne zaligheid te ver-
 n der gieten.

VERVOLG VAN DEN CANON

s Va- Hoe groot zou voortaan mijne
 chtig boosheid en ondankbaarheid wezen,
 k ge- indien ik, na bijgewoond te hebben
 egen- hetgene hier gebeurt, u nog zoude
 t oot- vergrammen! Neen, mijn God, nim-
 geheel mer zal ik vergeten, hetgene gij
 liefde mij in dit aanbiddelijk geheim voor-
 j zel- stelt, namelijk uw heilig lichaam,
 l, het- uw dierbaar bloed, welke hier voor
 g van de oogen mijns geloofs op het al-
 ot; en taar tegenwoordig zijn.

voor Het is hier, o eeuwige Majesteit,
 estort dat wij, door uwe genade, u die
 rdien- zuivere, heilige en onbevleete offer-
 ffer u ande opdragen, welke gij zelf ons
 s, uit hebt willen verleenen, en van wel-
 ndige al de anderen slechts afbeeldsels
 waren: hier is oneindig meer, dan
 al de offeranden van Abel, Abra-

ham en Melchisedech: hier is de eenige offerande, uw altaar waardig, onze Heer Jesus Christus, uw goddelijke Zoon, het eenig voorwerp van uw eeuwig welbehagen.

Dat allen, die hier deze heilige offerande bijwonen, aan dezelve vruchten deelachtig worden.

Dat deze zich ook uitstorte, o mijn God, over de zielen der geloovigen, die in vrede gestorven zijn, en bijzonderlijk over degene, voor welke ik verplicht ben te bidden: verleen Heer, door deze offerande, aan dezelve de volle verlossing van hare pijnen en smarten.

Gewaardig u ook, oneindig goevertierene Vader, ons eens dezelfde genade te verleen, en maak, dat wij met uwe H. Apostelen. Martelaren en alle Heiligen deel mogen hebben, opdat wij met hen, in de glorie des hemels, u eeuwig mogen beminnen en verheerlijken.

Hoe
God,
ke vr
dat
mijn
wezen
gehêel
volkom
ger a
lijke
wij v
vergee
de be
ven, e
Amen.

Lar
wees
ferand
mij z
verwe
der, e
99

PATER NOSTER.

Hoe gelukkig ben ik, o mijn God, u voor vader te hebben! Welke vreugde gevoel ik, als ik denk, dat de hemel, waar gij zijt, eens mijn verblijf en mijne woning zal wezen! Dat uwe heilige naam over geheel de aarde geëerd zij; Heersch volkomen over al de harten; weiger aan uwe kinderen het geestelijke en lichamelijke voedsel niet, wij vergeven uit geheel ons hart, vergeef ons ook: ondersteun ons in de bekoringen van dit ellendig leven, en behoed ons voor alle kwaad. Amen.

AGNUS DEI.

Lam Gods, voor mij geslachtetofferd, wees mij genadig; aanbiddelijke offerande van mijne zaligheid, maak mij zalig; goddelijke Middelaar, verwerf mij genade bij uwen Vader, en geef mij uwen vrede.

H. COMMUNIE

Hoe zoet ware het mij, o liefderijke Zaligmaker, onder het getal dier gelukkige christenen te zijn, aan wie een zuiver geweten en eene teedere godvruchtigheid toelaten, thans tot uwe heilige tafel te naderen! Welk geluk ware het voor mij, indien ik u in mijn hart mocht bezitten, u daar mijne liefde betuigen, mijne noodwendigheden vertoon en aan de gunsten deelachtig worden, welke gij aan degenen, die u ontvangen, in dit geheim mededeelt. Gelief, Heer, hetgene mij ontbreekt goedgunstig aan te vullen; vergeef mij al mijne zonden, ik verzaak die uit geheel mijn hart omdat zij u mishagen; aanvaard de oprechte begeerte, die ik heb, om mij met u te vereenigen; reinig mij door uwe genade, en

maak
ontva

Te
verwa
vruch
ters d
der m
dit g
mijne
vul m
ik nie
voort
leve.

O m
mijne
voor
ben u
willig
zult g
hels c
gaarn
uw kr

maak mij bereid, om u waardig te ontvangen.

Terwijl ik dien gelukkigen dag verwacht, bid ik u, o Heer, mij aan de vruchten van de communie der priesters deelachtig te maken. Vermeerder mijn geloof door de kracht van dit goddelijk Sacrament, versterk mijne hoop, zuiver mijne liefde, vervul mijn hart met uwe liefde, opdat ik niets anders dan u betrachte en voortaan niet dan voor u alleen leve.

LAATSTE COLLECTE.

O mijn God, gij slachtoffert u voor mijne zaligheid; ik begeer mij ook voor uwe glorie te slachtofferen: ik ben uw slachtoffer, ik aanvaard gewillig de kruisen, welke gij mij zult gelieven toe te zenden; ik omhels die, ik neem die van uwe hand gaarne aan, en vereenig die met uw kruis.

O, mocht ik nu door uw heilig geheim geheel gezuiverd henen gaan! Ik zal met zorgvuldigheid alle zonden vermijden, bijzonderlijk die zonde, waartoe mijne genegenheid mij met meerder geweld aandrijft; ik zal uwe wet getrouw blijven en heb een vast voornemen van liever alles te verliezen en alles te lijden, dan uwe geboden te overtreden.

BENEDICTIE.

Zegen, o mijn God, deze heilige voornemens; stort, door de hand van uwen dienaar, over ons uwen heiligen zegen, en doe de uitwerksels van denzelven eeuwig over ons blijven: *in den naam des Vaders en des zoons en des Heiligen Geestes. Amen.*

ST. JANS EVANGELIE.

In het begin was het Woord, en

het V
het
zijn
gene
was
het l
schijn
dniste
grepe
God
was.
om v
ven,
geloo
maar
het
waar
mens
verlie
de w
en d
kend
doch
aan.

heilig
gaan!
e zon-
die
nheid
drijft;
en en
liever
ijden,
en.

eilige
hand
uwen
werk-
over
aders
Gees-

d, en

het Woord was God. Dit was in het begin bij God. Alle dingen zijn door hetzelfde gemaakt van hetgene er gemaakt is. In hetzelfde was het leven, en het leven was het licht der menschen; en het licht schijnt in de duisternissen en de duisternissen hebben het niet begrepen. Er werd een mensch van God gezonden, wiens naam Joannes was. Deze kwam tot getuigenis, om van het licht getuigenis te geven, opdat allen door hem zouden gelooven. Hij was het licht niet, maar hij was, om getuigenis van het licht te geven. Dit was het waarachtig licht, hetwelk allen mensch, in deze wereld komende, verlicht. Hij was in de wereld, en de wereld is door hem gemaakt, en de wereld heeft hem niet gekend. Hij kwam in zijn eigen, doch de zijnen namen hem niet aan. Maar aan allen, die hem aan-

genomen hebben, heeft hij macht gegeven, om kinderen Gods te worden, aan degenen, die in zijnen naam gelooven, die niet uit den bloede, noch uit den wil des vleesches, noch uit den wil des mans, maar uit God geboren zijn. *En het woord is vleesch geworden*, en heeft onder ons gewoond. En wij hebben zijne glorie gezien, eene glorie als van den eeniggeboren Zoon des Vaders, vol van genade en waarheid.

GEBED NA DE MIS.

Ik bedank, Heer, voor de gunst, welke gij mij verleend hebt, van te gedoogen, dat ik heden in de heilige offerande der Mis ben tegenwoordig geweest, boven zoovele anderen, die zulk geluk niet gehad hebben. Ik vraag u vergiffenis voor al de gebreken, waaraan ik mij door lauwheid des harten en verstrooid-

heden
dit o
verle
toeko
Ik
de b
roept
aan
mij
ten,
geen
ontv
heili
heb,
Dit
uwe
In
Zoon

heden heb schuldig gemaakt. Dat
dit offer o mijn God, mij van het
verledene zuivere, en tegen het
toekomende versterke.

Ik keer nu met vertrouwen naar
de bezigheden; tot welke gij mij
roept; ik zal gedurende den dag,
aan de gunsten gedenken, die gij
mij verleend hebt, en ik zal trach-
ten, dat mij geen werk, geen woerd,
geene begeerte, noch eenige gedachte
ontvalle, die mij de vrucht van de
heilige Mis, welke ik nu gehoord
heb, zou kunnen doen verliezen.
Dit is hetgene ik met den bijstand
uwer genade voorneem.

In den naam des Vaders en des
Zoons en des H. Geestes. Amen.

LITANIE

VAN DE ALLERHEILIGSTE MAAGD MARIA.

Heer, ontferm u onzer.

Christus, ontferm u onzer.

Heer, ontferm u onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

God Vader in den Hemel, ontferm
u onzer.

God Zoon, Verlosser der wereld
ontferm u onzer.

God Heilige Geest, ontferm u onzer.

H. Drievuldigheid, één God, ontferm
u onzer.

H. Maria, bid voor ons.

H. Moeder Gods, bid voor ons.

H. Maagd der Maagden, bid voor ons.

Moeder van Christus, bid voor ons.

Moeder der goddelijke genade, bid
voor ons.

Allerreinste Moeder, bid voor ons,

Alle
Ong
Onb
Ben
Wor
Moe
Moe
Alle
Eer
Lof
Mac
Goe
Get
Spie
Zet
Oor
Gee
Eer
Uit
Geh
Ton
Ivo
Gul
Ark

Allerzuiverste Moeder.
Ongeschondene Moeder,
Onbevleete Moeder,
Beminnelijke Moeder,
Wonderbare Moeder,
Moeder des Scheppers,
Moeder des Zaligmakers,
Allerwijste Maagd,
Eerwaardige Maagd,
Lofwaardige Maagd,
Machtige Maagd,
Goedertierene Maagd,
Gettouwe Maagd,
Spiegel der gerechtigheid,
Zetel der Wijsheid,
Oorzaak onzer blijdschap,
Geestelijk vat,
Eerwaardig vat,
Uitmundend vat van godsvrucht,
Geheimzinnige roos,
Toren van David,
Ivoren Toren.
Gulden Huis,
Ark des Verbonds,

bid voor ons

LITANIE

VAN DE ALLERHEILIGSTE MAAGD MARIA.

Heer, ontferm u onzer.

Christus, ontferm u onzer.

Heer, ontferm u onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

God Vader in den Hemel, ontferm
u onzer.

God Zoon, Verlosser der wereld
ontferm u onzer.

God Heilige Geest, ontferm u onzer.

H. Drievuldigheid, één God, ontferm
u onzer.

H. Maria, bid voor ons.

H. Moeder Gods, bid voor ons.

H. Maagd der Maagden, bid voor ons.

Moeder van Christus, bid voor ons.

Moeder der goddelijke genade, bid
voor ons.

Allerreinste Moeder, bid voor ons.

Allen
Ongel
Onbe
Bem
Wor
Moe
Moe
Alle
Eerv
Lofv
Mac
Goed
Gett
Spie
Zete
Oor
Gee
Eerv
Uit
Geb
Tor
Ivor
Gul
Ark

Allerzuiverste Moeder.
 Ongeschondene Moeder,
 Onbevleete Moeder,
 Beminnelijke Moeder,
 Wonderbare Moeder,
 Moeder des Scheppers,
 Moeder des Zaligmakers,
 Allerwijste Maagd,
 Eerwaardige Maagd,
 Lofwaardige Maagd,
 Machtige Maagd,
 Goedertierene Maagd,
 Gettouwe Maagd,
 Spiegel der gerechtigheid,
 Zetel der Wijsheid,
 Oorzaak onzer blijdschap,
 Geestelijk vat,
 Eerwaardig vat,
 Uitmuntend vat van godsvrucht,
 Geheimzinnige roos,
 Torens van David,
 Ivoren Torens.
 Gulden Huis,
 Ark des Verbonds,

bid voor ons

Deur des Hemels,
 Morgenster,
 Behoudenis der Kranken,
 Toevlucht der zondaren,
 Troosteres der bedrukten,
 Hulp der Christenen,
 Koningin der Engelen,
 Koningin der Patriarchen
 Koningin der Profeten,
 Koningin der Apostelen,
 Koningin der Martelaren,
 Koningin der Belijders,
 Koningin der Maagden,
 Koningin van alle Heiligen,
 Koningin zonder vlek ontvangen,
 Lam Gods, dat wegneemt de zonden
 der wereld, spaar ons, Heer,
 Lam Gods, dat wegneemt de zonden
 der wereld, verhoor ons, Heer,
 Lam Gods, dat wegneemt de zonden
 der wereld, ontferm u onzer.
 Christus. hoor ons,
 Christus, verhoor ons,
 Wees gegroet, Maria, enz.

bid voor ons

O
 wij
 Gods
 in
 van
 en g
 onze
 ster
 beve
 toon
 v
 A
 Chr

V
 gen
 die
 de
 uwe
 zijn
 heil
 doc

Onder uwe bescherming nemen wij onze toevlucht, H. Moeder Gods! versmaad onze gebeden niet in onzen nood; maar verlos ons van alle gevaren, o roemwaardige en gezegende Maagd, onze Vrouw, onze Middelaressen, onze Voorspreester! Verzoen ons met uwen Zoon, beveel ons aan uwen Zoon, vertoon ons aan uwen Zoon.

v. Bid voor ons, o H. Moeder Gods.

A. Opdat wij der beloften van Christus waardig worden.

LAAT ONS BIDDEN.

Wij bidden u, o Heer! stort uwe genade in onze harten, opdat wij, die door de boodschap des engels, de menschwording van Christus, uwen Zoon, gekend hebben, door zijn lijden en kruis tot de heerlijkheid der verrijzenis gebracht worden, door Christus onzen Heer. Amen,

OEFENINGEN

VOOR DE

HEILIGE COMMUNIE.

In het H. Sacrament des Altaars waarin Jesus zich zelve tot voedsel voor onze ziel geeft, zien wij voornamelijk vier zijner goddelijke eigenschappen op eene bijzondere wijze uitschitteren: zijne *Wijsheid*, zijne *Heiligheid*, zijne *Almacht* en zijne *Liefde*.

Wilt gij nu eenigszins waardig voor dit H. Sacrament verschijnen, en op eene heilige wijze met dit goddelijke brood gespijzigd worden, dan moet uwe innerlijke gesteldheid eenigermate aan de goddelijke eigenschappen beantwoorden,

Z
zijne
zuiv
mac
bid
u w
· L
Wij
om
aard
luk
lijke
hem
ach
wijz
vas
daa
gen
men
noe
gen
met
he
tuig

Zijne *Wijsheid* vordert uw geloof: zijne *Heiligheid* vraagt eene groote zuiverheid uws harten; zijne *Almacht* vordert uwen eerbied en aanbidding; zijne *Liefde* verlangt van u wederliefde.

E. I. God heeft in zijne *oneindige Wijsheid* het middel uitgevonden om den mensch, die zich door eene aardische spijs in het eeuwig ongeluk gestort had, door eene goddelijke spijs te behouden, om zich met hem op eene wezenlijke en waarachtige wijze te vereenigen. Deze wijze vordert ontegensprekelijk een vast en levendig geloof: wij moeten daarbij al onze zinnen ten offer brengen, en te recht wordt dit Sacrament het geheim des geloofs genoemd. Naderen wij tot hem volgens de vermaning des Apostels, met een oprecht hart en in de volheid des geloofs, in de vaste overtuiging, dat Jesus met ziel en li-

Deur des Hemels,
 Morgenster,
 Behoudenis der Kranken,
 Toevlucht der zondaren,
 Troosteres der bedrukten,
 Hulp der Christenen,
 Koningin der Engelen,
 Koningin der Patriarchen
 Koningin der Profeten,
 Koningin der Apostelen,
 Koningin der Martelaren,
 Koningin der Belijders,
 Koningin der Maagden,
 Koningin van alle Heiligen,
 Koningin zonder vlek ontvangen,
 Lam Gods, dat wegneemt de zonden
 der wereld, spaar ons, Heer,
 Lam Gods, dat wegneemt de zonden
 der wereld, verhoor ons, Heer,
 Lam Gods, dat wegneemt de zonden
 der wereld, ontferm u onzer.
 Christus. hoor ons,
 Christus, verhoor ons,
 Wees gegroet, Maria, enz.

bid voor ons

O.
 wij
 Gods
 in
 van
 en g
 onze
 ster.
 beve
 toon
 v
 A
 Chr

V
 gen
 die
 de
 uwe
 zijn
 heid
 doo

Onder uwe bescherming nemen wij onze toevlucht, H. Moeder Gods! versmaad onze gebeden niet in onzen nood; maar verlos ons van alle gevaren, o roemwaardige en gezegende Maagd, onze Vrouw, onze Middelaressen, onze Voorspreester! Verzoen ons met uwen Zoon, beveel ons aan uwen Zoon, vertoon ons aan uwen Zoon.

v. Bid voor ons, o H. Moeder Gods.

A. Opdat wij der beloften van Christus waardig worden.

LAAT ONS BIDDEN.

Wij bidden u, o Heer! stort uwe genade in onze harten, opdat wij, die door de boodschap des engels, de menschwording van Christus, uwen Zoon, gekend hebben, door zijn lijden en kruis tot de heerlijkheid der verrijzenis gebracht worden, door Christus onzen Heer. Amen,

OEFENINGEN

VOOR DE

HEILIGE COMMUNIE.

In het H. Sacrament des Altaars waarin Jesus zich zelven tot voedsel voor onze ziel geeft, zien wij voornamelijk vier zijner goddelijke eigenschappen op eene bijzondere wijze uitschitteren: zijne *Wijsheid*, zijne *Heiligheid*, zijne *Almacht* en zijne *Liefde*.

Wilt gij nu eenigszins waardig voor dit H. Sacrament verschijnen, en op eene heilige wijze met dit goddelijke brood gespijzigd worden, dan moet uwe innerlijke gesteldheid eenigermate aan de goddelijke eigenschappen beantwoorden,

Zijne
zijne
zuiv
mac
bidd
u w
· I.
Wij
om
aard
luk
lijke
hem
acht
wijz
vast
daa
gen
men
noe
gen
met
he
tuig

Zijne *Wijsheid* vordert uw geloof: zijne *Heiligheid* vraagt eene groote zuiverheid uws harten; zijne *Almacht* vordert uwen eerbied en aanbidding; zijne *Liefde* verlangt van u wederliefde.

E. I. God heeft in zijne *oneindige Wijsheid* het middel uitgevonden om den mensch, die zich door eene aardische spijs in het eeuwig ongeluk gestort had, door eene goddelijke spijs te behouden, om zich met hem op eene wezenlijke en waarachtige wijze te vereenigen. Deze wijze vordert ontegensprekelijk een vast en levendig geloof: wij moeten daarbij al onze zinnen ten offer brengen, en te recht wordt dit Sacrament het geheim des geloofs genoemd. Naderen wij tot hem volgens de vermaning des Apostels, met een oprecht hart en in de volheid des geloofs, in de vaste overtuiging, dat Jesus met ziel en li-

chaam, met Godheid en menschheid, en even verheerlijkt als in den Hemel, in de H. Hostie tegenwoordig is. Ja, wij moeten met meer zekerheid aan zijne tegenwoordigheid gelooven, dan wanneer wij hem zagen met onze eigen oogen, die ons zouden kunnen misleiden. Zulk een geloof had de H. Lodewijk: toen men hem, kort voor zijn dood, de H. Communie bracht, antwoordde hij op de vraag, of hij wezenlijk geloofde aan de tegenwoordigheid des Heeren in het H. Sacrament: „ik geloof dat zoo zeker, als of ik met de Apostelen hem ten hemel had zien opklimmen. Zoo geloofde ook de H. Theresia, die niet begreep hoe iemand kon verlangen tijdens Jesus' omwandeling op aarde te hebben mogen leven, omdat zij hem even waarachtig in het H. Altaar-Sacrament aanschouwde.

Trachten wij, naar het voorbeeld

der
dig
nade
pen,
heid
-II
u ee
Eisc
zoo
lend
groc
ten
hen
ken:
er z
wan
jeste
ons
N
gezu
wan
grijp
en e
bega

der Heiligen; met een even eenvoudige en vast geloof tot dat geheim te naderen, en zoeken wij niet te begrijpen, wat God in zijne oneindige wijsheid voor ons wil verborgen houden.

·II. De *heiligheid* Gods vraagt van u eene groote *zuiverheid des harten*. Eische God in het Oude Verbond zoo vele zuiveringen bij de verschillende Offeranden; werd er eene zoo groote voorbereiding bij de Israëlieten gevraagd, wanneer Mozes tot hen uit naam van God zou spreken: hoe veel te meer dan wordt er zuiverheid en reinheid gevorderd, wanneer de God van oneindige Majesteit zelfstandig en lichamelijk in ons hart wil afdalen.

Noodzakelijk moet dus uw hart gezuiverd zijn van alle doodzonden, want zonder dat zoudt gij u vergrijpen aan het heiligste wat er is en eene afschuwelijke heiligschennis begaan. Maar zuiver u ook van alle

dagelijksche zonden en van alle gehechtheid aan hetzelfde, om uwen God eene zuivere rustplaats te kunnen aanbieden. Die dagelijksche zonden en gehechtheid aan dezelve, dat gebrek aan godsvrucht, die laauwheid, die vrijwillige verstrooidheden beletten dat de H. Communie heilrijke vruchten in u voortbrenge. Ach! hoe komt het, dat zoo vele kloosterlingen, dat zoo vele priesters, dat zoo vele christenen zoo weinig of geen nut trekken uit de H. Communie? Omdat zij in de gewoonte van dagelijksche zonden leven; omdat zij aardsche gehechtheden hebben die zij niet willen verlaten; omdat zij flauw en met geen genoegzame voorbereiding die H. Spijs ontvangen.

III De *almacht* van God vordert uwen *eerbied en aanbidding*. — God komt tot u in zijne almacht. De

werk
sches
duren
eene
der
ding
digin
maak
Gods
dan i
Eene
is e
ooit
Apos
noem
ment
door
alma
diep
daar
en
het
vand
van

werken der natuur zijn groot; de
 schepping der aarde en hare voort-
 durende instandhouding vereischen
 eene almachtige hand. De werken
 der genade, zoo als de Menschwor-
 ding, de Sacramenten, de rechtvaar-
 diging zijn nog grooter en vol-
 maakter. Maar nergens zien wij
 Gods almacht meer uitschitteren
 dan in het H. Sacrament des altaars.
 Eene kleine geconsacreerde Hostie
 is een grooter wonder, dan God
 ooit door zich zelve, of door zijne
 Apostelen verricht heeft. Daarom
 noemt de H. Thomas, dit Sacra-
 ment het grootste der mirakelen
 door Jesus Christus uitgewerkt. De
 almacht van God vordert van ons
 diepen eerbied en nederigheid. Van-
 daar die menigvuldige aanbiddingen
 en kniebuigingen des priesters bij
 het verrichten der H. Geheimen;
 vandaar de drievoudige herhaling
 van de woorden des hoofdmans van

het Evangelie: *Heer! ik ben niet waardig, dat Gij onder mijn dak komt.* En niet zonder reden; want beschouwde de H. Joannes de Doo-per, die in den schoot zijner moeder reeds geheiligd was en als een engel op aarde leefde, zich niet waardig den schoenriem van Jesus te ontbinden, met welk gevoel van eerbied, aanbidding en nederigheid moeten wij dan in het H. Sacrament onzen God in ons hart ontvangen! *Vreest den Heer*, zegt de Profeet, *gij allen, die zijne heiligen zijt*; dat wil zeggen: die zijne wet volbrengt, die u met zijn vleesch voedt, die voortgang wilt maken in de deugd.

IV. Gods *liefde* verlangt van u *wederliefde*. Nergens schittert in het rijk der genade die liefde van God sterker uit, dan in het H. Sacrament des altaars. Toen Jesus de menschheid aannam, toen hij aan

een
voor
het
H.
geef
u in
zich

D
eige
bem
min
den
te
schi
ging

D
duid
Alta
eers
staa
van
de
gew
lijke

een kruishout stierf, gaf hij zich voor het menschelijk geslacht in het algemeen ten offer; maar in het H. Sacrament, in de H. Communie, geeft hij zich aan iedereen, ook aan u in het bijzonder, en vereenigt hij zich met u door zijne heilige liefde.

De liefde bezit drie voorname eigenschappen; zij wekt dengene die bemint op, om alles voor het beminde voorwerp te doen; zij haalt den mensch over, om alles daaraan te geven en er zich zelf naar te schikken, en vindt alzoo in vereeniging hare volmaking.

Deze drie eigenschappen zien wij duidelijk in het H. Sacrament des Altaars: de God der liefde doet ten eerste voor haar de natuur stilstaan, verandert de zelfstandigheid van zijn Lichaam en Bloed, zoodat de gedaante alleen overblijft; hij gewaardigt zich op bijna onnoemelijke plaatsen tegenwoordig te zijn,

en is met zijn zichtbaar lichaam onzichtbaar in het H. Sacrament tegenwoordig.

Hij geeft zich ten tweede geheel en al: zijn lichaam, zijne ziel, zijne Godheid, zijne genade aan het beminde voorwerp.

Eindelijk ten derde vereenigt Jesus zich op eene wonderdadige wijze met de ziel, die hij bemint, Wie kan begrijpen wat hij zelf ons daarvan verzekerd heeft: *die mij eet, blijft in mij, en ik in hem. Gelijk de levende Vader mij gezonden heeft en ik door den Vader leef, zoo zal hij, die mij eet, ook door mij leven.*

Welk eene wederliefde eischt de liefde van Jesus! Ach! laten wij toch vol liefde naderen, wanneer wij aan het Sacrament van Liefde deelnemen; laat ons dan gedachtig wezen, dat Jesus alleen uit liefde in het H. Sacrament tegenwoordig is. Hij geeft zich geheel aan ons;

laten
Com.
geve
eigen
te be
deug
De
zij u
ner
voora
veel
Wan
hoog
met
en d
op c
gij c
met
het
deren
als g
voor
nacht
zig i

laten wij hem uit liefde bij elke Communie ook iets van het onze geven, door onzen hoogmoed, onze eigenliefde of eenige andere drift te bedwingen, en telken reize eenige deugd te beoefenen.

Den dag vóór uwe Communie zij uw gedrag stammiger, ingetogener dan naar gewoonte; hoed u, vooral den avond te voren, zoo veel mogelijk voor verstrooiingen. Want gij moet u reeds voor een hoogfeest voorbereiden, uw hart met deugden trachten te verrijken en denken, dat gij genoodigd zijt op de Bruiloft van het Lam: dat gij door Jesus geroepen zijt, om met hem en zijne leerlingen tot het avondmaal zijner liefde te naderen. Die gedachte vervulle u, als gij u ter rust begeeft; kome u voor den geest, wanneer gij des nachts ontwaakt, en houde u bezig in den morgenstond, wanneer

gij u kleedt en naar de kerk gaat.

Dáár in aandacht neergeknield, moet gij die gevoelens opwekken, die u hiervoor zijn opgegeven: een levendig geloof, een nederigen eerbied en aanbidding, een groot berouw over uwe zonden, eene vurige liefde, eene heilige begeerte om uwen Jesus te ontvangen. Daartoe kunt gij u bedienen van de gebeden, welke hier achter volgen of die door godvruchtige mannen geschreven zijn.

Een
ling
de H
die e
ginge
tingen
van t
in ei
waar
beschr
derha
verdie
berok

(1) C
pater C

ONDERRICHTING

. voor de personen, die, bij het naderen tot de heilige Communie, geene liefde of godsvrucht gevoelen. (1)

Eene algemeene oorzaak van dwaling en ongerustheid, bijzonder in de H. Communie, is de verwarring, die er heerscht tusschen de bewegingen des harten en de verrichtingen van den wil. Het vermogen van te willen is het eenige, dat wij in eigendom bezitten; het eenige, waarover wij vrij en altijd kunnen beschikken. Door dat vermogen, derhalve, alleen kunnen wij ons verdiensten verschaffen of straffen berokkenen. De natuurlijke deugden,

---

(1) Getrokken uit de onderrichtingen van pater Quadrapani.

welke de wereld te recht acht, omdat zij van God komen: maar die zij, ten onrechte, uitsluitend hoogacht, dewijl zij ons, door zich zelve, niet de minste aanspraak op den hemel geven, zijn slechts loutere gaven; het zijn middelen, welke God ter beschikking van onzen wil gesteld heeft, en van welke de wil even als van alle andere gaven, een goed of slecht gebruik kan maken.

Men kan van deze natuurlijke deugden beroofd zijn, en desniettemin staande door den afgetrokken, dorren en gevoelloozen wil met God in eene nauwe vereeniging leven.

Deze uitleggingen zijn bestemd, om diegenen gerust te stellen, die zich zoo licht verontrusten, wanneer zij in hun hart niets gewaar worden, wat met die uitstortingen van gevoelige liefde overeenstemt, waarvan de gebedenboeken, in de voorbereiding tot de H. Communie, zoo

vol
altij
ond
dan
ziet
over
mee
zijn,
de
beha
rust
geef
mat
ligh
daar
hij
tigd
als
huld
aan
van
en
men
scho

, om-
 r die
 hoog-
 zel-
 k op
 utere
 e God
 il ge-
 e wil
 n, een
 aken
 rlijke
 iette-
 kken,
 t God
 leven.
 temd,
 n, die
 nneer
 wor-
 n van
 waar-
 voor-
 e, zoo

vol zijn, en die over het algemeen, altijd ten onrechte, het gevoel veronderstellen, en zich niets anders dan tot hetzelfde richten. Hoe vele ziet men zich dan niet verontrusten over den staat hunner ziel, en die meenen van de genade beroofd te zijn, ondanks hun vasten wil, om de zonde te vluchten en God te behagen? Dat zij zich derhalve gerust stellen, en zich niet te vergeefs in vruchteloze pogingen afmatten, om in hun hart een gevoeligheid op te wekken, welke God daarin niet gelegd heeft. Wanneer hij ons met die gave heeft begunstigd, zijn wij hem daarvoor, even als voor alle andere gaven, onze hulde verschuldigd; maar God vraagt aan een ieder slechts rekenschap van hetgeen hij ontvangen heeft, en de vrije wil alleen is aan alle menschen zonder uitzondering, geschonken. Ook vinden wij bij den

H. Franciscus van Sales, niettegenstaande hij de gevoelige liefde jegens God en al de natuurlijke deugden in zulk een hoogen graad bezat, deze bepaalde stelling: „Het grootste kenteeken, dat wij in deze wereld kunnen hebben, van in de genade Gods te zijn, is niet het gevoel; dat wij van zijne liefde hebben, maar het vaste voornemen, om nimmer in eenige zonde, noch groote noch kleine, toe te stemmen.”

De godvruchtige zielen kunnen zich met vrucht van de volgende oefeningen bedienen, wanneer zij zich, hetzij gewoonlijk, hetzij bijwijken, vóór de H. Communie in den toestand bevinden, waarvan hier gesproken is. Zij zullen daarin zien hoe de wil alleen, zonder dat het gevoel medewerkt, oefeningen van alle christelijke deugden kan voortbrengen.

. U
nade
liefde
ons
mij
mij
in de
ik ni
tot m
zwak
tot v
wij m
kleed
ik m
opge
ven
twijf
ren:
liefde

Oefening van vertrouwen, van ootmoedigheid en van overgeving.

. Uit gehoorzaamheid, o mijn God, nader ik tot uwe heilige Tafel; uwe liefdevolle woorden, waarmede gij ons tot uw gastmaal roept, zouden mij niet genoeg geweest zijn, om mij daartoe te doen besluiten; want in de ontroering mijner ziel, durfde ik niet veronderstellen, dat dezelve tot mij gericht waren. Ellende en zwakheid zijn geene beletsels, om tot uw liefdemaal te naderen; doch wij moeten altijd met het bruilofstkleed versierd zijn... en wanneer ik mijne oogen tot u, o God, heb opgeheven, en ze daarna op mij zelve vestig, ach! dan begin ik te twijfelen, te wankelen en te sidderen: want zoo ik mij van uwe liefdetafel verwijder, ontvlucht ik

het leven, en zoo ik onwaardig daartoe nader, ben ik, behalve een zondaar, noch een heiligschenner.

Dan, uwe goedertierene wijsheid, o mijn God! waakt steeds zorgvuldig voor al onze behoeften, heeft in al onze zwakheden voorzien; zij heeft ons hulpmiddelen geschonken, zoo wel tegen een vermetel vertrouwen, als tegen wantrouwen: want, indien gij niet gewild hebt, dat wij, van uwe genade verzekerd, ooit, met de vermetelheid van den Farizëer zouden zeggen: „Ik nader tot het altaar des Heeren, omdat ik weet, dat ik rechtvaardig ben voor zijne oogen;” — hebt gij ook van den anderen kant niet toegelaten, dat een Sacrament van liefde voor ons eene foltering of een valstrik zou wezen. Ik gehoorzaam dan, o mijn God! en te midden der duisternissen, die mij omringen, wil ik vol vertrouwen den raad van

mijn
met
len
nade
kerin
woor
uwer
mun
mijn
kend
ingen
digh
ten
van
verzo
alles
derw
of al
uwe
neer
hart
zal i
dat
den n

dig
 een
 ner.
 eid,
 vul-
 heeft
 zij
 ken,
 ver-
 ven:
 ebt,
 erd,
 den
 ader
 ndat
 ben
 ook
 ege-
 lief-
 een
 aam
 der
 , wil
 van

mijnen leidsman volgen, die zich
 met de zorg mijner ziel heeft wil-
 len belasten. Ik zal tot uw altaar
 naderen, zonder dat ik een verze-
 kering mijner onschuld heb, dan de
 woorden uit zijnen, of liever uit
 uwen mond: *Gij moogt ter Com-
 munie gaan.* Voor het overige, o
 mijn God, ontvang ik het ontbre-
 kende; die lauwheid en verstrooi-
 ingen die mij tot in uwe tegenwoor-
 digheid bijblijven, terwijl al de krach-
 ten mijner ziel in een diep gevoel
 van aanbidding en liefde moesten
 verzonken en verslonden zijn — dit
 alles, o God, ontvang ik met on-
 derwerping, als eene verdiende straf,
 of als eene zalige beproeving, van
 uwe liefderijke vaderhand. En wan-
 neer geloof, hoop en liefde in mijn
 hart uitgedoofd schijnen, dan nog
 zal ik niet wankelen, omdat ik weet,
 dat gij deze drie goddelijke deug-
 den nimmer aan iemand onttrekt, ten

zij hij dezelve vrijwillig verloochent.

OEFENING VAN GELOOF.

Niettegenstaande de twijfelingen, die mij somtijds bestormen, *wil ik vastelijk gelooven*, o mijn God! Ja, *ik geloof* alles, wat uwe H. Kerk mij voorhoudt om te gelooven. Ik heb, o Heer, dat levend licht van geloof niet vergeten, det gij in dagen van barmhartigheid, in mijne ziel deed schitteren, opdat de herinnering daarvan mij, in dagen van bekoring, tot troost en toevlucht zou verstrekken. Vermeerder o Heer, mijn geloof.

OEFENING VAN HOOP.

De vrees schijnt wel de hoop in mijne ziel te overheerschen; maar ik weet, dat gij, hoewel een sterke en verschrikkelijke God, voor wien de Cherubijnen en Serafijnen zich met hunne vleugelen bedekken,

noch
ande
het
were
de g
scha
hebb
den
zonde
kudd
dan
kome
en nu
ik, o
ik. V

E
koelh
in m
versch
God!
wil u
boven

ent. nochtans hier op dit altaar niets anders zijn wilt, dan het Lam Gods, het Slachtoffer, dat de zonden der wereld wegneemt; niets anders dan de goede Herder, die het verloren schaap zoekt, en hetzelfde gevonden hebbende, op uwe schouders naar den schaapstal, terugbrengt, zelfs zonder het te verwijten, dat het de kudde verlaten heeft; niets anders dan de Middelaar, *die tot ons gekomen is, om ons zalig te maken, en niet om te oordeelen.* Dit weet ik, o mijn God! en daarom *hoop ik.* Vermeerder, o Heer, mijne hoop.

OEFFENING VAN LIEFDE.

Eindelijk, niettegenstaande de koelheid en ongevoeligheid, die ik in mijn hart ontwaar, en die mij verschrikken, weet ik echter, o mijn God! *dat ik u bemin:* omdat mijn wil uwen dienst en de liefde voor u boven alle vreugden der aarde stelt,

en ik naar uwe genade alleen en niet naar aardſche goederen verlang; te meer, omdat ik zoo veel ſmart gevoel, bij de gedachte, dat ik niet genoeg van liefde voor u doordrongen ben. Vermeerder, o Heer, mijne liefde.

OEFENING VAN BEGEERTE.

Neen, o mijn God, neen, gij weet het, het is niet uit minachting jegens het allerheiligſte Sacrament van liefde, dat ik het met eene zekere, doch onwillekeurige onverschilligheid ontvang, en er zoo weinig troost en genoegen in vind. Immers, gij weet, mijn Jesus, dat ik gaarne alles wil verlaten, om u slechts te ontvangen.

OEFENING VAN BEROUW.

Ik gevoel wel geen haat of afschrik voor de zonde, waaraan de wereld geene ſchaamte noch ver-

achtin
ne ge
slagen
ik w
met d
van l
vast k
weder
dat de
en da
uwe v
Ik gel
mijn
lofte
niet a
hetzel
uwe
weiger
dig on
vertro
God,
heid,
al doc
mijne
99

en en achting hecht; ik ontwaar wel gee-
 ver- ne gevoelige droefheid over de mis-
 veel slagen, die ik bedreven heb; maar
 dat ik weet echter, dat mijn wil zich
 oor u met den bijstand uwer genade, daar-
 er, o van heeft afgekeerd; want ik heb
 vast besloten, liever te sterven dan
 weder te zondigen: omdat ik weet,
 dat de ongerechtigheid u mishaaft,
 en dat alle zonden oneindig tegen
 uwe vlekkelooze heiligheid strijden.
Ik geloof dan aan mijn berouw, o
 mijn God! omdat ik aan uwe be-
 lonver- lofte geloof; omdat, hoewel gij ons
 o wei- niet altijd den troost toestaat, van
 l. Im- hetzelve te gevoelen, gij echter nooit
 at ik uwe rechtvaardigmakende kracht
 om u weigert aan hen, die er u ootmoe-
 dig om bidden, zoo als ik met vol
 vertrouwen gedaan heb. Neen, mijn
 God, ik bid u niet om die goed-
 of af- heid, van als het ware geheel en
 an de al door droefheid en berouw over
 a ver- mijne zonden verslonden te worden,

en daarover in tranen te zuchten; neen, o Heer, het is mij genoeg, van u de genade te mogen ontvangen, om de zonden zoodanig te verfoeien, dat ik nimmer meer in eene doodelijke zonde moge vallen; ach, schenk mij deze genade, o God, en ondersteun hierin mijn voornemen met uwen goddelijken bijstand.

Hiermede, o Heer, stel ik mijne ziel in uwe handen.

Uit d

OF

Hee

te ba

nader

zijn

dorsti

behoef

mels,

scheps

troost

ter. I

prijs

voor

gij sp

mijne

uwe

en, d

vlamc

te be

chten
enoeg,
ntvan-
e ver-
n eene
; ach,
od, en
nemen
d.
mijne

Uit de navolging van Christus. 4 B.

OEFENING VAN VERTROUWEN.

Heer, op uwe goedheid en groo-
te barmhartigheid vertrouwende,
nader ik tot u, als een zieke tot
zijn Verlosser, een hongerige en
dorstige tot de bron des levens, een
behoefte tot den koning des he-
mels, een knecht tot den Heer een
scheepsel tot den Schepper, een mis-
troostige tot zijn liefderijken Vertroos-
ter. Ik belijd mijne onwaardigheid,
prijs uwe goedheid en bedank u
voor uwe overgroote liefde. Immers,
gij spijst mij met u zelve, niet om
mijne verdiensten, maar opdat ik
uwe teederheid beter leere kennen,
en, door eene grootere liefde ont-
vlamd, mij, naar uw voorbeeld, des
te beter leere verootmoedigen. De-

wijl het u aldus behaagt, neem ik met vreugde het bezoek aan, dat gij u gewaardigt mij te brengen: mocht slechts mijne onwaardigheid daaraan geen beletsel stellen!

O allerminnelijkste en goede Jesus, hoe grooten eerbied en eeuwigen lof zijn wij u niet verschuldigd voor het ontvangen van uw heilig lichaam, om welks waardigheid te verklaren, geen sterfelijke tong in staat bevonden wordt! Dan, wat zal ik bij het ontvangen dezer heilige Communie denken? ik zal mij diep voor u vernederen, en uwe oneindige goedheid voor mij verheffen. Ik loof u, mijn God, en verhef u in eeuwigheid. Bij het zien uwer grootheid veracht ik mij zelven, en werp mij voor u in den afgrond mijner nietigheid neder. Neem dit offer mijner armoede aan.

Gij zijt mijn God en mijne barmhartigheid! in u hoop ik, en mijne

hoop

OEFF

O
het,
allen
Die
delij
troo
derh
dach
te b
zelve
niet
van
rijke
een
al v
men.
luk;
van

hoop zal niet beschaamd worden.
(H. Schrift.)

OEFENING VAN LIEFDE EN VERLANGEN.

Volgens den H. Bernardus.

O hoe zoet, hoe aangenaam is het, zijne woning te vestigen in het allerbeminnelijkste hart van Jesus! Die herinnering alleen aan dat goddelijk hart vervult ons reeds met troost en blijdschap; wat zal het derhalve zijn, het van nabij met aandacht te beschouwen, en het geheel te bezitten? O, wanneer ik met hetzelfde vereenigd zal wezen, zal ik niet meer dulden, dan men er mij van afscheide. O Jesus, welk een rijke schat is uw hart. wat is het een kostelijke parel! gaarne geef ik al wat ik bezit, om het te bekomen. Heilige zielen, wenscht mij geluk; ik heb het gevonden, dat hart van mijn koning, van mijn broeder

en vriend, en, ik durf het zeggen, dat hart is het mijne. Het is mijn goed, een gedeelte van mij zelven, mijne rustplaats, waarin ik al de dagen mijns levens wil wonen. O hart van mijnen Jesus, gij zijt slechts geopend, opdat wij in u zouden kunnen verblijven in eene volmaakte vrijheid, en zonder dat nog iets onzen vrede kan storen. Wie zou u derhalve niet beminnen, wie zou zich op uwe liefde niet verlaten?

Heer Jesus, gij weet dat ik u bemin. Kom spoedig: mijne ziel brandt van verlangen, om u te zien.

(H. Schrift.)

H. S

De
twee
aan de
past
herstel

O
ker,
werp
Sacra
mijner
diepst
mij in
u van
mijne
op, te
biedig
ligsch

EERHERSTELLING

VAN HET

H. SACRAMENT DES ALTAARS.

De Pausen Pius VII en Leo XII hebben twee honderd dagen aflat toegestaan, welke aan de zielen in 't vagevuur kunnen toegepast worden, aan degenen, die deze eerherstelling godvruchtig bidden.

O Jesus, mijn God en Zaligma-
ker, waarachtig God en mensch ik
werp mij voor het eerbiedwaardig
Sacrament des Altaars, waarin gij te
mijner liefde verblijft, neder, met den
diepsten eerbied, welken het geloof
mij inboezemt; ik aanbid en bemin
u van ganscher harte: ik draag u
mijne aanbidding en eerbewijzing
op, ter herstelling van al de oneer-
biedigheden, versmadingen en hei-
ligschennissen, die ik het ongeluk

gehad heb te bedrijven, of welke anderen u aangedaan hebben, of in 't vervolg zullen aandoen. Ja, mijn God, ik aanbid u. Ik aanbid u, wel niet zooals gij aanbeden moest worden, noch zooals ik u zou moeten aanbidden, maar zoo goed als ik vermag; en ik wenschte het met die volmaaktheid te doen, waartoe alle redelijke schepselen in staat zijn. Ik wil u heden en altoos aanbidden, niet alleen voor die Katholieken, die u niet aanbidden of beminnen, maar ook in de plaats en ter bekeering van alle afgedwaalde broeders: van de goddeloozen, godloochenaars, godslasteraars, boosdoeners, mahomedanen, joden en heidenen.

Mocht gij, o Jesus, van alle menschen en ten allen tijde, in het allerheiligst en goddelijk Sacrament des Altaars gekend, aanbeden, bemind en geprezen worden! Amen.

GE

II

Ziel

Alle

tu

Alle

tu

Alle

tu

Alle

va

re

Alle

aa

dr

Lijde

ge

GEBED VAN DEN H. IGNATIUS

NA DE

HEILIGE COMMUNIE.

Ziel van Jesus Christus, heilig mij.
Allerbrandendst hart van Jesus Christus, ontvlam mij.

Allerheiligst lichaam van Jesus Christus, verlos mij.

Allerkostbaarst bloed van Jesus Christus, drenk mij.

Allerzuiverst water dat uit de zijde van Jesus Christus gevloeid is, reinig mij.

Allerheilzaamst zweet, dat van het aangezicht van Jesus Christus afdroop, genees mij.

Lijden van Jesus Christus, dat zoo geschikt is om ons de godsvrucht

en 't medelijden in te boezemen,
versterk mij.

O goede Jesus, behoed mij.

Maak dat ik in uwe heilige wonden
eene schuilplaats vinde.

Duld niet, dat iets in staat zij mij van
u te scheiden.

Verdedig mij tegen de listen van
mijnen vijand.

Roep mij in mijn sterfuur, en laat
mij dan tot u komen; opdat ik u,
met uwe Engelen en Heiligen, in
alle eeuwigheid love. Amen.

ANDER GEBED VAN DEN H. IGNATIUS.

O Heer, die u gewaardigd hebt u
met mij te vereenigen, ik ben uw
dienaar en het kind van Maria, uwe
dienstmaagd.

Ik verzaak aan den duivel, aan al
zijne werken en vermaken.

Gij alleen zijt de God mijns harten,
gij alleen, o God, zijt mijn erfdeel
in eeuwigheid;

Ontv
sta

Al w
ik

sch

ter

bes

gen

Ik v

de

lig

sle

rijk

GER

He

nade,

niets

haten

dit al

ik mij

ik sle

verste

Ontvang mijn geheugen, mijn verstand, en geheel mijnen wil.

Al wat ik heb, al wat ik bezit, heb ik van u ontvangen, o mijn God; ik schenk u alles zonder voorbehoud, terug, en ik laat het geheel aan uwe beschikking over, opdat gij het volgens uw welgevallen beheert;

Ik vraag u niets anders, dan uwe liefde en de genaden, die mij ter zaligheid noodig zijn; schenk mij slechts uwe liefde, dan ben ik rijk genoeg.

GEBED VAN DEN H. AUGUSTINUS.

Heer Jesus, schenk mij de genade, om mij zelven en u te kennen; niets dan u te verlangen, mij te haten en u te beminnen. Dat ik dit alles doe ter uwer liefde. Dat ik mij vernedere en u verheffe; dat ik slechts op u denke; dat ik mij versterve; dat ik alles wat mij over-

komt, uit uwe hand aanneme; dat ik mij zelven vluchte en u volge; dat ik altijd verlange uwe voetstappen te drukken, en mij uwer bescherming waardig make; dat ik u vreeze en het geluk hebbe, onder het getal uwer uitverkorenen gerekend te worden; dat ik mij zelven mistrouwe, en al mijn vertrouwen op n stelle; dat ik u altijd gehoorzame en dat ik mij eindelijk aan niemand vasthechte dan aan u alleen. Zie met een gunstigen blik op mij, opdat ik u beminne met een teedere, kinderlijke liefde en boven alles: roep mij tot u, opdat ik u moge aanschouwen en mij in eeuwigheid in uw aanschijn verheugen. Amen.

OM D

VOOR

Ge
Kerk,
hebt l
van
Zoon,
heeft
verhe
heilig
zulk
vullen
den s
meer
gelijk

IV.

GEBEDEN

OM DEN AFLAAT TE VERDIENEN.

TOT GOD DEN VADER,

VOOR DE VERHEFFING DER H. KERK.

Gedenk, o eeuwige Vader, uwe Kerk, welke gij van den beginne af hebt bezeten. Erken haar als de bruid van Jesus Christus uwen eenigen Zoon, die al zijn bloed voor haar heeft gestort. Wil, bid ik u, haar verheffen, haar met zulke een glans van heiligheid doen schitteren, en met zulk een overvloed van genade vervullen, dat zij in haar lijden en strijden steeds overwinne, en meer en meer haren goddelijken Bruidegom gelijkvormig worde. Geef, dat al ha-

re kinderen u door een levendig geloof kennen, u met een vast vertrouwen aanroepen en met eene volmaakte liefde dienen.

Onze Vader. Wees gegroet.

TOT GOD DEN ZOON,
VOOR DE UITROEING DER KETTERIJEN.

O Jesus, waarachtig licht dat alle menschen bestraalt, die in deze wereld komen, doe, smee ik u, de duisternis en scheuring verdwijnen. Geef, dat allen het licht der waarheid volgen en zich haasten, om in den schoot der ware Kerk terug te keeren. O goede Herder, breng de verdwaalde schapen tot den schaapstal terug, opdat er maar ééne kudde en één herder zij.

Onze Vader. Wees gegroet.

TOT GOD DEN H. GEEST.
VOOR DEN VREDE TUSSCHEN DE CHRISTENE VORSTEN.

O Goddelijke Geest van liefde en

vrede
eenhe
meld,
den o
naren
met
gij op
dat zi
tocht
mer
uwe
wer l
intege
spann
hun h
de d
den.

On

TOT

VOOR

Hei

Zoon

g ge-
ver-
e vol-
t.

TIJEN.
t alle
e we-
a, de
ijnen.
waar-
om in
ug te
g de
haap-
kud-

vrede, die zoovcle volkeren in de eenheid des geloofs hebt verzameld, stort de volheid uwer genaden over de vorsten en hunne dienaren uit. Vervul hunne harten met dien geest van liefde, welke gij op de aarde hebt gebracht. Geef dat zij zich nooit door eenigen harts-tocht laten vervoeren; dat zij nimmer iets ondernemen, wat tegen uwe eer en de eensgezindheid uwer Kerk strijdig is; maar dat zij integendeel al hunne krachten inspannen, om de volken, welke gij hun hebt toevertrouwd, tot de vreugde des eeuwigen levens te geleiden.

Onze Vader. Wees gegroet.

TOT DE H. DRIEVULDIGHEID,

T.
HRIS-
de en

VOOR DE UITBREIDING DES GELOOFS.

Heilige Drievuldigheid, Vader, Zoon en Heilige Geest, gedenk, dat

de zielen der ongeloovigen het werk uwer handen zijn, en gij hen naar uw beeld hebt geschapen. Laat uwen rechtmatigen toorn bevredigen door de gebeden der heilige zielen en van de heilige Kerk. Maak een einde aan hunne blindheid; zend tot die onwetende volkeren echt apostolische mannen, die al hun vermogen aanwenden om hen te verlichten, en schenk hun eindelijk de genade van u te kennen, te aanbidden en te beminnen.

Onze Vader. Wees gegroet.

GEBED VOOR DEN H. VADER DEN PAUS.

O God, Herder en Bestuurder aller geloovigen, werp eenen gunstigen blik op uwen dienaar....., wien gij tot Hoofd uwer H. Kerk hebt aangesteld. Verleen hem de genade van door woord en voorbeeld de kudde, welke gij hem

hebt
te vo
het e
door
Amen
On

werk
naar
Laat
redi-
ilige
Maak
heid;
eren
e al
hen
nde-
n, te

hebt toevertrouwd, voor de jeugd
te vormen, opdat zij met hem tot
het eeuwig leven mogen geraken,
door onzen Heer Jesus Christus.
Amen.

Onze Vader. Wees gegroet.

PAUS.

erder
gun-
f.....,
Kerk
n de
oor-
hem

KORTE VERZUCHTINGEN,

die kunnen dienen: om de godsvrucht te voeden en te onderhouden op de dagen, die na de H. Communie volgen.

Wie zal mij kunnen scheiden van de liefde van Jesus Christus?

O mijne ziel, laat ons God en God alleen beminnen!

O God, eenig en hoogste goed, maak dat ik eenen afkeer hebbe van alles, wat gij niet zijt.

Mijn welbeminde heeft zich aan mij gegeven, hij is de God mijns harten, ik voel dat ik hem bemin. O Jesus, er is geen geluk, dat verleken kan worden bij het geluk, van u te ontvangen en u te beminnen.

O liefde, die altijd brandt en nimmer uitgedoofd wordt! Liefde, die God zelf zijt, ontvlam mij.

Wat heb ik u laat beginnen te

bemini
en al

W
God,

gewo
derho
leen

O,
in u,

Ik
alleen

en m
u vo
u, be

W
dan

Ik
en gi

dat g
uwe

vult.

Lie
God,

W

beminnen, schoonheid, die altijd oud
en altijd nieuw zijt!

Welk een troost voor mij, o mijn
God, mij alleen met u, buiten het
gewoel der wereld, te kunnen on-
derhouden, en mijn hart in u al-
leen te laten rusten!

O, welke zoetigheden vindt men
in u, mijn welbeminde?

Ik dank u, mijn God, in wien
alleen ik mijn vermaak, mijn roem
en mijn vertrouwen vind, ik dank
u voor aluwegaven, maar ik smeeek
u, behoud ze voor mij.

Wat is vertroostender en zoeter
dan u, o mijn God, te beminnen?

Ik heb naar u verlangd, Heer,
en gij zijt gekomen... En ik gevoel
dat gij geheel mijne ziel nog met
uwe liefelijke tegenwoordigheid ver-
vult.

Liever wil ik sterven, o mijn
God, dan u nog te beleedigen...

Wat wilt gij dat ik voor u doe,

o mijn God? Ik wil niet meer leven dan voor uwe liefde.

Jesus beminnen, door Jesus bemind worden, in Jesus verblijven! welk eene vereeniging! Welk eene gelukkige liefde, welke genade en zaligheid schenkt gij mij, o mijn God!

Wat kan mij ontbreken, of wat kan ik nog wenschen, wanneer ik u, mijn goede meester, tot vriend heb?

Ja, met uwe genade, zal ik voortaan slechts voor u leven, slechts u beminnen, alles slechts voor u doen, en nimmer meer trachten te behagen dan aan u alleen, en uwe liefde zal mijn eenig geluk en de eenige schat mijns levens uitmaken.

Helaas, Heer! waar dacht ik aan toen ik op u niet dacht? Waarhield ik mij mede bezig, toen ik u had vergeten? Wat beminde ik, toen ik u niet beminde?

O
ik
hem
ande
nen,
liefde
O
voor
dat
wijd
waar
wer
J
der,
en
der,
heil
H
ik u
gast
het
u on
O
moch

O, ik wensch Jesus te beminnen;
ik hoop dat ik hem bemin; ik wil
hem altijd beminnen... Ik zal elke
andere liefde uit mijn hart verban-
nen, om plaats te maken voor de
liefde van Jesus.

O God mijns harten, wees gij
voor altijd mijn meester, en laat
dat hart, hetwelk ik u heb toege-
wijd, uwe woning en uw altaar zijn,
waarop dag en nacht het vuur u-
wer heilige liefde brandt.

Jesus is mijn al: hij is mijn va-
der, mijn koning, mijn bruidegom
en broeder, mijn meester en her-
der, mijn hoofd en geneesheer, mijn
heil en mijn Zaligmaker.

Hoe zoet was het oogenblik, toen
ik u, o mijn God, aan het hemelsch
gastmaal bezat; en hoe zalig is ook
het oogenblik, waarop ik mij met
u onderhoud!

O mijn welbeminde Zaligmaker
mocht ik u beminnen gelijk gij mij

bemint; u beminnen, zoo als gij het verdient; ontnem mij alles, doch laat mij mijn hart behouden, om niets dan u te beminnen, om u altijd te loven en te danken.

O Jesus, wees gij de heerschen-
de en onafgebrokene neiging mijns
harten, laat al mijne handelingen
tot uwe liefde strekken. Maak, dat
ik liever sterve, dan u met eene
flauwe liefde te beminnen.

Helaas! ik heb vele jaren laten
heensnellen zonder u te beminnen,
doch ik wijd u mijne overige levens-
dagen toe. Gij hebt mij gezocht,
toen ik u vluchtte; zult gij mij dan
verwerpen, wanneer ik u zoek?

Ach! Wanneer zal ik u van aan-
schijn tot aanschijn aanschouwen;
wanneer zal ik u bezitten, zonder
vrees van u te verliezen? Wanneer
zal ik u uit al mijne krachten be-
minnen?

Mijn God, duld niet dat mijn

hart
dew
hebt

N

ik

ben,

A

tén

mijn

slech

gehe

minn

U

hebt

door

liefd

aan

mij

u z

H

dat

gaaf

op u

ten;

hart aan mij zelven toebehoore,
dewijl gij het mij slechts voor u
hebt gegeven.

Niets behoort mij minder toe dan
ik zelf; immers, is alles, wat ik
ben, niet voor u, o mijn God?

Ach! waarom heb ik niet de har-
ten van alle menschen, om ze u,
mijn God, toe te wijden... Ik bezit
slechts één hart, en dat hart zal
geheel voor u zijn, het zal u be-
minnen, en niets anders dan u alleen.

Uw hart is geheel aan mij: gij
hebt het mij geheel geschonken
door het heilig Sacrament uwer
liefde: mijn hart zal ook geheel
aan u toebehooren. Uwe liefde voor
mij is oneindig; mijne liefde voor
u zal ook geene grenzen hebben...

Het groote blijk uwer teederheid,
dat gij uwen welbeminden leerling
gaaft, was, dat gij hem vergundet
op uwe aanbiddelijke borst te rus-
ten; en gij gewaardigt u, zelf

in mijn hart te komen rusten!

Mijn God, hoe wonderlijk is uwe macht en grootheid! maar hoe oneindig zijt gij in goedheid en barmhartigheid!...

Ja, mijn God, ik dank u; ik dank u duizendwerf voor alles, wat gij voor mij hebt gelieven te doen.

Nooit, nimmer zal ik noch den weldoener, noch de grootheid der weldaad, noch de geringheid en nietigheid van dengene, die dezelve zoo weinig waardig was, vergeten.

O heilig hart van mijnen Jesus, stel u niet tevreden met tot mijn hart te spreken; maar handel in hetzelfde, werk er de onuitsprekelijke wonderen uwer almacht en liefde in uit; ruk uit dat hart alles, wat u kan mishagen; laat niet toe dat er iets in blijve, wat uwe oogen kan bedriegen en uwe liefde kwetsen.

Ter uwer liefde, mijn God, en in

den g
u al
mijn
uit d
les
godd
Te
deze
en d
heid
T
droe
het
zal
neer
wor
T
heb
wel
har
T
van
wie
en

asten!
 s uwe
 e on-
 darm-
 u; ik
 , wat
 doen.
 den
 l der
 d en
 zelve
 eten.
 esus,
 mijn
 el in
 reke-
 t en
 lles,
 toe
 ogen
 wet-
 n in

den geest van dankbaarheid, wil ik u al de offers brengen, waartoe mijn hart bekwaam is; ik wil alles uit dat hart verwijderen, en er alles in verbeteren, wat aan uwe goddelijke liefde strijdig mocht zijn.

Ter uwer liefde, zal ik mij, in deze omstandigheid, geweld aandoen en de gevoeligheid en lichtgeraaktheid mijns harten onderdrukken.

Ter uwer liefde, draag ik u deze droefheid, dit kruis op: hoe meer het mijn hart bedroeft, des te meer zal het 't uwe verheerlijken, wanneer het u in den geest van liefde, wordt opgedragen.

Ter uwer liefde, zal ik geduld hebben in deze gelegenheid, in welke dat geduld zoo dikwerf mijn hart ontvlucht.

Ter uwe liefde, zal ik de inborst van dien persoon verdragen, met wien ik dagelijks moet verkeerren, en die mij zoo vele reden van

klachten en verdiensten geeft.....

O ja, mijn God, de heiligen worden nimmer moede u te loven; ik ook wil u zonder ophouden loven door mijn geduld, mijne ootmoedigheid, zachtmoedigheid, mijne onderwerping aan uwen heiligen wil, door mijne offers en liefde.

Dat, zoo lang ik leef, mijn geest uwe oneindige grootheid aanbidde; dat mijn hart uwe grenzelooze goedheid beminne; dat mijne tong uwe tallooze weldaden verkondige; dat al de krachten mijner ziel zich te zamen vereenigen, om uwe barmhartigheid te loven; dat al mijne dagen en al de oogenblikken mijns levens voorbijgaan in de verwachting dier gelukzalige eeuwigheid, waar alle harten, in uw aanbidde-lijk hart vereenigd, u altoos zullen loven, aanbidden en beminnen. Amen.

VAN

H
niets
naar
hoev
niet
ten,
Jes
voo
mij
vol
voo
hei
ga
en

OPDRACHT

VAN HET HART VAN JESUS AAN HET
HART VAN MARIA.

Geopenbaard aan de H. Gertruda.

Heilig Hart van Maria, ik bezit niets, wat uwer waardig en aangenaam is, om u op te dragen. En hoevele dankzeggingen ben ik u, niettemin, schuldig voor al de gunsten, welke gij van het Hart van Jesus voor mij hebt verkregen, en voor al de weldaden, waarmee gij mijzonder ophouden overlaadt! Welke voldoening moet ik u niet geven voor mijne ondankbaarheid en lauwheid in uwen dienst! Ik zou u gaarne liefde voor liefde schenken, en er u, door een uwer waardig

geschenk, de bewijzen van geven. Het eenige goed, dat ik bezit, is de eenige schat, welken gij zelven mij gegeven hebt, te weten: het heilig Hart van Jesus, uwen goddelijken Zoon. Dat hart, van eene oneindige waarde, draag ik u op: ik kan niets meer doen, en gij verdient niets minder. Aanvaard, met dat u behagelijk geschenk, te gelijker tijd ook mijn hart, dat u hetzelfde aanbiedt.

GEBED VOOR EEN KRUISBEELD, TOT DE HEILIGE VIJF WONDEN VAN JESUS.

O beminnelijke en liefderijke Jesus, ik werp mij in uwe tegenwoordigheid op mijne knieën, en bid en smeek u, met al het vuur mijner liefde, dat gij u gewaardigt, in mijn hart de levendigste gevoelens van geloof, hoop en liefde te storten, en het met een oprecht berouw

over
vasti
verv
terw
met
droe
en i
ooge
Dav
hebb
door
gete

Z.
verle
vage
com
het
den

GEB
DE

C
Ma
dat

even.
it, is
elven
het
god-
eene
op:
ver-
met
gelij-
het-

over mijne afwijkingen en een stand-
vastigen wil om mij te beteren, te
vervullen. Verleen mij die gunst;
terwijl ik uwe heilige vijf Wonden
met eene groote aandoening en
droefheid in mij zelven overweeg
en in mijnen geest beschouw, voor
oogen hebbende wat reeds de Profeet
David u in den mond legde: „Zij
hebben mijne handen en voeten
doorboord, en al mijne beenderen
geteld.” Amen.

TOT
SUS.

Je-
oor-
en
iner
nijn
van
ten,
uw

Z. H. Pius VII heeft eenen vollen aflat
verleend, toepasselijk aan eene ziel in het
vagevuur, wanneer men, na gebiecht en ge-
communiceerd te hebben, met godsvrucht
het bovenstaande gebed voor het beeld van
den gekruisten Zaligmaker zal bidden.

GEBED VAN DEN H. BERNARDUS, TOT
DE ALLERHEILIGSTE MAAGD MARIA.

Gedenk, o hooggezegende Maagd
Maria, dat het nooit gehoord is,
dat iemand, die tot u zijne toevlucht

genomen, uwen bijstand verzocht, of uwe voorspraak ingeroepen heeft, door u is verlaten geworden. Bemoeidigd door dit vertrouwen, neem ik tot u mijne toevlucht, o Maagd der Maagden, Maria, Moeder van Jesus Christus; ik snel tot u, en zuchtende onder het gewicht mijner zonden, werp ik mij rouwmoedig voor uwe voeten neder. Versmaad, o Meesteres der wereld, Moeder des eeuwigen Woords, versmaad mijn gebed niet, maar neem het genadig aan, en wil mij, arme zondaar, die van uit dit tranendal uwe hulp inroept, barmhartig verhooren. Sta mij bij, smEEK ik u, in allen nood, nu en altijd, maar vooral in het uur van mijnen dood: o zachtmoedige, minnelijke en zoete Maagd Maria. Amen.

GEBED TOT DEN H. ENGELBEWAARDER.

O Engel Gods, aan wiens zorg

ik d
heid
u m
te b
gehe
van

Z.
aflaat
een v
lang,
gebed
nie g
der
in h
het
bidde

ik door de goddelijke voorzienigheid ben toevertrouwd, gewaardig u mij te verlichten, te bestieren en te behoeden (heden of dezen nacht) geheel mijn leven en in het uur van mijnen dood. Amen.

Z. H. Pius VII verleent honderd dagen afaat aan wie dit gebed godvruchtig bidt; een vollen afaat aan wie het, eene maand lang, dagelijks ten minste eenmaal heeft gebeden, mits men dan biechte, ter Communie ga en bidde tot inzicht van onze Moeder de heilige Kerk; en een vollen afaat in het uur des doods, aan diegenen, die het gedurende hun leven gewoon zijn te bidden.

DE GEESTELIJKE COMMUNIE.

De geestelijke Communie bestaat, volgens de woorden der Kerkvergadering van Trente, in een vurig verlangen, om Jesus Christus te ontvangen en zich met dat hemelsch brood te voeden, met een levend geloof, dat door de liefde handelt, en ons deelachtig maakt aan de vruchten en genaden van het Sacrament.

Die geestelijke Communie, welke door de Christenen onzer dagen zoo zeer wordt verwaarloosd, is nochtans een ware schat, welke de ziel met oneindige goederen vervult; dezelve is zoo voordeelig, dat zij dezelfde, en somtijds noch grootere genaden kan voortbrengen als de

wez
die
kan
zoo
god
tere
ke
lijk,
voor
van
I
dit
de l
ont
de
de
maa
dag
des
kan
deze
dag
heil
C
99

wezenlijke Communie; want de ziel, die naar de volmaaktheid streeft, kan de geestelijke Communie met zooveel ootmoedigheid, liefde en godsvrucht doen, dat zij eene groo-tere genade verdient dan die, welke eene ziel verkrijgt, die wezenlijk, doch met minder vurigheid en voorbereiding, de H. Communie ontvangt.

De geestelijke Communie heeft dit op de wezenlijke voor, dat men de laatste slechts eenmaal daags kan ontvangen, terwijl men daarentegen de eerste niet alleen kan doen in al de missen, welke men bijwoont, maar zelfs alle oogenblikken van den dag: 's morgens, 's middags, 's avonds, des nachts, in de kerk, of in zijne kamer. O, hoe vele zielen zijn, door deze zalige oefening dikwijls op den dag te herhalen, tot de uitstekendste heiligheid gekomen!

Om deze zoo heilzame oefening

te vergemakkelijken, diene de volgende leiddraad. Wanneer de priester op het punt is, om de H. Communie te nuttigen (en gij zelf in de zedigst mogelijke houding en diep ingetogen zijt), verwek dan uit geheel uw hart eene oefening van leedwezen; sla nederig op uwe borst, ten teeken dat gij u zulk eene groote genade onwaardig kent; doe, zoo niet met den mond, dan ten minste inwendig, alle oefeningen van liefde, opoffering nederigheid en andere, welke gij gewoon zijt te verwekken, wanneer gij tot de heilige Tafel nadert; voeg daar het vurigste verlangen bij om Jesus Christus, die zich gewaardigt onder de gedaanten van het Sacrament zich te verbergen, te ontvangen; en om uwe godsvrucht op te wekken, verbeeld u, dat de heilige Maagd, of een uwer beschermheiligen, u de heilige heestie komt aanbieden; stel u voor dat

gij
herh
met
haal
sche
door
„K
mijn
kom
kom
lerze

W
gen,
rust
hem
gew
mun
gend
kun
weze

(G
gen

gij dezelve wezenlijk ontvangt, en herhaal, terwijl gij Jesus nauw met uw hart vereenigd houdt, herhaaldelijk en bij verschillende tuschenpoozen deze uitboezemingen, door de liefde ingegeven:

„Kom, mijn Jesus, liefde en leven mijner ziel, kom in dit arm hart; kom en verzadig mijn verlangen; kom en heilig mijne ziel; kom, allerzoetste Jesus, kom.”

Wees vervolgens in stilte ingetogen, en beschouw uwen God, als rustte hij in uw binnenste; aanbid hem, bedank hem en verwek de gewone oefeningen na de H. Communie (waartoe bijzonder de volgende godvruchtige verzuchtingen kunnen dienen), evenals of gij hem wezenlijk ontvangen hadt.

(Getrokken uit de *Onderrichtingen over de aflaten.*)

Hoe heilig het leven moet zijn van
een christen, die Jesus Christus
in de H. Communie heeft ontvan-
gen.

Zij, die deel hebben aan het li-
chaam en bloed van Jesus Christus,
moeten zich dikwerf deze woorden
van den Zaligmaker herinneren: *Wie
mijn vleesch eet en mijn bloed drinkt
blijft in mij en ik in hem.*

Wij verblijven in Jesus Christus,
als wij zijne ledematen zijn, en Je-
sus Christus blijft in ons, wanneer
wij zijne tempels zijn. Wij zijn de
ledematen van Jesus Christus, le-
vende, waardige ledematen, wanneer
zijn geest ons bezielt en doet handelen.

De geest van Jesus Christus nu,
is een geest van heiligheid, een geest
van godsvrucht, een geest van lief-
de voor God en zijne kinderen, die
onze broeders zijn.

I
ont
niet
en
ook
tem
in
pel
hui
offe
Zal
ziel
neig
ziel
heig
den
dez
de
niet
hij
een
offe
bie

Degene die, na de H. Communie ontvangen te hebben, met dien geest niet is bezield, behoort hem niet toe, en verblijft niet in hem. Men kan ook niet zeggen, dat die ziel zijn tempel is, en dat hij in haar, als in zijne woning, verblijft. De tempel des Heeren is heilig: het is een huis van gebed, van aanbidding en offerande. Degene derhalve, die den Zaligmaker heeft ontvangen, en wiens ziel nog bezoedeld is met zondige neigingen, welke hij involgt; eene ziel, die God niet in geest en waarheid aanbidt, waarin de liefde tot den evennaaste niet heerscht, die deze deugden niet kent; die ziel is de tempel des Heeren niet, hij kan niet besluiten daarin te verblijven, hij verwijdert er zich uit, als uit eene plaats, die door de onzuivere offers, welke men den duivel aanbiedt, bezoedeld is,

Hoe moet dan het leven wezen van een Christen. aan wien de Zoon Gods zich zelven tot voedsel geeft? Hij moet een getrouwe navolger van den Zaligmaker zijn en zich beijveren het zoo ver te brengen, dat hij met den H. Paulus kan uitroepen: *Ik ben het niet die leeft, maar Jesus leeft in mij.* Hij moet, in de eerste plaats, de zaken leeren beoordeelen, zoo als Jesus Christus er over geoordeeld heeft: hij moet de wereld klein en verachtelijk vinden, niets voor groot aanzien dan God alleen, met verachting nederblikken op den rijkdom, roem en macht der wereld, op de genoegens en gemakken des levens, en slechts datgene zijne overdenking waardig achten, wat eeuwig is.

Ten tweede, moet hij in zijn hart de gevoelens van Jesus Christus hebben; dezelfde liefde voor zijnen Vader, dezelfde liefdadigheid voor

de
hetz
moet
de
waa
heid
heer
dier
I
in
Chr
ne
de
ze
Go
voo
gen
Z
wij
van
is
doc
Chr
gra

de menschen, dezelfde nederigheid, hetzelfde geduld en dezelfde zachtmoedigheid; hij moet beminnen, wat de Zaligmaker heeft bemind: de waarheid, de heiligheid en zuiverheid; en haten, wat hij verfoeid heeft: de zonde, de logen, de ongodsdienstigheid, de onzuiverheid, enz.

In de derde plaats, moet hij zich in alles gedragen even als Jesus Christus; dat wil zeggen, dat al zijne handelingen geschieden uit liefde en met een zuiver inzicht; dat ze geleid worden door de wet van God, en tot zaligheid verstrekken voor den evennaaste en voor den-gene, die ze verricht.

Zoodanig moet hij zijn, die, dewijl hij zich voedt met het vleesch van het Lam zonder vlek, verplicht is te leven volgens Jesus Christus door Jesus Christus en voor Jesus Christus: of, zoo hij dien hoogen graad van volmaaktheid nog niet

bereikt heeft, moet hij er aanhoudend naar streven, en zich dagelijks beijveren, om hem te behagen, door er zich op toe te leggen, om de overblijfselen van het leven van den ouden mensch uit te roeien.

Aan

De

I.

Dat

II

Pasc

INHOUD

Aan den God der H. Communie, v. Blz.

EERSTE GEDEELTE.

De genoegens der heilige Tafel.

- I. Dat mijne rechterhand
verdorre, indien ik u, o
Jeruzalem ooit vergete. . 9
- Dat mijne rechterhand verdorre
indien ik u ooit ver-
gete, o Sacrament, dat al
mijn genoegen uitmaakt ! 12
- II. Ik heb vurig verlangd dit
Paaschlam met u te eten 18
- Paschen... Paschen !.. Het moest
voor den Christen elken dag

INHOUD.

	Blz.	
Paschen zijn. . . . , .	20	VII.
III. Komt allen tot mij die be- last en beladen zijt, en ik zal u verkwikken	37	Het v
Komt allen tot mij ... Hier ben ik, Heer, dewijl gij mij ge- roepen hebt	40	VIII.
IV. Voorwaar, voorwaar ik zeg u: Tenzij gij het vleesch van den zoon des menschen eet, en zijn bloed drinkt, zult gij het leven in u niet hebben	49	Het v
IJdele voorwendsels	52	IX.
V. Alle goederen zijn mij met haar geworden.	84	De v
Met haar zijn mij alle goederen geworden	87	X
VI. God is een verslindend vuur . . . . , ...	94	
Herinneringen aan de onder- aardsche begraafplaatsen	97	Taf X

INHOUD.

Blz.		Blz.
20	VII. Ik ben het vuur op de wereld komen brengen . .	112
37	Het vuur dat de martelaren ontvlamde	114
40	VIII. Wie mijn vleesch eet en mijn bloed drinkt, blijft in mij en ik in hem . .	121
	Het voedsel der sterken . . .	123
49	IX. Wat maakt de goedheid, wat deschoonheid des Heeren uit wat anders dan de tarwe der uitverkorenen, en de wijn die maagden kweekt?	137
52	De wijn die maagden kweekt .	139
84	X. Want wij, die velen zijn te zamen een brood, een lichaam, dewijl wij allen aan hetzelfde brood deelachtig worden	154
94	Tafel van den God van vrede .	156
97	XI. Gij hebt uw volk met het brood der Engelen gevoed.	

INHOUD.

	Blz.
en aan hetzelfde het brood des hemels bereid, dat alle zoetheid in zich bevat. . .	167
Mijne schoonste dagen.... Mijne gelukkigste uren . . .	169
XII. Blijft in mij en ik zal in u blijven. Gelijk een rank geene vruchten kandragen uit zich zelve, tenzij hij met den boom vereenigd blijft, evenzoo kunt gij er geene dragen, tenzij gij in mij blijft.	176
Ik zal u altoos toebehooren, als gij het wilt . . . , .	178
XIII. O God, gij zijt de God mijns harten en mijn erfdeel in eeuwigheid	184
De eenige welbeminde mijns harten	186
XIV. Wat heb ik in den hemel, en wat wensch ik op aarde buiten u ?	191

Ande
Gebe
Gebe

Kort
Opdr

Gebe

Gebe

Gebe
De
Hoe

INHOUD.

	Blz.
Blz.	
	Ander gebed van den H. Ignatius 282
	Gebed van den H. Augustinus 283
167	Gebeden om den aflat te ver- dienen. 285
169	Korte verzuchtingen. . . . 290
	Opdracht van het hart van Je- sus aan het hart van Maria 299
	Gebed voor een kruisbeeld tot de heilige vijf wonden van Jesus 300
	Gebed van den H. Bernardus tot de allerheiligste Maagd Maria 301
176	Gebed tot den H. Engelbewaarder 302
178	De geestelijke Communie . . 304
	Hoe heilig het leven zijn moet van een Christen, die Jesus Christus in de H. Communie heeft ontvangen . . . 308

E I N D E.

